การศึกษาความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

กฤติกา ลีลาพตะ

25 เม.ย. 2544

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรศุภกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรศุภกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ ...๙... เดือน ...ตุลาคม...พ.ศ. 2544

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก
ทุนงบประมาณแผ่นดิน ปีการศึกษา 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณบดี คณาจารย์ และบุคลากรสำนักงานเลขานุการ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอบคุณนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณหัวหน้าภาควิชา และคณาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับชื่อภาษาอังกฤษของงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณกุญชร เจือดี๋ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำอย่างดียิ่งสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ สาขาจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน ที่ให้กำลังใจและมีส่วนช่วยในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณขจรศรี วรรณสถิตย์ และคุณศุภกิจ หงษ์ทอง ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคในการจัดพิมพ์และการวิเคราะห์ข้อมูล และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือทุกอย่างและเป็นกำลังใจที่สำคัญแก่ผู้วิจัยในการศึกษา และการทำวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด

กฤติกา ลีลาพตะ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย	12
	งานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย	32
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	47
	ประชากร	47
	กลุ่มตัวอย่าง	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	48
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	60
	ผลการศึกษาค้นคว้า	61

บทที่ หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 95
บทย่อ..... 95
ความมุ่งหมาย..... 95
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า..... 95
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 95
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า..... 98
อภิปรายผลการศึกษา..... 100
ข้อเสนอแนะ..... 108

บรรณานุกรม..... 109

ภาคผนวก..... 116

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 131

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะวิชา..... 48

2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนิสิต จำแนกตามเพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนา..... 61

3 ผลการวิเคราะห์ความนิยมไทยของนิสิต โดยจำแนกเป็น 3 ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้า..... 63

4 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามเพศ..... 67

5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามคณะวิชา..... 68

6 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่มีคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่..... 69

7 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่มีคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่..... 70

8 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่มีคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่..... 71

9 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย โดยรวมของนิสิตที่มีคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่..... 72

10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามค่าใช้จ่าย..... 73

11 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่..... 74

12 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่..... 74

13 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่..... 75

14 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย โดยรวมของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่.. 75

15 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามภูมิลำเนา..... 76

16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามอิทธิพลของครอบครัว..... 77

ตาราง หน้า

17 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่..... 78
18 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่..... 79
19 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่..... 80
20 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย โดยรวมของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันเป็นรายคู่..... 81
21 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามอิทธิพลของเพื่อน..... 82
22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามอิทธิพลของสื่อมวลชน..... 83
23 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่..... 84
24 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่..... 85
25 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่..... 86
26 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทย โดยรวมของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่..... 87
27 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามคณะวิชา..... 88
28 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความนิยมไทย..... 128
29 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว..... 129
30 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน..... 129
31 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน..... 130

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคโลกาภิวัฒน์อันเป็นยุคที่ความเจริญก้าวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เชื่อมโยงประเทศต่าง ๆ เข้าถึงกันเป็นหนึ่งเดียวนั้น กระแสความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม สามารถแพร่สะพัดเข้าไปในทุกประเทศได้อย่างไร้พรมแดน และด้วยเหตุที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง กระแสความเปลี่ยนแปลงที่ไหลบ่าเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ก็ย่อมจะรวดเร็วและรุนแรงมากขึ้นตามลำดับด้วย และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของประชาคมโลกย่อมจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัฒน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่ไหลบ่าเข้าสู่วิถีชีวิตของคนไทยและสังคมไทยนั้น มีทั้งสิ่งที่มีคุณค่า และด้อยคุณค่า ปะปนกันอยู่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับวัฒนธรรมไทยมีทั้งทางบวกและทางลบ ขึ้นอยู่กับว่าคนไทยและสังคมไทยจะมีความสามารถในการเลือกสรรกลั่นกรองมากน้อยเพียงใดเป็นสำคัญ หากรู้จักเลือกสรรกลั่นกรองเอาสิ่งที่ดีงามมาประยุกต์ใช้กับสังคมไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมก็ย่อมนำไปสู่วิวัฒน์ แต่ถ้ารู้ไม่เท่าทัน เลือกเอาสิ่งที่ไม่เหมาะสมก็อาจก่อให้เกิดวิกฤตขึ้นในสังคมไทยได้ (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2541 : 1)

ผลของการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาประเทศได้ก่อให้เกิดลัทธิอาณานิคมยุคใหม่ เป็นอาณานิคมทางเศรษฐกิจ ที่คนเราได้ตกเป็นทาสของลัทธิทุนนิยม บริโภคนิยม ซึ่งเป็นการมอมเมาครอบงำคนในชาติ จนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อีกทั้งยังได้ทำลายจิตสำนึก วิถีชีวิตและการดำรงตนแบบไทยไทยโดยสิ้นเชิง แล้วกลับสร้างค่านิยมใหม่แห่งความฟุ้งเฟ้อ หรูหราฟุ่มเฟือย คนจำนวนไม่น้อยที่หลงระเริงเพลิดเพลินกับการบริโภคของต่างประเทศ ราคาแพงเกินความจำเป็นโดยไม่รู้จักความพอดี บางคนกลับเหนียมอายที่จะใช้ชีวิตเรียบง่าย กระเหม็ดกระแหม่อย่างชีวิตคนธรรมดาสามัญ หันไปดำเนินชีวิตแบบสังคมตะวันตก หลงไหล การเต้นรำและดนตรีที่ร้อนแรง ขาดความเคารพผู้อาวุโส และครู อาจารย์ ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย ขาดความนิยมไทย แต่งกายเลียนแบบชาวต่างประเทศ นิยมใช้ของที่ผลิตจากต่างประเทศ (สุเทพ อัตถากร. 2541:6) สอดคล้องกับที่สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ (ม.ป.ป. : 5) ได้กล่าวว่า ประชาชนทั่วไปยังคงมีความนิยมใช้สินค้าต่างประเทศ อันเนื่องมาจากได้รับอิทธิพลต่างชาติ และการโฆษณาที่ปราศจากขอบเขตของสินค้าประเภทต่าง ๆ อารยธรรมและวัฒนธรรม ตลอดจนสินค้าและบริการต่าง ๆ จากต่างประเทศได้ไหลทะลักเข้าสู่ประเทศไทยอย่างมากมาย คนไทยจำนวนไม่น้อยตกอยู่ภายใต้

อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติและค่านิยมที่ผิด ๆ โดยเฉพาะเยาวชนไทยที่หลงใหลในความฟุ้งเฟ้อของ สินค้าและบริการจากต่างประเทศมากขึ้น โดยไม่คำนึงถึงฐานะความเป็นอยู่ของตน นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงอุปสรรคในการส่งเสริมความนิยมไทย เนื่องมาจากปัญหาของคนไทยที่มีต่อสินค้าไทยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่านิยมและความเชื่อของประชากร การที่คนไทยหันไปนิยมสินค้าต่างประเทศมากกว่าสินค้าไทยนั้น เนื่องจากคนไทยบางกลุ่มเห็นว่า การใช้สินค้าต่างประเทศนั้นเป็นเครื่องหมายแสดงว่าตนเป็นคนทันสมัย เด่นในสังคม รสนิยมสูง โก้หรู หรือมีทัศนคติที่เกิดจากความเชื่อว่าสินค้าต่างประเทศมีคุณภาพสูงหรือดีกว่าสินค้าไทย ถึงแม้ว่าจะมีราคาแพงกว่าก็ยินดีที่จะซื้อ เพราะ เคยใช้สินค้าต่างประเทศแล้วปรากฏว่ามีคุณสมบัติในการใช้คงทน ถาวร คุ้มค่ากับเงินที่เสียไป

2. ความเชื่อเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานสินค้า คนไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสินค้าไทยบางชนิดยังมีคุณภาพด้อยกว่าสินค้าต่างประเทศ สินค้าไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานทัดเทียมกับสินค้าต่างประเทศและสินค้าไทยบางชนิดมีราคาแพงเท่ากับซื้อสินค้าจากต่างประเทศแต่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการใช้สู้ของต่างประเทศไม่ได้

ผดุง อารยะวิญญูและศรียา นิยมธรรม (2530 : 2) กล่าวว่า มีเครื่องบ่งชี้หลายอย่างระบุว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองใหญ่ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร กำลังได้รับอิทธิพลค่านิยมตะวันตกมากขึ้นทุกวัน และสุริยา จาตุพรพิพัฒน์ (2528 : 2 - 3) กล่าวว่า สำหรับวัยรุ่นในกรุงเทพฯ กำลังได้รับอิทธิพลจากสังคมตะวันตกในเรื่องการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีลักษณะอย่างวัยรุ่นตะวันตก เช่น นิยมการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าแปลกๆ บางกลุ่มนิยมขับรถซิ่งด้วยความเร็วสูงและเสียงดัง บางกลุ่มนิยมการเที่ยวเตร่ยามค่ำคืนในสถานดิสโก้เธค บาร์ นิยมการแต่งกายด้วยเครื่องประดับที่มีราคาแพง นิยมนั่งในร้านฟาสท์ฟู้ดและใช้เวลาส่วนใหญ่เดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า ซึ่งกลายเป็นวัฒนธรรมย่อยของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ หรือวัฒนธรรมย่อยของวัยรุ่นในสังคมเมืองหลวง ดังเช่นที่เป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ (พูลทรัพย์ ปิยะอนันต์. 2541 : 31) ที่กล่าวว่า มีการประชันการใช้ของนอกกันจนต้องยอมขายตัวเพื่อให้มีเงินมาซื้อของต่างประเทศมาใช้ และมีเงินใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เพียงเพื่อให้มีความทัดเทียมกับเพื่อนและเพื่อรักษาภาพพจน์การเป็นคนมีรสนิยมโก้หรูในสังคม

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับรายงานการวิจัยที่ ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (วรรณพร บุญเรือง. 2538 : 28 ; อ้างอิงมาจาก ถวิล เกื้อกูลวงศ์. ม.ป.ป.) ได้ทำการวิเคราะห์ค่านิยมสำคัญของสังคมไทยบางประการไว้ดังนี้

1. ค่านิยมเกี่ยวกับเงิน สังคมไทยเป็นสังคมที่ชื่นชอบ วัตถุนิยม

2. ค่านิยมเกี่ยวกับอำนาจ เป็นค่านิยมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยปรารถนาจะได้

3. ค่านิยมเกี่ยวกับความสนุกสนาน คนไทยเป็นคนรักสนุก ทำให้เกิดความประมาท และขาดความจริงจังในการประกอบกิจการงาน

4. ค่านิยมเกี่ยวกับความอ่อนแอทางด้านอุปนิสัยในการทำงาน

5. ค่านิยมเกี่ยวกับความหรูหรา คนไทยส่วนใหญ่มีการปฏิบัติที่แสดงออกถึงความหรูหรา ฟู่ฟ่า เพื่อบ่งบอกถึงสถานภาพทางสังคมว่าตนเป็นคนชั้นสูง เป็นผู้ที่มีรสนิยมสูงแต่มีรายได้ต่ำ

6. การขาดความนิยมไทย ไม่สนับสนุนส่งเสริมลักษณะที่เป็นไทยทั้งในด้านสินค้าไทย ภาษาไทย หนังสือไทย ฯลฯ จะเห็นได้จากการบริโภคสินค้าต่างชาติ

7. การนิยมความสะดวกสบาย ไม่ชอบทำงานแต่อยากมีเงินใช้มาก ๆ

8. การขาดการรักชาติและเสียสละเพื่อชาติอย่างจริงจัง

9. ปัญหาไทยมุง คือการสนใจต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว ทั้งๆ ที่ไม่เกี่ยวกับตนเองเลย

10. ค่านิยมเรื่องการเชื่อในเรื่องชะตากรรมหรือโหราศาสตร์

จากสภาพปัญหาความเสื่อมด้านค่านิยม และความเสื่อมทางประเพณีวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม จะเห็นได้ว่าโดยสาเหตุหลัก ๆ แล้วเกิดจากการขาดสำนึกและไม่เห็นความสำคัญของค่านิยมไทย โดยปล่อยให้รสนิยมเปลี่ยนเป็นความโก้หรู การแต่งกายที่มีราคาแพง กลายเป็นความนิยมที่เข้ามาแทนที่ การที่นิยมต่างชาติเป็นความรู้สึกที่ผิดและอันตรายทำให้เศรษฐกิจต้องขาดดุลการค้าความสำนึกที่ไม่นิยมไทยหรือนิยมน้อยยังเป็นอันตรายต่อสังคม (เปรม ติณสูลานนท์. 2541 : 23) ซึ่งกลายเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบโดยรวมต่อสังคม โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นเป็นเสมือนผู้ชี้อนาคตของสังคมไทย ต้องทำหน้าที่เป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมและความมั่นคงของสังคมไทยต่อไปในภายภาคหน้า (รัชนีกร เศรษโฐ และคณะ. 2533 : 1 - 2) และถ้าหากวัยรุ่นขาดโอกาสในการเข้ารับการเรียนรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ อย่างพอเพียง ก็อาจทำให้ขาดการไตร่ตรองหาเหตุผล และมีการลอกเลียนแบบสิ่งต่างๆ ภายในสังคม โดยไม่มีการพิจารณาแยกส่วนดีส่วนเสียออกจากกัน หรือเกิดมีปัญหาความไม่พอใจในสภาพความเป็นอยู่ของตน อาจจะทำให้วัยรุ่นบางส่วนหาทางแก้ปัญหาโดยการหันหน้าหนี หรือเที่ยวเตร่หาความสนุกสนานตามสถานบันเทิงต่าง ๆ และอาจนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เช่น การติดยา การลักขโมย เป็นต้น ดังนั้น

ถ้าหากในช่วงชีวิตนี้วัยรุ่นถูกปล่อยปละละเลย ไม่ได้รับการดูแลที่ถูกต้องก็อาจ ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับตนเองและของประเทศชาติด้วย (เกษม เกษมนุกิจ. 2534 : 4)

(๖) วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และต้องประสบปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม เริ่มสนใจคบหากลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน มักจะทำอะไรตามกลุ่มเพื่อน เพราะต้องการการยอมรับ ความคาดหวังจากกลุ่มเพื่อนซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเขายึดมั่น และต้องการที่จะรู้ความเป็นตัวของตัวเอง โดยการค้นหาตัวเอง วิธีที่วัยรุ่นนำมาใช้ คือ การเลียนแบบ เป็นการแสวงหาแบบอย่างเพื่อดำเนินชีวิตอย่างผู้ใหญ่ผู้ที่วัยรุ่นนับถือว่าเป็นวีรบุรุษ หรือเป็นแบบ (model) นั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของวัยรุ่น ซึ่งอาจเป็นบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ นักกีฬาที่มีชื่อเสียง นักเรียนที่เรียนเก่ง เศรษฐี ดาราภาพยนตร์ การเลือกบุคคลที่น่านิยมมาเลียนแบบนั้น เด็กวัยรุ่นจะใช้เหตุผลและขึ้นอยู่กับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และในปัจจุบันเห็นได้ชัดเจนมากจากการคลั่งดาราวัยรุ่น การทำตัวให้เหมือนดาราในแง่ใดแง่หนึ่ง เช่น ทรงผม เสื้อผ้า บุคลิกลักษณะ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2536 : 17)

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงในสังคมอย่างรวดเร็วในระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับโลกภายนอกมากขึ้น เนื่องจากมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น และเรียนรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ และจากสภาพของการที่พ่อแม่ออกไปทำงานนอกบ้าน เด็กจึงต้องเรียนรู้ในการดูแลตัวเองมากขึ้น วัยรุ่นในสมัยปัจจุบันมักจะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าแสดงออกมากกว่าวัยรุ่นสมัยก่อน แต่โดยเหตุที่วัยรุ่นเป็นวัยที่มีสถานภาพคลุมเครือในตัวเอง เป็นวัยที่อยากรู้อยากทดลอง ต้องการอิสรภาพและความเสมอภาคแบบผู้ใหญ่ ซึ่งแต่เดิมไม่ค่อยมี และจากการที่วัยรุ่นได้รับอิสระมากขึ้น แต่กลับไม่รู้ถึงขอบเขตของความอิสระนั้น ทำให้วัยรุ่นบางส่วนมีการกระทำที่ฝืนสังคมมากขึ้น หันไปสู่ค่านิยมที่ชอบความประพฤติแปลกๆ แหวกแนว ซึ่งจะยังความพึงพอใจให้แก่ตนเองเป็นสำคัญ (พรพิมล จันพลับ. 2538 : 135)

คำนูน สิทธิสมาน (อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์. 2540 : 13 - 14 ; อ้างอิงมาจาก คำนูน สิทธิสมาน. 2537 : 8) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นในเมืองใหญ่โดยเฉพาะในกรุงเทพฯได้รับสมญานามว่า เป็นวัยรุ่นยุค Generation X ซึ่งหมายถึงมีชีวิตเสมือนยืนอยู่กลางจุดตัดของ X หรือตรงกลางทาง 4 แพร่ง สับสนไร้ทิศทาง ไม่รู้ว่าจะปฏิบัติตัวและดำเนินชีวิตอย่างไรในสังคมที่เน้นทางการแข่งขัน และการครอบครองวัตถุ เงินตรา พฤติกรรมของวัยรุ่นยุค Generation X นี้ ได้แก่ ความนิยมใช้สินค้าต่างประเทศ การใช้เงินและเวลาอย่างฟุ่มเฟือย มองข้ามและละเลยภูมิปัญญาดั้งเดิม การเติบโตขึ้นมาในยุคเศรษฐกิจฟองสบู่ ซึ่งมีความว่างเปล่าโอบอุ้มวัยรุ่นเหล่านี้และนำพวกเขาไปสู่สภาพความป่วยทางจิตใจ และเกิดความละล้าละลังทางวัฒนธรรมท่ามกลาง

ความสมบูรณ์ทางวัตถุ มีความสับสนและความขัดแย้ง ขาดเป้าหมายและขาดสติ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้วัยรุ่นขาดขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพ และสติปัญญา กลายเป็นผู้หลงทางทางวัฒนธรรม

ในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเช่นนี้ หนทางที่ประชาชนชาวไทยจะต้องช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือประเทศชาติได้นั้นก็คือ วิธีการประหยัด ใช้ของไทย ไม่ฟุ่งเฟ้อ อย่าให้เงินตราไหลออกนอกประเทศเหมือนอย่างที่ผ่านมา ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้พยายามที่จะรณรงค์ให้ประชาชนชาวไทยได้ร่วมมือร่วมใจกันในการช่วยเหลือเศรษฐกิจของประเทศชาติ โดยรณรงค์และเชิญชวนผ่านทางสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ โดยใช้ข้อความที่ว่า ไทยช่วยไทย ใช้ของไทย กินของไทย เที่ยวเมืองไทย ร่วมใจประหยัด และ ส.ศิวรักษ์ (2539 : 123) ได้กล่าวว่า การกลับมาหาความเป็นไทย ความเป็นพุทธ ก็ไม่ใช่การปฏิเสธตะวันตกโดยสิ้นเชิง ขณะเดียวกัน การแสวงหาความเป็นสากลก็มิใช่การยอมรับอิทธิพลอย่างเชื่องๆ แต่หมายถึงการรักษาจุดเด่นข้อดีของเราไว้ และเลือกรับอิทธิพลจากภายนอกอย่างมีการจำแนก แต่คงจะหาคำตอบไม่ได้ง่าย ๆ ว่าควรจะเลือกรับอิทธิพลอะไรหรืออิทธิพลแบบไหนที่ควรจะรับเข้ามาใช้ แต่ก็น่าจะใช้หลักที่ว่า ให้ถือเอาศาสนธรรมและเอกลักษณ์ของไทยเป็นแก่น ให้ถือเอาวัตถุธรรมและประยุกต์วิทยาเป็นเครื่องมือ

วัยรุ่นที่อยู่ในวัยที่เป็นนิสิตนักศึกษา เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ เพราะพวกเขาจะต้องเป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทยให้คงอยู่ต่อไป แต่ถ้าเขาเหล่านี้ไม่เห็นคุณค่า ละเลยต่อการรักษา และหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมไทยแล้วอนาคต ข้างหน้าก็คงจะต้องสูญเสียความเป็นเอกราชของประเทศชาติอย่างแน่นอน (เกษม เกษมนุกิจ. 2534 : 4)

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีอายุระหว่าง 17 - 21 ปี เป็นกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งที่มีโอกาสในการรับวัฒนธรรมต่างประเทศค่อนข้างมาก ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทราบเรื่องความนิยมไทยของนิสิตในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ จึงได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นกับนิสิต จำนวน 100 คน โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ นอกจากนี้ได้ทำการสัมภาษณ์และสังเกตเพื่อให้ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น สรุปได้ว่า นิสิตส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกที่ดีและเห็นด้วยกับการนิยมไทย อยากให้มีการสนับสนุนในเรื่องความนิยมไทยให้มากขึ้น เพราะจะได้เป็นการช่วยประเทศชาติ แต่บางครั้งก็พบว่า นิสิตมีความไม่นิยมไทยและนิยมสิ่งของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเพราะจะทำให้เป็นคนร่วมสมัย นอกจากนี้นิสิตยังมีความเห็นว่าปัจจุบันวัยรุ่นไทยส่วนใหญ่มักจะเลียนแบบวัฒนธรรมต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการแต่งกายและการใช้สิ่งของราคาแพงมากเกินไปไม่เหมาะสมกับวัย จากข้อสรุปดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา

ความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดจนหาแนวทางในการส่งเสริมความนิยมไทย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาซึ่งเกิดจากความนิยมไทยของนิสิตต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความนิยมไทยของนิสิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิตโดยจำแนกตามตัวแปร ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นิสิตที่มีตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนาต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกัน
2. นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีตัวแปรด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อมวลชนต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบว่านิสิตมีความนิยมไทยเป็นอย่างไร มีตัวแปรอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิต และแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต ซึ่งจะเป็นข้อเสนอแนะให้กับบุคลากรในมหาวิทยาลัยที่มีความเกี่ยวข้องกับนิสิตให้ได้รับข้อมูลพื้นฐานในการนำไปวางแผนเพื่อพัฒนา ป้องกัน และแก้ไข ตลอดจนส่งเสริมความนิยมไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 8,934 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 816 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

3.1.1.1 เพศ

3.1.1.2 คณะวิชา จำแนกเป็น

3.1.1.2.1. คณะทันตแพทยศาสตร์

3.1.1.2.2. คณะวิศวกรรมศาสตร์

3.1.1.2.3. คณะวิทยาศาสตร์

3.1.1.2.4. คณะศึกษาศาสตร์

3.1.1.2.5. คณะสังคมศาสตร์

3.1.1.2.6. คณะศิลปกรรมศาสตร์

3.1.1.3 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ จำแนกเป็น

3.1.1.3.1. ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับมาก

3.1.1.3. 2. ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับปานกลาง

3.1.1.3.3. ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับน้อย

3.1.1.4 ภูมิลำเนาเดิมของนิสิต จำแนกเป็น

3.1.1.4.1. กรุงเทพมหานคร

3.1.1.4.2. ต่างจังหวัด

3.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

อิทธิพลของครอบครัว

3.1.3 ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่

3.1.3.1 อิทธิพลของเพื่อน

3.1.3.2 อิทธิพลของสื่อมวลชน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความนิยมไทยและแนวทางในการสร้างความนิยมไทยของนิสิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความนิยมไทย หมายถึง ความคิด ความรู้สึกนิยมชมชอบและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อความเป็นไทย ชื่นชม สนับสนุนและมองเห็นคุณค่าขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย นิยมในสิ่งประดิษฐ์และซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย มีการแต่งกายแบบไทย ใช้ภาษาไทย รู้จักประหยัดอดออม ในการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมความนิยมไทย ดังนี้

1.1 วัฒนธรรมไทย หมายถึง สิ่งที่คนไทยกำหนด หรือสร้างขึ้น มีการเรียนรู้และปฏิบัติต่อ ๆ กันมา มีลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวและการมีศีลธรรมอันดีของประชาชน ได้แก่ การมีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย การรู้จักเคารพครูอาจารย์ และผู้อาวุโส มีมารยาทในการพูดจาสุภาพ การรู้จักและชื่นชมในศิลปกรรมแบบไทย การทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อยถูกต้องตามกาลเทศะ เหมาะสมกับฐานะและวัย

1.2 ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง แนวปฏิบัติที่ยึดถือกันมาในสังคมเพื่อให้มีบุคคลในสังคมมีการปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสมตามที่สังคมกำหนด รวมทั้งการเข้าร่วมในกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และวันสำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ พิธีกรรมที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและความเชื่อ ได้แก่ การทำบุญ การบริจาค ประเพณีการแต่งงาน ประเพณีสงกรานต์ และประเพณีลอยกระทง และพิธีกรรมทางศาสนา

1.3 ความนิยมสินค้าไทย หมายถึง การยอมรับสินค้าและบริการของไทย มีนิสัยในการซื้อและใช้สินค้าและบริการของไทยอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน รวมทั้งได้เล็งเห็นความสำคัญและมีการสั่งสอน ชักชวน สนับสนุนให้คนไทยหันมานิยมสินค้าและบริการของไทยมากขึ้น

2. แนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย หมายถึง ความคิดเห็นต่าง ๆ ของนิสิตที่มีต่อแนวทางในการที่จะส่งเสริมให้นิสิตมีความนิยมไทยมากขึ้น รวมทั้งการยอมรับในสินค้าและบริการของไทย เล็งเห็นถึงความสำคัญและมีการชักชวน สนับสนุนให้คนไทยหันมานิยมและชื่นชมในด้านความเป็นไทย อีกทั้งมองเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และมีความนิยมในสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

แนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นิสิต หมายถึง นิสิตที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1- 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2543

4. คณะวิชา หมายถึง คณะวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตสังกัดอยู่และมหาวิทยาลัยเปิดให้มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่างๆ จำแนกเป็น คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศิปกรรมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์

5. ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ หมายถึง จำนวนเงินที่นิสิตได้รับจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตเป็นรายเดือน จำแนกเป็น 3 ระดับ

5.1 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับมาก (สูงกว่า 4,000 บาท)

5.2 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับปานกลาง (2,001 – 4,000 บาท)

5.3 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับน้อย (ต่ำกว่า 2,000 บาท)

6. ภูมิลำเนาของนิสิต หมายถึง ที่อยู่อาศัยเดิมของครอบครัวนิสิตก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย จำแนกเป็น

6.1 กรุงเทพมหานคร

6.2 ต่างจังหวัด

7. อิทธิพลของครอบครัว หมายถึง การที่นิสิตให้ความสำคัญกับความคิด ความรู้สึกและการแสดงออกด้านความนิยมไทยของบิดามารดา ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย ทำให้นิสิตเกิดการคล้อยตามหรือปฏิบัติตาม จำแนกเป็น

7.1 อิทธิพลของครอบครัวในระดับมาก

7.2 อิทธิพลของครอบครัวในระดับปานกลาง

7.3 อิทธิพลของครอบครัวในระดับน้อย

8. อิทธิพลของเพื่อน หมายถึง การที่นิสิตให้ความสำคัญกับความคิด ความรู้สึกการแสดงพฤติกรรมของเพื่อนด้านความนิยมไทย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย และมีแนวโน้มที่จะทำให้นิสิตเกิดการคล้อยตามความคิดและเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าว จำแนกเป็น

8.1 อิทธิพลของเพื่อนในระดับมาก

8.2 อิทธิพลของเพื่อนในระดับปานกลาง

8.3 อิทธิพลของเพื่อนในระดับน้อย

9. อิทธิพลของสื่อมวลชน หมายถึง การที่นิสิตให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ในด้านความนิยมไทย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย และมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความคิด ความเชื่อ และการกระทำ ในการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมสื่อ 4 ประเภท ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารวารสาร จำแนกเป็น

9.1 อิทธิพลของสื่อมวลชนในระดับมาก

9.2 อิทธิพลของสื่อมวลชนในระดับปานกลาง

9.3 อิทธิพลของสื่อมวลชนในระดับน้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม

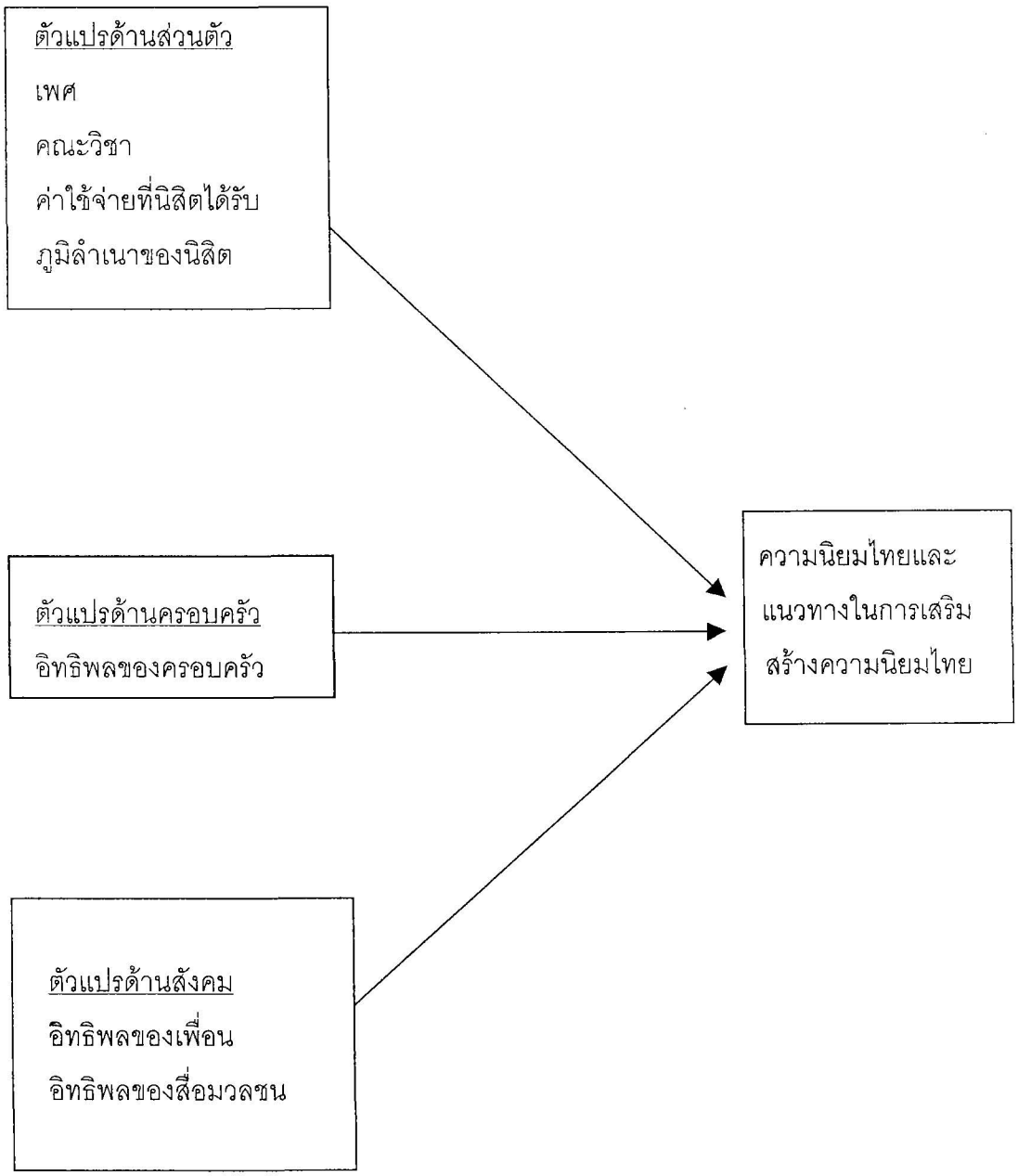

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย
    - 1.1 ความหมายของความนิยมไทย
    - 1.2 ความเป็นมาของความนิยมไทย
    - 1.3 ขอบข่ายของความนิยมไทย
    - 1.4 บทบาทของความนิยมไทย
    - 1.5 การเสริมสร้างความนิยมไทย
    - 1.6 อุดมการณ์นิยมไทย
    - 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย
2. เอกสารและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย
    - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรทางด้านส่วนตัว
    - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว
    - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อม

1. <u>เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย</u>

1.1 <u>ความหมายของความนิยมไทย</u>

แฉล้ม กุญชร (2525 : 44) ให้ความหมายของความนิยมไทยว่า หมายถึง ความรักไทย นิยมไทยโดยสำนึกและภูมิใจในความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ บุคคล ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม มีความหวงแหนมาตุภูมิ มุ่งส่งเสริมความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งการรักษาเกียรติภูมิของชาติ และประพัฒน์ ตรีณรงค์ (2525 :10) กล่าวว่า ความนิยมไทยหมายถึง การที่คนไทยนิยมชมชอบในความเป็นไทยของตน สนับสนุน ส่งเสริมคนไทยและชาติไทยอันเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความกลมเกลียวของชาติ คนไทย พึงนิยมไทยโดยแสดงออกดังนี้

1. นิยมในเชื้อชาติ ได้แก่ การรักนับถือคนไทยด้วยกันและชาติไทย ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามคนไทยและชาติไทยอันส่งผลให้เสื่อมเสียเกียรติของชาติ ไม่เห็นชาติอื่นดีกว่าชาติไทย

2. นิยมในขนบธรรมเนียมประเพณี คือ นิยมถือหลักปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

3. นิยมในสิ่งประดิษฐ์ คือ นิยมใช้ของที่คนไทยทำ หรือทำในเมืองไทย นิยมซื้อของที่คนไทยขาย

ชวน หลีกภัย (2527 : 81 - 85) กล่าวว่า นิยมไทยเป็นอุดมการณ์และค่านิยมที่ให้สำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย สำนึกถึงความสำคัญของวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย นิยมของไทยไม่ละทิ้งวัฒนธรรมและประเพณีแบบไทย โดยมุ่งรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทยและมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวมด้วย และวิโรจน์ ภู่ตระกูล (2528 : 53) กล่าวว่า อุดมการณ์นิยมไทย มีความหมายได้หลายอย่าง เช่น หลักการหรืออุดมคตินิยมชมชอบของไทย เลื่อมใสในประเพณีไทย วัฒนธรรมไทย ประวัติศาสตร์ไทย ชีวิตแบบไทย ๆ ตลอดจนสินค้าไทย สอดคล้องกับวิบุลย์ กระจ่างแจ้ง (2530 : 32) ที่กล่าวว่า ความนิยมไทย หมายถึง การที่คนไทยนิยมชมชอบในความเป็นไทย สนับสนุนและส่งเสริมคนไทยและชาติไทย โดยนิยมในเชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี นิยมในสิ่งประดิษฐ์ของไทย รวมทั้งการประหยัด ส่วนผดุง อารยะวิญญูและศรียา นิยมธรรม (2530 : 8) กล่าวว่า ความนิยมไทย หมายถึง การมีความรักไทย นิยมไทย สำนึกและภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมและลักษณะเฉพาะของคนไทย มีความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

สรุปว่า ความนิยมไทย หมายถึง ความคิด ความรู้สึกนิยมชมชอบและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อความเป็นไทย ชื่นชม สนับสนุนและมองเห็นคุณค่าขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมไทย ซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทยนิยมในสิ่งประดิษฐ์และซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย มีการแต่งกายแบบไทย รู้จักการประหยัดอดออม

1.2 <u>ความเป็นมาของความนิยมไทย</u>

ประพัฒน์ ตรีณรงค์ (2525 : 9) กล่าวว่า เรื่องความนิยมไทยปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรของทางราชการครั้งแรกในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483 ซึ่งมีข้อความว่า มาตรา 5 วัฒนธรรมซึ่งประชาชนชาวไทยจะต้องปฏิบัติตามดังที่กล่าวไว้ในมาตราก่อนนั้น นอกจากจะได้กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติแล้ว ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาไว้ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยาและมารยาทในที่สาธารณสถานหรือที่ปรากฏแก่สาธารณชน

2. ความมีสมรรถภาพและมารยาทเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานอาชีพ

3. ความนิยมไทย

ต่อมามีพระราชบัญญัติวัฒนธรรมออกมาใหม่ คือ พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 ยกเลิกพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2483 และขยายขอบข่ายงานวัฒนธรรมของชาติให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในส่วนของเรื่องความนิยมไทยนั้นยังคงบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติมาตรา 6 มีข้อความว่า

มาตรา 6 วัฒนธรรมซึ่งบุคคลจักต้องปฏิบัติตาม นอกจากจะได้กำหนดไว้ โดยพระราชบัญญัติแล้ว ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

1. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยามารยาทในที่สาธารณะหรือที่ปรากฏแก่สาธารณชน

2. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติต่อบ้านเรือน

3. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติตนอันเป็นทางนำมาซึ่งเกียรติของประเทศชาติและพุทธศาสนา

4. ความมีสมรรถภาพและมารยาทเกี่ยวกับการดำรงงานอาชีพ

5. ความเจริญงอกงามแห่งจิตใจ และศีลธรรมของประชาชน

6. ความเจริญก้าวหน้าในทางวรรณกรรมและศิลปกรรม

7. ความนิยมไทย

แฉล้ม กุญชร (2525 : 44 - 45) กล่าวว่า วัฒนธรรมไทยเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นรากฐานของการสร้างสรรค์ความสามัคคีและความมั่นคงของชาติอย่างแท้จริง จึงได้มีการกำหนดนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อเป็นหลักให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมกันรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมอย่างมีเป้าหมายร่วมกันและประสานสอดคล้องกันดังนี้

1. ส่งเสริมการบำรุงวัฒนธรรมไทยทุกด้านให้เจริญด้วย การศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมไทย ให้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต การพัฒนาประเทศด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการป้องกันประเทศ ป้องกันการทำลายวัฒนธรรมและศาสนา และทำนุบำรุงศาสนาให้บริสุทธิ์ เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาจิตใจประชาชน

2. เผยแพร่วัฒนธรรมไทยทุกด้านนำไปสู่ประชาชนถึงขั้นปฏิบัติให้แพร่หลายยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีต่อเอกลักษณ์ศักดิ์ศรี ความสามัคคีและความมั่นคงของชาติ ตลอดจนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

3. ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน และวัฒนธรรมของกลุ่มชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ เห็นคุณค่าและยอมรับวัฒนธรรมของท้องถิ่นซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความผสมผสานทางวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชาติ มีความรัก หวงแหนวัฒนธรรมไทยยิ่งขึ้น

4. สนับสนุนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชาติรวมทั้งรู้จักเลือกสรรวัฒนธรรมของต่างชาติ ที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยหรือจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโดยนำมากลั่นกรอง ปรับปรุงดัดแปลงให้เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย และความมั่นคงปลอดภัยของชาติ

5. สนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยการระดมสรรพกำลังทั้งหลายจากภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมให้มั่นคง เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของประชาชน ตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม เพื่อให้วัฒนธรรมมีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความนิยมไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ จึงได้มีการกำหนดขึ้นเป็นพระราชบัญญัติและนโยบายในด้านต่างๆขึ้นมาเพื่อให้คนไทยปฏิบัติตามและช่วยกันรักษาวัฒนธรรมไทยและความเป็นไทยให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยและประเทศไทยต่อไป

1.3 <u>ขอบข่ายของความนิยมไทย</u>

ชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่ชาติหนึ่งในเอเชียซึ่งมีมรดกทางวัฒนธรรมอันแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติหลายประการตกทอดมาถึงปัจจุบัน ขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นมรดกสำคัญประการหนึ่งที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทย และเป็นวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความพากเพียรพยายามของบรรพบุรุษผู้ได้สั่งสมและถ่ายทอดวัฒนธรรมสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ จนชนชาติไทยมี วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนตลอดมาถึงแม้บางสมัยจะได้รับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีมาจากชนชาติอื่นบ้างก็ตาม ดังนั้น ในการ

ศึกษาความนิยมไทย จึงควรทำความเข้าเกี่ยวกับเรื่องของวัฒนธรรมไทย และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะเสียก่อน (สมบูรณ์ แก่นตะเคียน. 2519 :17 - 18)

1.3.1 วัฒนธรรมไทย

สังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนสำคัญของความเป็นมนุษย์ เป็นสองสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง สิ่งที่แยกสังคมหนึ่งว่าแตกต่างจากอีกสังคมหนึ่งก็คือ วัฒนธรรม ในขณะเดียวกันวัฒนธรรมเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมและจิตใจของมนุษย์ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ช่วยประสานและผูกมัดคนไว้ในสังคมเดียวกัน เป็นสิ่งที่ช่วยทำให้โครงสร้างของสังคมคงอยู่ เพราะเป็นการเสริมสร้างความผูกพันทางจิตในของคนหลายๆ คนเข้าไว้ด้วยกัน (นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. 2522 : 3)

1.3.1.1 ความหมายของวัฒนธรรม

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่ทำให้เจริญงอกงามแก่หมู่คณะ หรือวิถีชีวิตของหมู่คณะ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 746) และนิพนธ์ สุขสวัสดิ์ (2522 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง ความเจริญงอกงามที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้น หรือที่เรียกกันว่า มรดกทางสังคม เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ได้รับมาจากบรรพบุรุษและถ่ายทอดไปให้แก่อนุชนรุ่นหลัง พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 ให้ความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรมไว้ดังนี้

วัฒนธรรม หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามความหมายนี้วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม คือ

ก. ความเจริญทางวัตถุ หมายถึง มีการกินดี มีที่อยู่อาศัยดี มีเครื่องใช้สอยดี มียารักษาโรคดี

ข. ความงอกงามทางจิตใจ หมายถึง ความซื่อสัตย์ มีความเมตตากรุณาความไม่เห็นแก่ตัว และไม่เบียดเบียนผู้อื่น

2. ลักษณะที่แสดงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย คือ

ก. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย จรรยามารยาทในที่สาธารณสถาน หรือ ปรากฏแก่สาธารณชน

ข. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติตน และการปฏิบัติต่อบ้านเรือน

ค. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการประพฤติตนอันเป็นทางนำมาซึ่งเกียรติของชาติไทยและพระพุทธศาสนา

3. ลักษณะที่แสดงถึงความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ คือ

ก. ความสามัคคีของหมู่คณะ

ข. ความเจริญก้าวหน้าทางวรรณกรรม ศิลปกรรม

ค. ความนิยมไทย อันเป็นชาติบ้านเกิดเมืองนอนของตน

4. ลักษณะที่แสดงถึงศีลธรรมอันดีของประชาชน คือ

ก. ทำตนให้เป็นคนดีมีศาสนา

ข. การปฏิบัติตนในหลักธรรมของศาสนา

ค. การรักษาระเบียบประเพณีทางศาสนา

1.3.1.2 **ประเภทของวัฒนธรรม** (พวงผกา คุโรวาท. 2539 : 37 - 41)

วัฒนธรรมแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1.3.1.2.1 วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material Culture)

1.3.1.2.2 วัฒนธรรมทางจิตใจ (Non - material Culture)

1.3.1.2.1 วัฒนธรรมไทยทางด้านวัตถุ ได้แก่ สิ่งที่คนไทยทำขึ้น สร้างขึ้น ดัดแปลงปรับปรุงขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ในประเทศเพื่อประโยชน์ในวิถีชีวิตของคน ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม อาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยวดยานพาหนะ ที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของไทย

1.3.1.2.2 วัฒนธรรมไทยทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความคิด ความมีระเบียบ ความมีศีลธรรม จรรยามารยาท กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ การปกครอง การเคารพเชื่อถือผู้ใหญ่ การรู้จักกาลเทศะ ศิลปวรรณคดี สถาบันครอบครัว และคติธรรมต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องเตือนใจให้คนไทยมีมโนธรรมไม่ประมาทในสิ่งทั้งปวง ละอายต่อการกระทำชั่วเกรงกลัวบาป

วัฒนธรรมไทยทั้งทางวัตถุและจิตใจนี้ คนไทยส่วนรวมสร้างขึ้น และกำหนดคุณค่าเป็นมาตรฐานและนำมาประพฤติปฏิบัติ และมีความเชื่อ ความเข้าใจอีกหลายอย่าง

คำว่า คุณค่าของไทย หมายถึงความคิดเห็นของคนในส่วนรวมที่ถือว่าสิ่งที่ผลิตขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่อยู่เหนือประโยชน์แห่งการใช้สอยตามธรรมดาสามัญ เพราะถือว่ามีค่ายิ่งและสำคัญแก่จิตใจของตนของเพื่อนร่วมชาติ และของลูกหลานผู้สืบต่อจากตน เช่นมีศาสนาและจารีตประเพณี

เป็นต้น ซึ่งควรถนอมไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และควรแก่การเผยแพร่ให้ชนในชาติได้ประพฤติปฏิบัติต่อไป นอกจากนี้คือความมีคุณธรรมประจำใจ และเป็นผู้ดีมีมารยาทในทุกด้าน ทุกทาง

คำว่า มาตรฐาน หมายถึง ความต้องการในสิ่งที่เคยพบเห็นมาก่อนแล้วว่าดีหรือเลวกว่ากัน เมื่อเปรียบเทียบกันกับสิ่งที่เกิดขึ้นมาใหม่ ถ้าสิ่งที่พบเห็นมาดีกว่าก็ถือเอาสิ่งนั้นเป็นมาตรฐาน อย่างไรก็ดีคนที่รู้จักสร้างสิ่งที่ดียิ่งขึ้นไปกว่าสิ่งที่เคยพบมาแล้ว เมื่อประสบสิ่งใดที่รู้สึกว่าดียังไม่พอใจ และยังต้องการให้ก้าวหน้าและดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อถือเอาเป็นมาตรฐานของตน และมีคุณภาพที่เชื่อถือได้ในกลุ่มชนส่วนใหญ่ ถือว่าเป็นมาตรฐาน

วัฒนธรรมไทยทางด้านการประพฤติปฏิบัติที่มีคุณค่าและมาตรฐานที่สำคัญ ๆ ได้แก่

1. รู้จักกินดี คือรู้จักบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์แก่ร่างกาย รู้จักรักษาความสะอาดในเรื่องอาหาร ตลอดจนภาชนะที่ใช้ประกอบอาหาร รับประทานเป็นมื้อเป็นคราวตามเวลา ไม่รับประทานอาหารจุกจิก และรับประทานมากเกินควร

2. รู้จักการอยู่ดี มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะกับสภาพ รู้จักสร้างบ้านเรือนที่อยู่เป็นหลักฐานและถูกต้องตามหลักสุขวิทยา

3. รู้จักทำเครื่องใช้ หรือทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือในการครองชีพ งานใดหรือเครื่องใช้ที่คนในครอบครัวอาจทำได้ก็ทำเองไม่ต้องจ้างผู้อื่นทำหรือซื้อหามาโดยสิ้นเปลือง

4. รู้จักรักษาความสะอาดร่างกาย เครื่องแต่งตัว และบ้านเรือน

5. รู้จักแต่งกายให้เรียบร้อย คือ การสวมใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม คำนึงถึงรูปร่าง เพศ และวัย โอกาสที่สวมใส่ เสื้อผ้าไม่จำเป็นต้องผ้าดีราคาแพงแต่รู้จักรักษาให้สะอาดเรียบร้อยตามควร มิใช่อยู่ที่การนุ่งโจงกระเบนใส่เสื้อคอปิดหรือใส่เสื้อม่อฮ่อมหรือชุดไทย แต่ลักษณะเป็นการแต่งแบบ นุ่งเจียมห่มเจียม ปิดสิ่งที่ควรปิด เปิดสิ่งที่ควรเปิด ไม่ประเจิดประเจ้อ และอายในสิ่งที่ควรอาย

6. รู้จักรักษาโบราณวัตถุ โบราณสถานและศิลปวัตถุ ไม่ขีดเขียนหรือทำลายหรือขนส่งออกนอกประเทศ คนไทยควรศึกษาให้เห็นคุณค่า เก็บรักษาและอบรมสั่งสอนลูกหลานต่อ ๆ ไป ให้รู้จักลักษณะของโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่ควรแก่การเก็บรักษา และสงวนไว้เป็นสมบัติล้ำค่าของชาติ

7. ช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ เช่น ที่ทำการรัฐบาล โรงเรียน สาธารณูปโภคต่าง ๆ สายโทรเลข โทรศัพท์ และทางรถไฟ

8. รู้จักสร้างเครื่องมือ เครื่องใช้ขึ้นเอง เช่น เครื่องสีข้าว เครื่องทอผ้า ระหัดวิดน้ำ เครื่องใช้จำเป็นบางอย่าง เช่น เสื้อผ้า ถ้วยชาม วัสดุอุปกรณ์

9. รู้จักสร้างความเจริญทางวัตถุให้แก่ตนและประเทศชาติ เช่น ปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ อนุสาวรีย์ สาธารณสถาน ถนนหนทาง โรงเรียน ห้องสมุด ห้องประชุม เป็นต้น เมื่อช่วยกันสร้างแล้ว ก็ช่วยกันรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม

10. พยายามประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนรายได้อันจักเป็นเหตุให้ยกฐานะความเป็นอยู่ของตนเองให้สูงขึ้น

1.3.1.3 ความสำคัญของวัฒนธรรมเกี่ยวกับชาติ

วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง โดยเฉพาะวัฒนธรรมหลักหรือวัฒนธรรมประจำชาติ เพราะวัฒนธรรมเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญรุ่งเรืองของสังคม ถ้าวัฒนธรรมประจำชาติของสังคมใดถูกทำลายไปจนขาดความมีเอกลักษณ์ สังคมนั้น ๆ ก็จะเสื่อมลงและถูกดูดกลืนไปกับสังคมอื่นในที่สุด ในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดสามารถรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมของตนไว้ได้ยั่งยืน สังคมนั้นก็จะมีแต่ความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ลักษณะที่สำคัญของวัฒนธรรมมีดังนี้ (ทัศนี ทองสว่าง. 2525 : 94)

1. เป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นอยู่ ความเจริญ และเชิดชูเกียรติของบุคคลและชาติ ชาติใดไม่มีวัฒนธรรมของตนเอง อาจจะได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยาม

2. เป็นเครื่องแสดงถึงบุคลิกลักษณะของประเทศชาติ และเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงอายุของชาติ

3. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกล่อมเกลาให้ประพฤติปฏิบัติเป็นไปตามทำนองคลองธรรม รักหมู่รักคณะ ส่งเสริมความดีงามในด้านการกระทำ และการดำรงอยู่ของชีวิต

ประยุทธ์ ปยุตโต (2539:53) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของวัฒนธรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วัฒนธรรมเป็นผลรวมของเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น ปัจจัยสี่ ความเชื่อ ความรู้ ทัศนะ ทัศนคติ ค่านิยม และวิทยาการต่าง ๆ

2. วัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมที่เรียนรู้กันได้ ถ่ายทอดจากมนุษย์สู่มนุษย์

3. วัฒนธรรมเป็นผลจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ มีการปรับเปลี่ยน แก้ไข เพื่อให้เหมาะสมแก่สังคมนั้น ๆ

4. วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตของสังคมนั้น ๆ เช่น สังคมเกษตร อุตสาหกรรม การประมง หรือสังคมจีน สังคมไทย สังคมลาว

5. วัฒนธรรมเป็นมรดกของสังคม เมื่อมีเกิดก็ต้องมีตาย การเกิด การเปลี่ยนแปลง การสืบต่อและการสิ้นสลายของวัฒนธรรมเป็นเพราะมนุษย์ และเมื่อมีการถ่ายทอดสืบต่อกันได้ วัฒนธรรมจึงเป็นมรดกของสังคม ของเชื้อชาติ และของโลก

1.3.1.4 ปัญหาวัฒนธรรมไทย

แม้ว่าชาติไทยสามารถดำรงรักษาลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมในอดีตของตนไว้ได้ แต่ในทศวรรษที่ผ่านมานี้การรักษาอธิปไตยทางวัฒนธรรมค่อนข้างล้มเหลว เพราะสังคมไทยได้ ปล่อยปละละเลยให้กระแสวัฒนธรรมตะวันตก ทั้งในด้านการเมืองเศรษฐกิจและวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาครอบงำวิถีชีวิตของคนไทยมากเกินไป จนบดบังภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทย

โดยภาพรวมแล้วการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกนี้ ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมหลายประการ ซึ่งอธิบายได้ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์. 2537 : 8)

1. โครงสร้างทางสังคมจะซับซ้อนมากขึ้น มีการย้ายถิ่นจากชุมชนไหลบ่าเข้าสู่ชุมชนเมือง มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท โครงสร้างของครอบครัวมีขนาดเล็กลง ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นในไปในทางลบ มีความห่างเหินระหว่างพ่อแม่ลูก เพราะสตรีจะทำงานนอกบ้านมากขึ้น

2. เกิดการคล้อยตามค่านิยม และทัศนคติ คนจะมีค่านิยมยกย่องวัตถุเงินตรามากขึ้น เกิดลัทธิบริโภคนิยมเพื่อเสริมอำนาจบารมีของตนเอง มีความขัดแย้งระหว่างค่านิยมเก่ากับค่านิยมใหม่

3. บุคลิกลักษณะของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นใหม่จะมีความทะเยอทะยาน พฤติกรรมการแข่งขันสูง คนละเลยมองข้ามระเบียบวินัย

4. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม อันเป็นผลเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศเพื่อสู่สังคมอุตสาหกรรม ทำให้อนาคตคนไทยจะนับถือและให้ความศรัทธาในวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมากขึ้น คนรุ่นใหม่จะดูถูกวัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวบ้าน

1.3.1.5 การรักษาวัฒนธรรมไทย

เนื่องจากวัฒนธรรมไทย เป็นมรดกอันสำคัญยิ่งเหนือสิ่งอื่นใดในชาติ จึงเป็นเรื่องของคนไทยทุกคนและองค์กรต่าง ๆ ภายในชาติที่จะต้องร่วมกันปกป้องรักษาไว้ การที่จะรักษาไว้ได้นั้น สิ่งที่ทุกคนควรจะกระทำก็คือ (สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. 2540 : 262)

1. ศึกษาค้นคว้าวิจัย และจัดทำวัฒนธรรมไทยให้เป็นวิชาการและเป็นลายลักอักษร สามารถนำเข้าสู่ระบบการศึกษาสมัยใหม่ได้

2. ช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เสื่อมไปแล้ว หรือกำลังทรุดโทรม มีทีท่าว่าจะฟื้นไม่ไหวแล้ว ไว้ให้ลูกหลานได้ศึกษาและเป็นหลักฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3. ช่วยกันส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติและการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้วยการให้กำลังใจ การสนับสนุนทางด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และแรงกายเมื่อมีโอกาส

4. ช่วยกันเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จัก โดยเฉพาะเยาวชนในชาติควรจะได้รับทราบ เรื่องราวประวัติความเป็นมา และคุณประโยชน์ของวัฒนธรรมต่าง ๆ ของไทย

5. ช่วยกันพัฒนาวัฒนธรรมในส่วนที่พัฒนาได้ให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัย และบังเกิดผลต่อการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของชาติ

6. ช่วยกันกลั่นกรองและรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติ ที่จะสามารถช่วยทำให้วัฒนธรรมไทยเจริญขึ้น

1.3.2 ขนบธรรมเนียมประเพณี

ประเพณีไทยเป็นเครื่องแสดงถึงวิถีชีวิตและจิตใจของคนไทยทั้งในอดีตและปัจจุบันว่า มีความเป็นอยู่และความเป็นมาอย่างไร ประเพณีไทยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพุทธ และศาสนาพราหมณ์ (ทัศนี ทองสว่าง. 2525 : 93)

1.3.2.1 ความหมายของขนบธรรมเนียมประเพณี

ขนบธรรมเนียมประเพณี คือ แนวปฏิบัติที่ยึดถือกันมาในสังคม โดยคนรุ่นหลังเรียนรู้จากคนรุ่นก่อนแล้วยึดถือปฏิบัติต่อๆ กันมาเรื่อยๆ อาจมีการปรับปรุงแก้ไขบ้างแต่การเปลี่ยนแปลงก็เป็นไปอย่างช้า ๆ ใช้เวลาเป็นปี ๆ การประพฤติปฏิบัติตามธรรมเนียมนี้ มีทั้งการประพฤติปฏิบัติในระดับบุคคล ต่างคนต่างทำ แต่ละคนก็ยึดถือปฏิบัติเหมือนกัน (นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. 2522 : 3) ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติของบุคคลในสังคมเพื่อให้มีความถูกต้อง เหมาะสมตามที่สังคมนั้นๆ ประพฤติปฏิบัติหรือยอมรับ หรือเป็นนิสัยต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้เรียนรู้กันมา และยึดถือต่อกันมาในสังคม (พวงผกา คุโรวาท. 2539 : 92)

ชาติต่าง ๆ ย่อมมีประเพณีประจำชาติ และถ่ายทอดกันมาโดยลำดับ หากประเพณีนั้นเป็นของดีอยู่แล้วก็รักษาไว้เป็นวัฒนธรรมประจำชาติ หากไม่ดีก็แก้ไขเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเทศะ โดยเฉพาะประเพณีของไทยที่ยังรักษาไว้เป็นวัฒนธรรมประจำชาติ เช่น การเกิด การบวชนาค

การแต่งงาน การทำบุญอายุ การตาย ประเพณีเกี่ยวกับเทศกาลตรุษสารท สงกรานต์ ลอยกระทง ล้วนเป็นที่มาของวัฒนธรรมทั้งนั้น

ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เป็นขนบธรรมเนียมที่ดีงาม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทยซึ่งเป็นรากฐานของสังคมไทยได้ถูกมองข้ามและละเลย เพราะเด็กเยาวชนรุ่นใหม่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ล้าสมัย ไม่เห็นคุณค่า ในทางตรงกันข้ามเห็นดีเห็นงามกับวัฒนธรรมตะวันตก โดยมุ่งเลียนแบบตามสมัยนิยมอย่างไม่รู้ความหมาย ไม่รู้คุณค่า อีกทั้งสถาบันศาสนาอ่อนแอลง พระส่วนใหญ่ไม่สามารถเป็นที่พึ่งทางใจของชาวบ้านได้ ได้แต่ประกอบพิธีกรรมตามประเพณีโดยไม่เข้าใจความหมาย ความอ่อนแอของการปกครองพระสงฆ์ ความอ่อนแอของการปกครองสงฆ์ ความหย่อนยานในข้อวัตรปฏิบัติของสมณะ และกระแสพุทธพาณิชย์ ล้วนทำให้พระพุทธศาสนาเสื่อมถอย คนขาดศีลธรรมและจริยธรรม และมีการนับถือไสยศาสตร์มากขึ้นอันเป็นผลมาจากการเสื่อมศรัทธาในศาสนา

1.3.3 ความนิยมสินค้าไทย

ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีระเบียบ รัฐนิยมที่ต้องการสร้างความนิยมไทย โดยมีข้อความดังนี้ (เต็มศิริ บุญยสิงห์. 2535 : 10)

1. ชาวไทยพึงพยายามบริโภคแต่อาหารอันปรุงจากสิ่งที่มีกำเนิดหรือทำในเมืองไทย
2. ชาวไทยพึงพยายามใช้เครื่องแต่งกายด้วยวัตถุที่มีกำเนิดหรือทำขึ้นในเมืองไทย
3. ชาวไทยพึงพยายามช่วยกันสนับสนุนงานอาชีพ การเกษตร พาณิชย์ อุตสาหกรรม และวิชาชีพของคนไทยด้วยกัน
4. กิจการสาธารณูปโภคอันใดที่รัฐบาลหรือชาวไทยจัดให้มีขึ้นแล้วชาวไทยพยายามใช้และสนับสนุน
5. ชาวไทยผู้ประกอบการเกษตร พาณิชย์ อุตสาหกรรม งานอาชีพ หรือวิชาชีพอันได้รับการสนับสนุนโดยรัฐนิยมฉบับนี้ต้องพยายามรักษามาตรฐาน ปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นและดำเนินกิจการนั้น ๆ ด้วยความสุจริตทุกประการ

แต่จากปัญหาของสภาวะเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน ทำให้สภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ส่งผลให้กระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมอย่างต่อเนื่องจากเหตุการณ์ครั้งนี้ปรากฏให้เห็นถึงความอ่อนแอของภูมิปัญญาของผู้ที่เกี่ยวข้อง และความอ่อนแอของสังคมไทย ขาดวิญญาณนักสู้ ขาดความสามัคคีจนร่วมกันสร้างปัญหา และก่อเกิดความไม่ไว้วางใจกันในสังคม จนยากจะแก้ไขให้เพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้สำเร็จลุล่วง ความสามัคคี ความพร้อมใจกันและการหันหน้าเข้าหากันของทุกฝ่าย และการเร่งรีบดำเนินการ

อย่างรวดเร็วด้วยเวลาอันจำกัดก็จะได้ผล แต่ถ้าหากปล่อยให้ยืดเยื้อ ความเสียหายจะตามมาทวีคูณและยากต่อการแก้ไข และอาจต้องใช้เวลาที่ไม่สามารถกำหนดได้ (ไทยโพสต์. 2524 : 2 - 3)

สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ต้องให้ประเทศไทยขาดดุลการค้ามาก เพราะคนไทยจำนวนไม่น้อยมีค่านิยมชมชอบสินค้าจากต่างประเทศ จึงมีการสั่งซื้อสินค้าเข้ามาปีละมากมายทั้ง ๆ ที่สินค้าบางชนิดเราสามารถผลิตขึ้นได้ภายในประเทศของเราเอง ค่านิยมของคนเหล่านี้มีอิทธิพลมากในการสร้างความคิดที่ผิด ๆ แก่เด็กและเยาวชนคนที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือพวกที่มีนิสัยเห่อของนอกเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็นค่านิยมที่มีส่วนทำลายมากกว่าการสร้างสรรค์ มีแต่จะฉุดรั้งให้เศรษฐกิจเสื่อมโทรม ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา อย่างไรก็ตามค่านิยมทำนองนี้สามารถแก้ไขได้โดยการให้การศึกษา คำแนะนำ ให้ความรู้ความเข้าใจ ชี้ให้เห็นถึงผลร้ายที่จะทำลายเศรษฐกิจ (เกษมศักดิ์ วิชิตเชื้อ. 2528 : 61)

ปัญหาการขาดดุลการค้านี้ประสบมาต่อเนื่องโดยตลอด เนื่องจากว่าเรามีความนิยมที่จะใช้จ่ายสินค้าต่างประเทศมาก และมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเกินตัวมาก เพราะฉะนั้นการที่จะเน้นให้กลับมาใช้สินค้าที่ผลิตในเมืองไทยมากขึ้นนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าได้ (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. 2528 : 29)

สุวัฒน์ รวยอารีย์ (2527 : 55 - 56) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาถึงอุปนิสัยในการบริโภคสินค้าของคนไทย โดยทั่วไปแล้วกล่าวได้ว่า คนไทยมีรสนิยมในการซื้อและใช้ของที่มาจากต่างประเทศมากกว่าของที่ผลิตในประเทศ และได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่คนไทยไม่นิยมของไทย พอจะประมวลได้ดังนี้

ประการที่ 1 คนไทยมีค่านิยมที่ผิด คือมักจะมีความเชื่อว่า สินค้าที่มาจากต่างประเทศจะต้องดีกว่าของในประเทศ แม้ว่าคุณภาพของสินค้าจะทัดเทียมกันแต่ของต่างประเทศแพงกว่าผู้ซื้อก็จะยอมซื้อของจากต่างประเทศ นอกจากนี้บางคนยังนิยมชมชอบผู้ที่ใช้ของต่างประเทศที่มีราคาแพง ว่ามีรสนิยมสูงเป็นต้น จากค่านิยมดังกล่าวนี่เองจะพบเห็นกันอยู่เสมอว่า สินค้าที่ผลิตในประเทศไทยหลายชนิดลอกเลียนแบบสินค้าต่างประเทศและหลอกล่วงผู้ซื้อโดยระบุว่าทำจากประเทศนั้น ประเทศนี้

ประการที่ 2 คุณภาพของสินค้าไทยไม่ดีพอและมีราคาแพง เราต้องยอมรับว่าสินค้าไทยบางชนิดคุณภาพยังไม่ดีพอ เพราะประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา ผู้ผลิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องเงินทุน ไม่สามารถซื้อเครื่องจักรที่ทันสมัย เข้ามาช่วยพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต อีกทั้งการที่ผู้ผลิตขาดประสบการณ์ทำให้ต้นทุนการผลิตไม่ลดต่ำเท่าที่ควร เป็นผลให้ราคาสินค้ายังสูงเมื่อเทียบกันสินค้าต่างประเทศ

ประการที่ 3 โอกาสในการเลือกซื้อ ประเทศไทยมีการสั่งสินค้าประเภทเดียวกับที่ผลิตได้ในประเทศเข้ามาขายมากมาย เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการควบคุมการนำเข้า ไม่รัดกุมพอ ประกอบกับความเห็นแก่ได้ของพ่อค้าที่มุ่งหวังกำไรแต่ฝ่ายเดียว และโดยที่คนไทย มีแนวโน้มที่จะเลือกซื้อสินค้าต่างประเทศอยู่แล้วเมื่อมีโอกาสก็เลือกซื้อสินค้าต่างประเทศมากกว่าที่จะซื้อสินค้าไทย

จึงเป็นความจำเป็นที่คนไทยควรจะตระหนักในปัญหาที่จะตามมา เราต้องช่วยกันสนับสนุนสินค้าที่ไทยผลิตให้มากขึ้น ต้องคำนึงถึงผลได้ผลเสียที่จะตกแก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม การซื้อสินค้าที่ไทยผลิต ย่อมนำผลให้การหมุนเวียนทางการเงินภายในประเทศเป็นไปในลักษณะคล่องตัว เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้า แลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างผู้ผลิต พ่อค้าคนกลางและผู้บริโภค ทำให้เงินไม่รั่วไหลไปต่างประเทศ รายได้และผลกำไรก็หมุนเวียนอยู่ภายในประเทศ เศรษฐกิจก็คล่องตัว การเงินไม่ฝืด หากคนไทยรู้จักใช้สินค้าที่ไทยผลิต นอกจากจะช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เจริญแล้ว ยังช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าลงได้มากทีเดียว นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรม หัตถกรรมภายในประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทำให้อุตสาหกรรมขนาดเล็กหรือในครอบครัว กลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดใหญ่ในที่สุด (เกษมศักดิ์ วิชิตเชื้อ. 2528 : 62 - 63)

1.4 บทบาทของความนิยมไทย

ชวน หลีกภัย (25257: 81 - 85) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของนโยบายที่จะปลูกฝังความนิยมไทยให้แก่เยาวชนของชาติไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของการนิยมไทยว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเป็นอย่างมาก และโดยที่กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ทางด้านการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเป็นหน่วยงานเบื้องต้นที่จะปูพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชนของชาติเพื่อส่งเสริมเรื่องความนิยมไทย โดยถือว่าเป็นสิ่งที่จะต้องให้คนไทยรับปฏิบัติอย่างแพร่หลาย จึงได้กำหนดความนิยมไทย ในจุดหมายและเนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาในระดับพื้นฐาน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เช่น ในหลักสูตรระดับประถมศึกษาได้เน้นให้โรงเรียนปลูกฝังให้เด็กเกิดความนิยมไทย และกำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายให้เด็กมีความเชื่อมั่นในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักคุณค่าในความเป็นไทย รู้คุณค่าชื่นชมและรักษาวัฒนธรรมของชาติ เนื้อหาของหลักสูตรจะมีเรื่องของความนิยมไทยในทุกระดับชั้น

สำหรับด้านมัธยมศึกษานั้นก็ได้เน้นเรื่องความนิยมไทยไว้ในจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของหลักสูตร โดยในจุดมุ่งหมายจะเน้นเรื่องความประหยัด ให้รักและผูกพันท้องถิ่นของตน ให้มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ให้มีความสำนึกในหน้าที่การเป็นคนไทย

ในส่วนของระดับอุดมศึกษานั้น ได้ร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย ให้นักเรียนที่จะสอบเข้าเรียนในสายวิทยาศาสตร์ต้องสอบวิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษา ซึ่งจุดมุ่งหมายก็คือ ให้เด็กไทยได้รู้จักความเป็นไทย อย่างน้อยก็รู้ภาษาไทยดียิ่งขึ้น

สมพร เทพสิทธา (2525:60 - 66) กล่าวถึงบทบาทของความนิยมไทยที่มีต่อประเทศดังนี้

1. ความนิยมไทยช่วยรักษาศิลปวัฒนธรรมและเพณีอันดีงามของชาติ หมายความว่า ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่แสดงถึงความเป็นไทย และความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจ เพราะถ้าคนไทยรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาแทนวัฒนธรรมของตนโดยไม่มีการพิจารณา เอกลักษณ์ของชาติและความเป็นไทยก็จะถูกทำลาย ความนิยมไทย ซึ่งหมายถึง ความภาคภูมิและส่งเสริมความเป็นไทยเท่านั้นที่จะช่วยให้คนไทยรักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติไว้ไม่ให้ถูกวัฒนธรรมของต่างชาติกลืน

2. ความนิยมไทยช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ หมายความว่า ความนิยมในสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศไทยจะช่วยแก้ปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากจะช่วยลดการขาดดุลทางการค้าแล้วยังช่วยให้มีการขยายการผลิตในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้า

3. ความนิยมไทยช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ประเทศไทยมีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ คนไทยร้อยละ 95 นับถือศาสนาพุทธ พระพุทธศาสนาได้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างเอกลักษณ์และคุณธรรมอันดีงามให้แก่คนไทย อาทิ ความเมตตากรุณา ความโอบอ้อมอารี ความกตัญญูกตเวที เป็นผู้รักสันติ ไม่นิยมความรุนแรง ถือทางสายกลางไม่หย่อนเกินไป ไม่ตึงเกินไป รู้จักประนีประนอม คุณธรรมเหล่านี้ทำให้คนไทยมีความสงบสุข ไม่มีการต่อสู้ และประหัตประหารกันเหมือนในบางประเทศ ทำให้รักษาเอกราชมาได้โดยตลอด หากประชาชนมีความนิยมไทย เป็นผู้ยึดมั่นในเอกลักษณ์ และคุณธรรมจุนดีงามของไทยปฏิบัติตามค่านิยมที่ดี ก็จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาสังคมด้านต่าง ๆ ได้

จากรายงานผลและข้อเสนอแนะในการสัมมนาเรื่อง บทบาทของนิยมไทยในการแก้ปัญหาของชาติ พอจะสรุปได้ดังนี้ (เกษมศักดิ์ วิชิตเชื้อ. 2528 : 24 - 28)

1. ที่ประชุมได้พิจารณาความหมายของคำว่า นิยมไทย เห็นว่าจะมีความหมาย 3 ประการ คือ ความนิยมในวิถีชีวิต หรือความเป็นอยู่อย่างไทย ความนิยมสินค้าไทย และความนิยมความคิดแบบไทย

2. ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่าสินค้าไทย ผลิตขึ้นโดยใช้แรงงาน วัตถุดิบและผู้ประกอบการที่เป็นคนไทยสามารถอำนวยประโยชน์และก่อให้เกิดผลดีแก่ประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเป็นอย่างมาก แต่ปัจจุบันคนไทยไม่ค่อยนิยมสินค้าไทย หรือมีค่านิยมที่ว่า การใช้ของต่างประเทศแสดงถึงความเป็นผู้มีรสนิยมสูง

ทางแก้ก็คือ จำเป็นต้องปลูกฝังค่านิยมให้คนไทยนิยมใช้สินค้าไทย และรัฐบาลก็จะต้องเป็นผู้นำในการใช้สินค้าไทย จะต้องดำเนินการปรับปรุง ระเบียบวิธีการจัดซื้อ วัสดุครุภัณฑ์ของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนนโยบายใช้สินค้าไทย

3. ในเรื่องการประหยัดและความมีระเบียบวินัยเพื่อพัฒนาประเทศ ที่ประชุมได้ให้ความหมายของการประหยัดว่า คือการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ให้เหมาะสมแก่สภาพเศรษฐกิจและสังคมของตน หรือการใช้โดยไม่สูญเปล่า

ที่ประชุมเห็นว่าปัญหาของการปลูกฝังค่านิยมไทยในการประหยัด และความมีระเบียบวินัยนั้นเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกันทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และระดับชาติ ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและนโยบายของรัฐบาลด้วย การที่คนไทยมีนิสัยไม่ประหยัดทั้งในระดับบุคคล และครอบครัวนั้นเนื่องจากการขาดความรู้ในการดำเนินชีวิตอย่างประหยัด ขาดการหล่อหลอมพฤติกรรมประหยัดมาตั้งแต่เด็ก พิธีกรรมทางศาสนาก็กระทำกันค่อนข้างฟุ่มเฟือยและไม่ประหยัด ประชาชนนิยมซื้อของต่างประเทศ ลุ่มหลงในอบายมุขและสถานบันเทิงเริงรมย์ต่างๆ

ทางแก้ก็คือ การให้ความรู้และฝึกอบรมเกี่ยวกับการประหยัดในชีวิตประจำวันตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย และสังคม โดยจะต้องดำเนินการให้เหมาะสมแก่กลุ่มเป้าหมายแต่ละระดับ พร้อมกันนั้นจะต้องรณรงค์ เพื่อสร้างความสำนึกในเรื่องการประหยัดและความมีระเบียบวินัยให้แก่ประชาชนทุกระดับ โดยเน้นที่เยาวชนและครอบครัวเป็นสำคัญ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนนี้คือ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงมหาดไทย

4. ในเรื่องการพัฒนาชาติด้วยการรักษาความสะอาดทั้งทางวัตถุและจิตใจที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันประชาชนจำนวนมากยังขาดความสะอาดทางจิตใจ เยาวชนและ

ประชาชนตกเป็นทาสของอบายมุข ขาดความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการขาดการสั่งสอนอบรมทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน

5. ในเรื่องบทบาทการนิยมไทยกับความมั่นคงปลอดภัยของชาติ ที่ประชุมเห็นว่าในด้านการเมือง ประชาชนทั่วไปยังไม่ตระหนักว่าความนิยมไทยมีบทบาทหรือมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงของชาติอย่างไร ผู้นำส่วนใหญ่ไม่ได้นำแนวทางนิยมไทยไปใช้ในการแก้ปัญหาของชาติในทางเศรษฐกิจมีการนำเข้าซึ่ง ยา น้ำมัน และอาวุธ เป็นต้น ในทางสังคมนโยบายของรัฐในเรื่องการส่งเสริมสินค้าไทยยังไม่แน่ชัด อาจเป็นเพราะยังขาดข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าไทย ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนที่รับผิดชอบด้านศิลปกรรม การปลูกฝังจริยธรรม ตลอดจนความสำนึกในทางนิยมไทย

ทางแก้ก็คือ สนับสนุนให้การเผยแพร่แนวความคิดในเรื่องความนิยมไทยโดยทำในรูปของการเสนอบทความ คำขวัญ หรือรายการประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ โดยผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ และในการปลูกฝังความนิยมไทย ควรมีการเน้นว่า การนิยมสินค้าไทยมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การนิยมไทย วิถีชีวิตแบบไทย มีส่วนสัมพันธ์โดยตรงต่อความมั่นคงทางสังคม และความนิยมไทยมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงต่อความมั่นคงทางการเมือง

ความนิยมไทยมีความสำคัญต่อประเทศชาติในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการส่งเสริมศิลปะ ด้านการสืบทอดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ การเสริมสร้างภาวะความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประชาชน และมีส่วนช่วยในการลดภาวะการขาดดุลทางการค้าของประเทศ และเป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนความมั่นคงแห่งชาติทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

1.5 การเสริมสร้างความนิยมไทย

ภาวะการณ์ปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับทุกคนในชาติ เพราะค่านิยมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ จะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ เป็นรากฐานทางจิตใจที่หนักแน่นมั่นคงที่จะไม่หลงไปตามกระแสวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งย่อมจะทำให้บุคคลที่เข้มแข็ง สามารถดำรงตนอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างมีความสุข อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นไป

สุวัฒน์ รวยอารีย์ (2527 : 54 - 56) กล่าวว่า การขาดดุลการค้าเป็นอันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จำเป็นต้องรีบแก้ไขโดยด่วน การแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้า ในทางเศรษฐศาสตร์สามารถกระทำได้โดยใช้นโยบายการควบคุมทางการค้า ซึ่ง

กระทำได้สองทางคือ ส่งเสริมการส่งออกและควบคุมการนำเข้าสินค้าที่ฟุ่มเฟือยและสินค้าที่ไม่จำเป็น ในขณะเดียวกันก็พยายามโฆษณาชักชวนให้คนไทยหันมานิยมใช้ของไทยกันให้มากขึ้น ทั้งนี้โดยการเสริมสร้างให้คนไทยมี อุดมการณ์นิยมไทย

วราลักษณ์ ดุรงศ์กาญจน์ (2540 : 265) ได้กล่าวว่า ถ้าเราเห็นว่าชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ที่เป็นสัญลักษณ์ของชนชาติไทยยังมีความสำคัญต่อประเทศชาติ ก็ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องร่วมใจกันฟื้นฟูความเป็นไทยในส่วนที่สูญหายกลับคืนมา และบูรณะส่วนที่เสื่อมให้ฟื้นฟูเพื่อความมั่นคงของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบไทย ซึ่งหมายถึงความผาสุกและการดำเนินชีวิตที่มั่นคงกว่าปัจจุบัน

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2541 : 23 - 25) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรปลูกฝังและสร้างเสริมให้เป็นวิถีชีวิตในสังคมไทย ประกอบด้วย ค่านิยม และคุณธรรมดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประทานแก่ปวงชนชาวไทย ซึ่งประกอบด้วย

(1) การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น

(2) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดี

(3) การอดทน อดกลั้น อดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

(4) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

2. ค่านิยมพื้นฐานของสังคมไทย

(1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

(2) การประหยัดและออม

(3) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

(4) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

(5) ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. พฤติกรรม 5 ประการ ตามโครงการพัฒนาจิตพิสัยของสังคมไทย ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะทางจิตใจที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยเน้นจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรม 5 ประการคือ

(1) ความสนใจใฝ่รู้และสร้างสรรค์

(2) ความมีน้ำใจ

(3) ความมีวินัย

(4) ความเป็นไทย

(5) การบริโภคด้วยปัญญาในวิถีชีวิตไทย

4. ค่านิยมที่พึงประสงค์อื่น ๆ ที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต้องปลูกฝังและสร้างเสริมให้เกิดขึ้นเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงานหลักดังกล่าวข้างต้น อาจใช้แนวทางการดำเนินการอย่างหลากหลายตามความเหมาะสม เช่น (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2541 : 22 - 25)

1. การปลูกฝังและสร้างเสริมให้ทุกคนในสังคมไทยประพฤติปฏิบัติตามระบบคุณค่าที่พึงประสงค์ของสังคม โดยการส่งเสริมให้เกิดระบบคุณค่าที่พึงประสงค์ด้วย

1.1 การสร้างองค์ความรู้สร้างปัญญา ทำให้เกิดความตระหนักรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ คุณค่าและความจำเป็นของการประพฤติปฏิบัติตามระบบคุณค่าที่พึงประสงค์ของสังคม

1.2 การสร้างจิตสำนึกโดยการทำให้เกิดความตระหนักและมองเห็นคุณค่าความสำคัญ จนเกิดความพร้อม ความพึงพอใจและเต็มใจที่จะประพฤติปฏิบัติตามระบบคุณค่าเหล่านั้น

1.3 การสร้างพฤติกรรม โดยการทำให้ทุกคนประพฤติปฏิบัติตามระบบคุณค่าที่พึงประสงค์ของสังคมอย่างรู้และเข้าใจในคุณค่าที่แท้จริง และเกิดความสุขความพอใจที่จะประพฤติปฏิบัติตามระบบคุณค่านั้นจนเป็นวิถีชีวิต

2. ดำเนินการปลูกฝังและสร้างเสริมให้ทุกคนในสังคมไทยประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยวิธีการดังนี้ คือ

2.1 การมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายทุกคน ทุกองค์กร และทุกสถาบันในสังคม ในทุกขั้นตอนตามกระบวนการประชาธิปไตย คือ การเข้ามาร่วมคิด วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ต่างๆ ร่วมกันดำเนินการปฏิบัติตลอดรวมถึงการร่วมกันติดตาม กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานด้วย

2.2 การดำเนินการปลูกฝังและสร้างเสริมกับทุกกลุ่มเป้าหมายในสังคมอย่างครบถ้วนได้พร้อมเพรียงกันทั้งกลุ่มเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน และประชาชน ทั่วไป โดย

ดำเนินการอย่างหลากหลายรูปแบบ หลากหลายกิจกรรม และหลากหลายวิธีการตามธรรมชาติและบริบททางสังคมของบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

2.3 การใช้ตัวแบบ โดยการสร้างแบบอย่างให้เป็นตัวอย่างที่สมาชิกในสังคมในชุมชนจะได้เรียนรู้ประพฤติปฏิบัติตาม และกลืนกลายเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยได้

2.4 การมีระยะเวลาในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องยาวนานเพียงพอที่จะทำให้ทุกคนในสังคมได้ปรับพฤติกรรมจนกลายเป็นวิถีการประพฤติปฏิบัติปกติในชีวิตประจำวันที่เป็นไปอย่างอัตโนมัติ

2.5 การมีมาตรการในการเสริมแรงและลงโทษ เพื่อให้เกิดการควบคุมทางสังคมโดยจะต้องมีมาตรการการเสริมแรงเพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่ประสงค์ และจะต้องมีการลงโทษ สำหรับผู้ที่ไม่ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์จนเกิดผลเสีย หรือก่อให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนแก่สังคมโดยส่วนรวม

จากการดำเนินการดังกล่าว ต้องการที่จะให้คนไทยได้เกิดความตระหนักในความสำคัญของวัฒนธรรม มีความรู้ ความเข้าใจ ซาบซึ้งและภาคภูมิใจในภูมิปัญญา ค่านิยมแบบแผนอันดีงามแห่งวิถีชีวิตแบบไทย สามารถที่จะร่วมแรงร่วมใจกันในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศบนพื้นฐานคุณค่าแห่งความเป็นไทย ตลอดจนสามารถที่จะช่วยกันเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของไทยออกไปสู่ประชาคมโลก ซึ่งยังผลให้ทุกคนในชาติเกิดความตื่นตัวในอันที่จะร่วมแรงร่วมใจกันธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไว้

1.6 อุดมการณ์นิยมไทย

คำว่า อุดมการณ์ พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2527 ให้ความหมายไว้ว่า เป็นอุดมคติอันสูงส่งที่จูงใจมนุษย์ให้พยายามบรรลุถึง เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างปรัชญากับการกระทำเชื่อมระหว่างความคิดกับความเป็นจริง (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 168)

อุดมการณ์ เป็นเรื่องของความเชื่อ มีความหมายหลายประการ สรุปได้เป็น 4 ประเด็นด้วยกัน คือ ความเชื่อที่จะเรียกว่า อุดมการณ์ นั้นจะต้องเป็น (สุวัฒน์ รวยอารีย์. 2527 : 55)

1. ความเชื่อที่ได้รับการยอมรับร่วมกันในกลุ่ม

2. ความเชื่อนั้นจะต้องเกี่ยวกับเรื่องที่มีความสำคัญต่อกลุ่ม เช่น หลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตัวและดำเนินชีวิต

3. ความเชื่อนั้นจะต้องเป็นความเชื่อที่คนหันเข้ามาและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการประพฤติปฏิบัติสม่ำเสมอและในหลายโอกาส

4. ความเชื่อนั้นจะต้องยึดเหนี่ยวคนไว้ในกลุ่มไว้ด้วยกัน หรือช่วยกันสนับสนุน หรือให้คนนำมาใช้เป็นข้ออ้างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

เกษมศักดิ์ วิชิตเชื้อ (2528 : 59 - 60) กล่าวว่า อุดมการณ์นิยมไทย หมายถึงระบบความเชื่อถือของคนไทยในการยอมรับสินค้าและบริการของไทยและมีนิสัยในการซื้อและใช้สินค้าบริการของไทยอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน รวมทั้งได้เล็งเห็นความสำคัญและมีการสั่งสอน ชักชวน สนับสนุน ให้คนไทยหันมานิยมใช้สินค้าบริการของไทยให้มากขึ้น และแฉล้ม กุญชร (2527 : 44 - 45) กล่าวว่า ความนิยมไทยถือเป็นอุดมการณ์และจัดเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งของคนไทยที่ควรส่งเสริมอย่างยิ่ง เพราะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย นอกจากนั้น ความนิยมไทยยังเป็นทางต่อต้านอารยธรรมตะวันตกที่ไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยซึ่งกำลังหลั่งไหลเข้าครอบงำเยาวชนไทยอย่างมาก ถ้าหากปล่อยให้อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกแพร่หลายมากขึ้นแล้ว เยาวชนไทยจะขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดวินัยที่ดี และขาดความสำนึกในความเป็นไทย ซึ่งจะเป็นผลให้คนเหล่านั้นเป็นศัตรูที่ร้ายแรงบ่อนทำลายประเทศชาติโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และในที่สุดก็ถึงซึ่งความสิ้นชาติอย่างแน่นอน ความนิยมไทยนี้ถือเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

สุวัฒน์ รวยอารีย์ (2527 : 55 - 56) กล่าวว่า อุดมการณ์นิยมไทย เป็นวิถีทางหนึ่งในการช่วยลดการขาดดุลการค้า เพราะอุดมการณ์จะเป็นตัวกำหนดหรือควบคุมค่านิยมของสังคม เนื่องจากอุดมการณ์เป็นระบบความเชื่อร่วมกันของสังคม แต่ค่านิยมเป็นเรื่องความเชื่อของส่วนบุคคล แต่ละคนย่อมมีความเชื่อและอุปนิสัยที่แตกต่างกันไป บางคนมีนิสัยชอบใช้ของจากต่างประเทศ แต่อีกคนนิยมใช้ของไทย ดังนั้นถ้าคนไทยมีอุดมการณ์นิยมไทย คนไทยพร้อมใจกันซื้อและใช้ของไทยในชีวิตประจำวันอยู่เสมอ สินค้าไทยก็จะขายดี การพัฒนาคุณภาพของสินค้าจะเกิดขึ้น สินค้าไทยก็จะได้มีคุณภาพขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งได้มาตรฐานทัดเทียมกับต่างประเทศ ทำให้คนไทยมีสิ่งของเครื่องใช้ที่มีคุณภาพดีและราคาไม่แพงเพราะค่าแรงการผลิตของไทยถูก

หนทางที่จะปลูกฝังอุดมการณ์นิยมไทยให้สำเร็จนั้น มิใช่ของยากแต่ประการใด อาจจะกระทำได้โดยการให้ความรู้ ชี้แนะให้เข้าใจ ฝึกให้ทุกคนมีวินัยในด้านการมีชาตินิยมในการใช้สินค้าไทย ไม่เห็นของต่างชาติดีกว่าของไทย และให้มีความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย ความเป็นอยู่แบบไทย หากประชาชนภายในชาติมีอุดมการณ์นิยมไทยก็จะทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น (เกษมศักดิ์ วิชิตเชื้อ. 2528 : 63) ซึ่งควรที่จะมีการรณรงค์ทั้งเด็กและผู้ใหญ่และควรจะกระทำไปพร้อม ๆกัน เพราะผู้ใหญ่จะเกิดความนิยมไทยได้ก็ต้องมีการปลูกฝังมาแต่เยาว์วัย ในกรณีของเด็ก แม้ว่าจะสอนเด็กให้นิยมไทย แต่ถ้าเด็กเห็นผู้ใหญ่ประพฤติปฏิบัติไม่ตรงคำสอน

เด็กก็อาจจะถือผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติต่อไป เพราะฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการรณรงค์พร้อม ๆ กัน และควรจะได้ปฏิบัติและกระทำอย่างต่อเนื่อง การปลูกฝังเรื่องค่านิยมไทยแก่เด็กและเยาวชนให้ได้ผลนั้น จะต้องไม่ใช้วิธีการบังคับ แต่จะต้องค่อยทำค่อยไป ปลูกฝังจนให้เกิดความเคยชินและปลูกฝังความรู้สึกให้เข้าไปในความสำนึก (ชวน หลีกภัย. 2527 : 83 -84)

การเสริมสร้างอุดมการณ์นิยมไทย เป็นการปลูกจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของความนิยมไทย เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง เห็นคุณค่า และเกิดการคล้อยตามในส่วนของการปฏิบัติในที่สุด เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความเป็นไทยของประเทศ

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย

จากการศึกษาของนิภา พงศ์วิรัตน์ (2520 : 82) เรื่อง การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนกลาง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาด้านการเมือง ศาสนา วัฒนธรรมและสัมพันธภาพของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมในส่วนกลาง ผลการวิจัยในเรื่องวัฒนธรรมไทย พบว่า อยากให้วัฒนธรรมไทยคงอยู่แต่ไม่รู้ว่าต้องทำอย่างไร ไม่ทราบว่าวัฒนธรรมตะวันตกคืออะไร และทำให้เกิดความเสียหายแก่วัฒนธรรมไทยอย่างไร และจากการศึกษาของ ชฎาพร พัชรัษเฐียร (2525 : 80-81) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเรื่อง การรักอิสระ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การเคารพระบบอาวุโส การถือพรรคถือพวก การตรงต่อเวลา การประหยัด มัธยัสถ์ การนิยมไทย การบำเพ็ญประโยชน์ และการพึ่งตนเอง ผลของการศึกษาในเรื่องของการนิยมไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 48.39 มีความเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ร้อยละ 13.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง นักเรียนร้อยละ 34.87 ไม่มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ และร้อยละ 3.62 ไม่เห็นด้วยกับการนิยมไทย ซึ่งสอดคล้องกับ กอบแก้ว สิงห์ดี (2526 : 37) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อวัฒนธรรมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อวัฒนธรรมไทย ด้านภาษา ศิลปกรรม วรรณคดี ศาสนา จรรยามารยาท การแต่งกาย ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม นิสิตส่วนใหญ่เข้าใจ ความหมายและลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมเป็นอย่างดี ในด้านความรู้สึกซาบซึ้งต่อวัฒนธรรมไทย นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและซาบซึ้งต่อลักษณะความสำคัญของวัฒนธรรมไทยด้านศิลปกรรม ภาษา ศาสนา จรรยามารยาท การแต่งกาย และขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างในทางดี ส่วนความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไทยนั้น นิสิตมีความ

เห็นว่าวัฒนธรรมไทยด้านการใช้ภาษา ความศรัทธาที่มีต่อศาสนา ความรู้สึกที่มีต่อวรรณคดีไทย การแต่งกาย การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี การเคารพยกย่องผู้ใหญ่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง

วิบุลย์ กระจ่างแจ้ง (2530 : 81 - 82) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมในการบริหารงานของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมความนิยมไทยในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสามารถบริหารงานการส่งเสริมความนิยมไทยในโรงเรียนได้ในระดับมาก คือ บริหารงานบุคลากร และการบริหารงานธุรการและการเงิน ส่วนการบริหารงานอาคารสถานที่ งานวิชาการ งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสามารถบริหารงานดังกล่าวที่มีต่อการส่งเสริมความนิยมไทยในโรงเรียนได้ระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผดุง อารยะวิญญู และศรียา นิยมธรรม (2530 : 60 – 62) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษามีความนิยมไทยในปริมาณค่อนข้างสูง คือมีจำนวนร้อยละ 98 แต่ถึงแม้นักเรียนมีความรู้สึกนึกคิดนิยมไทยแต่แสดงออกทางพฤติกรรมในการนิยมไทยเพียงร้อยละ 67 และนักเรียนที่มีระดับการเปิดรับวัฒนธรรมไทยสูงมีอยู่ประมาณร้อยละ 46 ของประชากร แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาส่วนมากมีความนิยมไทยในด้านความรู้สึกนึกคิด แต่ไม่แสดงพฤติกรรมบ่อยนัก และบุญตา ยิ้มน้อย (2536 : 50) ยังได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความนิยมไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนค่ายธนะรัชต์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความนิยมไทย ระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้บทบาทสมมติและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่า การใช้บทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีความนิยมไทยสูงขึ้นกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความนิยมไทยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้บทบาทสมมติ พบว่า การใช้บทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีความนิยมไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความนิยมไทยของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความนิยมไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากรายงานการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ถึงแม้ว่าผลจากการศึกษาเยาวชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนิยมไทย แต่ก็ยังมีเยาวชนส่วนหนึ่งที่ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมไทย และยังมีส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับการนิยมไทย อีกทั้งยังมีเยาวชนบางส่วนที่ไม่ทราบว่า ความนิยมไทยคือ

อะไร มีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างไร ผู้วิจัยคิดว่าความนิยมไทยเป็นสิ่งที่ทุกคนน่าจะเห็นความสำคัญและเพื่อเป็นการศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นไปอีก จึงสนใจที่จะศึกษาความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่ามีความนิยมไทยเป็นอย่างไร

2. เอกสารและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย

ในการศึกษาเรื่องความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทยดังนี้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรทางด้านส่วนตัว

2.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศต่อความนิยมไทย

เพศชาย เพศหญิง มีบทบาทในสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้ทั้งสองเพศมีความสนใจทัศนคติ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่ต่างกัน เพราะเพศชายมักจะได้รับการสนับสนุนให้มีพฤติกรรมที่กล้าแสดงออก มีลักษณะเป็นผู้นำ แสวงหาความสำเร็จในชีวิต ในขณะที่เพศหญิงมักจะได้รับการสนับสนุนให้ควบคุมพฤติกรรม และการแสดงออก พร้อมกับส่งเสริมให้เป็นคนสุภาพ อ่อนโยน มีกิริยามารยานุ่มนวล เมตตา ซึ่งเป็นผลจากการคาดหวังของสังคม ทำให้ทั้งเพศหญิงและเพศชายมีทัศนคติและบทบาทที่แตกต่างกัน

ดำรง ศากรวิมล (2516 : 81) ได้ทำวิจัยเรื่อง การทำตามของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงจะทำตามมากกว่าเพศชาย ผู้ที่มีความวิตกกังวลสูง จะทำตามมากกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำ เพศชายที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จะทำตามมากกว่าเพศชายที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่งสอดคล้องกับอรวรรณ สุธีธรรมรักษ์ (2517 : 93) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของสภาพการณ์และความเชื่อในเรื่องอัตลิซิตที่มีต่อ พฤติกรรมการคล้อยตาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายและหญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2517 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการคล้อยตามสูงกว่านักเรียนชาย และจากการศึกษาของ ชลธี กุลประดิษฐ์ (2527 : 64) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อวัฒนธรรมไทยกับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตเมืองพัทยา พบว่า นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทยแตกต่างจากนักเรียนชาย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อวัฒนธรรมไทยของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย

อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์ (2540 : 194) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับการรับรู้ข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความรู้ในเนื้อหาวัฒนธรรมไทย และทัศนคติต่อเนื้อหาวัฒนธรรมไทย และจากการศึกษาของ สุริยา จาตุพรพิพัฒน์ (2528 : 80) ได้ศึกษาการคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นหญิงคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกด้านนันทนาการและการแต่งกายมากกว่าวัยรุ่นชาย หรือวัยรุ่นในโรงเรียนสตรีคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกด้านนันทนาการและการแต่งกายมากกว่าวัยรุ่นในโรงเรียนชายและโรงเรียนสหศึกษา

จากรายงานการวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะพบว่า ความแตกต่างทางด้านเพศส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกและการมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงชอบความสวยงาม ชอบการแต่งกาย มักให้ความสนใจในเรือนร่างของตนในลักษณะที่มากกว่าเพศชาย หรือเพศหญิงจะมีอารมณ์สุนทรียภาพ ความอ่อนไหวได้ดีกว่าเพศชาย โอกาสที่จะเกิดความคลั่งไคล้หลงไหลในบุคคล เช่น ดารานักแสดง นักร้อง นักกีฬาหรือสิ่งของเช่น เครื่องประดับ เสื้อผ้าที่สวยงามตามสมัยนิยม จึงน่าจะมีมากกว่าเพศชาย ดังนั้นแนวโน้มในการคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกของเพศหญิงจึงน่าจะมีมากกว่าเพศชาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า เพศของนิสิตมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยหรือไม่

2.1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะวิชาต่อความนิยมไทย

อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์ (2540 : 194) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับการรับรู้ข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักเรียนมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรด้านสายวิชา มีความสัมพันธ์กับความรู้ในเนื้อหาวัฒนธรรมไทย และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวัฒนธรรมไทยด้วย และอัจฉรา สุขารมณ์ และคณะ (2540 : 68) กล่าวว่า ช่วงอายุของนิสิตที่อยู่ระหว่าง 17 - 21 ปี เป็นช่วงวัยที่อยู่ในระยะที่มีความเป็นจริงในการเลือกอาชีพ (Realistic period) ระยะนี้จึงเป็นระยะที่แสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการเลือกงานของตน ฉะนั้น การที่นิสิตจะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย นิสิตจะต้องหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกคณะวิชาที่เรียนว่า ควรเลือกเรียนคณะไหน และเมื่อจบแล้วต้องประกอบอาชีพอะไร นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพ ความสามารถและความถนัด ซึ่งมีความแตกต่างกันตามคณะวิชาที่เรียน บุคคลที่มีบุคลิกภาพต่างกันก็ย่อมจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของค่านิยม เจตคติ และรสนิยมในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อความนิยมไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะว่า คณะวิชาส่งผลต่อความนิยมไทยของนิสิตหรือไม่

2.1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับต่อความนิยมไทย

เงินค่าใช้จ่ายที่วัยรุ่นได้รับ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถในการใช้จ่ายของวัยรุ่น ถ้าได้รับค่าใช้จ่ายมาก ก็ทำให้มีเงินที่จะนำไปใช้จ่ายได้ฟุ่มเฟือย และมีโอกาสในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่ได้รับค่าใช้จ่ายน้อยกว่าและมักจะมีค่านิยมหรือรสนิยมในการดำเนินชีวิตที่ค่อนข้างจะแตกต่างกัน เงินค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับจึงน่าจะเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความนิยมไทยของนิสิต

จากการศึกษาของนพนธ์ สัมมา (2523 : 122) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับ หรือการยอมตามวัฒนธรรมตะวันตกด้านวัตถุ ดังนั้นจึงอธิบายได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้เข้ามากำหนดขอบเขตการแสดงพฤติกรรมด้านนันทนาการและการแต่งกาย จึงปรากฏว่าวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีขอบเขตในการแสดงออกได้กว้างไกลและมากกว่าวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ สอดคล้องกับ สุริยา จาตุพรพิพัฒน์ (2528 : 77) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่าวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีแนวโน้มคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกในระดับมากกว่าทำนองเดียวกันวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีแนวโน้มคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกในระดับที่น้อยกว่า

ยูอิ นากามูระ (2539 : 125) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พลวัตของวัฒนธรรมบริโภคและรูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นไทยในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา : นักเรียนระดับชั้นมัธยมในกรุงเทพมหานคร พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นจำนวนมาก อาจทำให้เด็กสามารถมีเงินเก็บออมได้มากเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการ ซื้อสินค้าที่มีราคาแพง และตรงกับความต้องการของตนเองได้ นอกจากนี้สุนิชา พิลาสกุล (2540 : 91) ได้ทำการศึกษาเรื่องฟาสต์ฟู้ดการบริโภคแบบใหม่ในสังคมไทย พบว่า อาหารฟาสต์ฟู้ด แม้ว่าจะมีราคาสูงกว่าอาหารแบบไทย แต่ผู้บริโภครุ่นใหม่เป็นกลุ่มคนที่มีกำลังซื้อสูง มีวัฒนธรรมบริโภคนิยมสูง แม้วัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ยังไม่มีงานทำ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้มาจากผู้ปกครองก็ยังเป็นกลุ่มที่นิยมบริโภคมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วิธี แจ่มกระทึก (2541 : 129) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน เนื่องจากการที่เด็กวัยรุ่นได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นจำนวนมาก ย่อมมีกำลังเงินที่จะซื้ออาหารที่มีราคาค่อนข้างแพงได้ และมีโอกาสในการเลือกซื้ออาหารได้ทุกประเภทตามที่ตนต้องการ รวมทั้งมีความสามารถในการเลือกซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่มีราคาแพงได้อีกเช่นกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับน่าจะมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิต เนื่องจากค่านิยมหรือรสนิยมทางนันทนาการหรือกิจกรรมต่างๆ ของวัยรุ่นที่มีฐานะต่ำอาจถูกจำกัดอยู่ในขอบเขตหนึ่งตามกำลังทางเศรษฐกิจของตน ส่วนวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะไม่ถูกจำกัดด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจ จึงมีโอกาสในการแสดงออกหรือทำกิจกรรม การแต่งกาย การใช้จ่ายได้อย่างเสรี ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับมีผลต่อความนิยมไทยหรือไม่

2.1.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิลำเนาต่อความนิยมไทย

สภาพภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันมักจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม จุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต ความเชื่อมั่นในการอบรมเลี้ยงดู ครอบครัวและสภาพชุมชน (Cope and Hannah. 1975 : 144 - 145) ดังนั้น บุคคลที่มีภูมิลำเนาต่างกันจึงน่าจะมีความคิด ความรู้สึกต่อความนิยมไทยในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

อัมพร โอตระกูล และศรีธรรม ธนะภูมิ (2522 : 144 - 145) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบสุขภาพจิตของนักเรียนไทยในชนบทและในเมือง พบว่า นักเรียนในกรุงเทพฯ ที่มีอายุระหว่าง 14-17 ปี มีปัญหาทางจิตที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีความมั่นใจในตนเองว่าเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ร้อยละ 29.00 มีความยุ่งยากใจเกี่ยวกับการเรียนร้อยละ 8.70 มีปัญหาทางจิตร้อยละ 7.31 ส่วนนักเรียนในชนบทอายุระหว่าง 12 -18 ปี มีปัญหาทางจิตที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาในโรงเรียนร้อยละ 43.20 ปัญหาทางอารมณ์ร้อยละ 22.50 ปัญหาทางพฤติกรรมร้อยละ17.37 และปัญหายาเสพติดร้อยละ 2.50 และจำลอง ดิษยวณิชและคณะ (2522 : 297) ได้สำรวจปัญหาความแปรปรวนทางจิตใจที่มีผลกระทบกระเทือนต่อการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า จำนวนนักศึกษาที่มีความแปรปรวนทางจิตประมาณร้อยละ 60 มีภูมิลำเนาในภาคอื่น ๆ ที่มิใช่ภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร ส่วนมากในระหว่างเรียนหนังสืออาศัยอยู่กับพ่อแม่มาตลอด เมื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งแตกต่างไปจากบ้านของตนเองอย่างมาก จะต้องรับผิดชอบและมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สอดคล้องกับที่ จิตรา วสุวานิช และคณะ (2522 - 2523 : 32) ที่ได้สำรวจสุขภาพจิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในเรื่องเกี่ยวกับการ ย้ายถิ่นกับปัญหาสุขภาพจิต พบว่า นักศึกษาที่ย้ายจากถิ่นกำเนิด หรือภูมิลำเนาเดิมแล้วไปศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในถิ่นอื่น จะมีปัญหาการปรับตัวมากกว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่ย้ายถิ่น โดยจะมีปัญหาด้านการดำรงชีวิต ปัญหาด้านอารมณ์ และปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่าภูมิลำเนาน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความนิยมไทยของนิสิต เพราะบุคคลที่มีภูลำเนาต่างกันอาจจะมีแนวความคิด และ

รูปแบบในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะส่งผลต่อความนิยมไทยของนิสิตไปด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีความนิยมไทยแตกต่างกันหรือไม่

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัวต่อ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของครอบครัวต่อความนิยมไทย

ปัจจุบันนี้ ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจและความทันสมัยของสังคม ทำให้ครอบครัวไทยมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากครอบครัวขยายกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว ความผูกพันใกล้ชิดระหว่างสมาชิกในครอบครัวก็เริ่มจางหายไป พ่อแม่ไม่มีเวลาสนทนากับลูก คนแก่และหลานมีช่องว่างระหว่างวัยไม่สามารถจะเข้าใจความต้องการของกันและกันได้ ยิ่งความเจริญทางเทคโนโลยีมีมากขึ้น เด็กก็ยิ่งห่างไกลธรรมชาติมากขึ้น จะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์ เล่นของเล่นพลาสติก หรือวีดีโอเกม ซึ่งบางครั้งยั่วยุให้เกิดความก้าวร้าว ชิงดีชิงเด่น เพื่อเอาชนะกันเท่านั้น (คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2539 : 58)

ครอบครัวจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการสร้างลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพของบุคคล รวมทั้งการพัฒนาวุฒิภาวะของเด็กและในวัยต่อมา ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ (จรรจา สุวรรณทัต. 2523 : 199) เพราะหน้าที่สำคัญของครอบครัวนอกจากการอบรมเลี้ยงดูบุตรเพื่อให้บุตรได้มีการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแล้ว ยังมีหน้าที่ให้ความรักและความอบอุ่นแก่สมาชิกในครอบครัวอีกด้วย เมื่อมีอุปสรรคหรือผิดหวัง ครอบครัวจะเป็นแหล่งที่ให้กำลังใจสมาชิกในครอบครัว ให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ให้ผ่านพ้นไปได้ (วิรัตน์ ศรีนพคุณ. 2536 : 8) ซึ่งจะสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับครอบครัว เพราะในสังคมไทยนั้น ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อจิตใจของบุคคล คนไทยจะผูกพันกับครอบครัว โดยเฉพาะบิดามารดาของตนจนแก่เฒ่า อาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวไทยมีบทบาทสำคัญต่อจิตใจมากกว่าที่จะปรากฏในวัฒนธรรมอื่น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจนปัจจนึก. 2524 : 8)

พัฒนาการทุกขั้นตอนของเด็กได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่ทั้งสิ้น เด็กจะค่อย ๆ ซึมซับเอาค่านิยม อุปนิสัย ท่าทาง ความมั่นใจในตนเอง ความนับถือและความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกว่าตนเป็นชายหรือเป็นหญิง ความรับผิดชอบ มาตรฐานทางด้านศีลธรรม คุณธรรม และวัฒธรรมที่ดีจากการกระทำของผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นมารยาททางสังคม เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การไหว้ การกินอยู่ การรู้จักสำรวม ความเกรงใจ และแม้กระทั่งเรื่องระเบียบวินัยทางสังคม

การรักและชื่นชมธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ล้วนเป็นเรื่องที่พ่อแม่จะชี้ชวนให้ลูกสนใจและปลูกฝังได้ไม่ยาก ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกดูและสนับสนุนให้ลูกได้คิดและได้ทำอย่างเหมาะสม ให้เขาได้ร่วมกิจกรรมทางสังคมและประเพณีตามความเหมาะสม (คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2539 : 115)

การเลียนแบบเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดีวิธีหนึ่ง โดยเด็กจะซึมซับจากการได้เห็นได้ยิน ได้ลิ้มรส ได้จากผัสสะทั้งหมดที่อยู่ในครอบครัว การที่เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรม คติธรรม รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดของพ่อแม่ ซึ่งน่าจะเป็นผู้ที่เด็กเลียนแบบได้มากที่สุด การที่เด็กจะเลียนแบบมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับวิธีการที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กและเด็กปฏิบัติต่อพ่อแม่ภายในครอบครัว ยุคปัจจุบันที่ครอบครัวไทยส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ประกอบด้วยพ่อแม่ลูกที่มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น การเลียนแบบทัศนคติและค่านิยม จึงค่อยเป็นค่อยไปมาตั้งแต่เล็ก ๆ ค่อย ๆ หล่อหลอม ค่อย ๆ เลียนแบบ ถ้าพ่อแม่ให้โอกาสในการใกล้ชิด ภายใต้บรรยากาศที่สบาย ๆ ไม่เคร่งครัดหรือจริงจัง ดุดัน การอบรมสั่งสอน รวมทั้งการสะท้อนสิ่งต่างๆ ที่เด็กคิด พูด และทำมีลักษณะตรงต่อความเป็นจริงก็จะเป็นสิ่งที่เด็กยอมรับได้ (คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2539 : 142) ส่วนพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย โดยเฉพาะพฤติกรรมของเด็กตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้นจนถึงวัยรุ่นตอนปลายนั้น ถ้าพิจารณาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในข่าวหนังสือพิมพ์ประจำวัน และจากพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของเด็กในวัยรุ่นแล้ว น่าจะสรุปได้ว่ามาจากการเลียนแบบจากตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่ หรือการเอาเยี่ยงอย่างกันของเด็กเหล่านี้ (สวนา พรพัฒน์กุล. 2525 : 2)

สวนา พรพัฒน์กุล. (2525 : 4) กล่าวว่า การมีตัวตน (Self) ของเด็กว่า เป็นการมองเห็นตัวเองของบุคคลหนึ่งที่แยกจากบุคคลอื่น นั่นคือพอถึงวัยที่เด็กเริ่มรู้ภาษา เด็กเริ่มหัดพูดจะเริ่มรู้และตระหนักว่าเขามีตัวตนแยกจากบุคคลอื่น หลังจากนั้นเด็กจะเริ่มแสดงบทบาทโดยการสมมุติตนเองของเด็กเป็นบุคคลอื่น ๆ นั่นคือการเลียนแบบจากบุคคลที่เด็กรู้จักและประทับใจทั้งสิ้น แล้วแต่ว่า ตัวแบบใดจะสามารถทำให้เด็กเกิดความชอบใจและประทับใจในบทบาทใดได้มากกว่ากัน

จากการศึกษาเด็กชายและหญิงในมาเลเซีย และออสเตรเลีย อายุระหว่าง 11 ปี 15 ปี และ 17 ปี จำนวน 465 คน พบว่า ผู้อ้างอิง (referent) ที่สำคัญ คือ พ่อแม่ ตามติดด้วยกลุ่มเพื่อน พี่น้อง ผู้ใหญ่ คนอื่น ๆ และครู ปรากฏว่าอิทธิพลของพ่อแม่ชัดเจนในด้านความคาดหวังที่เป็นบรรทัดฐาน พ่อแม่มีการควบคุมและจัดการกับลูก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง เชื้อชาติ พบว่าอิทธิพลของพ่อแม่ที่เป็นชาวมาเลเซีย และชาวจีน มีมากกว่าชาวออสเตรเลีย โดยสรุปอาจ

กล่าวได้ว่า ในสังคมเอเชีย พ่อแม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูกมากกว่าในสังคมตะวันตก (จรรยา เศรษฐบุตร. 2536 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Laddawan kasemnet. 1985 : 219) และ ซัลลิแวน (สวนา พรพัฒนกุล. 2525 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Sullivan. 1970.) ได้ทดลองสร้างตัวแบบให้แก่เด็กในรูปของการให้เด็กใช้สติปัญญาตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่สร้างเป็นปัญหาขึ้น ผลของการค้นคว้าปรากฏว่า ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาทดลองจะเลียนแบบ พฤติกรรมที่เขาได้พบเห็นจาก ตัวแบบ มาก่อน และนอกจากนี้ผลการทดลองยังสนับสนุนการศึกษาของเพียเจท์ (Piaget.1962) นักจิตวิทยาพัฒนาการ ซึ่งเป็นผู้สร้างทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กว่า ส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กจะเกิดจากการเลียนแบบ พฤติกรรมการเลียนแบบของเด็กมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับโครงสร้างทางสติปัญญาของเด็กด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก โดยเด็กจะค่อย ๆ ซึมซับเอา ค่านิยม อุปนิสัย ท่าทาง จากการปฏิบัติของพ่อแม่ และบุคคลในครอบครัว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าครอบครัวมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตหรือไม่

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสังคม

2.3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของเพื่อนต่อความนิยมไทย

การที่วัยรุ่นได้รับการยกย่องและยอมรับนับถือจากกลุ่ม ไม่เพียงแต่จะมีอิทธิพลต่อการสร้างความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการปรุงแต่งพฤติกรรมและลักษณะทางบุคลิกภาพทางสังคมอีกด้วย เนื่องจากความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อน วัยรุ่นจึงพยายามปรับปรุงความคิด และพฤติกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานของกลุ่มที่ตนปรารถนาจะเข้าร่วมด้วย (สมชาย ธัญธนกุล. 2526 : 101)

จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2524 : 394 - 395) ได้กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นเริ่มเห็นความสำคัญของเพื่อน และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมากขึ้น วัยรุ่นพยายามตีตนออกห่างจากพ่อแม่ คุณค่าหรือคำสั่งสอนที่พ่อแม่มอบให้เริ่มลดความสำคัญลงเรื่อย ๆ ในขณะที่ความคิดเห็น เจตคติของเพื่อน ๆ กลายเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นอย่างจริงจัง ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็กวัยรุ่น จะเป็นทั้งความรัก ความรู้สึกผิดและการโต้แย้งขัดอกขัดใจกัน แต่ในมิตรภาพของเด็กวัยรุ่นนั้น เต็มไปด้วยความรู้สึกแบบเพื่อน การมีความสัมพันธ์แบบเคียงบ่าเคียงไหล่กัน การใกล้ชิดในลักษณะที่จะช่วยให้เขาสามารถมองเห็นลักษณะความเป็นตัวของตัวเองได้ และจากการศึกษาของ สุริยา จาตุพรพิพัฒน์ (2528 : 78) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะธรรมชาติของวัยรุ่นที่มักชอบรวมกลุ่มกัน และมีความ

ต้องการหรือความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมือนกัน และร่วมกันทำกิจกรรมนั้น ๆ จนเกิดเป็นลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม หรือที่เรียกว่า วัฒนธรรมวัยรุ่น อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หรือค่านิยมของกลุ่มเพื่อนจึงมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านนันทนาการและการแต่งกาย

นิภา นิธยายน (2530 : 141) กล่าวว่า เพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในชีวิตวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำตัวให้เพื่อนฝูงยอมรับ นับถือ วัยรุ่นจะมีความเข้าใจดีว่า เพื่อนมีความรู้สึกต่อตนอย่างไร ถ้าวัยรุ่นได้รับความนิยมยกย่องจากเพื่อนฝูงมากเพียงใด ย่อมทำให้เขาเป็นคนที่มีลักษณะเป็นมิตรน่าคบ กล้าแสดงออกวางตัวในการเข้าสังคมเป็นและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเพียงนั้น ซึ่งลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ ย่อมจะช่วยให้วัยรุ่นได้รับความนิยมยกย่องจากกลุ่มเพื่อนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในแง่ที่ดีด้วยอีกต่อหนึ่ง และอลิศรา ชูชาติ และคณะ. (2538 : 57) กล่าวว่า โดยธรรมชาติของวัยรุ่นแล้ว เพื่อนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเจตคติ ค่านิยม ของวัยรุ่นเป็นอันมาก และวัยรุ่นก็พยายามสร้างกลุ่มและวัฒนธรรมกลุ่มของตนเอง ที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ดังนั้นการคบเพื่อนดีถือเป็นโชคดีของบุคคลนั้น แต่ถ้าคบเพื่อนแล้วมีการชักจูงไปในทางที่เบี่ยงเบนซึ่งวัยรุ่นเองก็มีลักษณะทางธรรมชาติที่พร้อมจะเอนเอียงอยู่แล้ว คือ อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง ชอบเสี่ยง ชอบสนุก สอดคล้องกับ ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 80 - 81) ที่กล่าวว่า การคบเพื่อนเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับวัยรุ่น วัยรุ่นต้องการพึ่งพาและได้รับการประคับประคองด้าน จิตใจ ต้องการให้เพื่อนเข้าใจและยอมรับ การกลัวเพื่อนทอดทิ้งและไม่ให้ร่วมกลุ่มจะทำให้วัยรุ่นพยายามปรับตนให้เป็นที่ยอมรับ ทำให้ยอมทำตามเพื่อนและเลียนแบบเพื่อน ทั้งท่าทาง การแต่งกาย วิธีพูด ความคิดและค่านิยมต่างๆ ความสนใจเพื่อนต่างเพศจะช่วยผลักดันให้วัยรุ่นกระทำตามค่านิยมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อจะได้สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้ามและรักษาความสัมพันธ์อันใกล้ชิดไว้ได้ นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า วัยรุ่นยังมีความต้องการทางด้านจิตใจหลายอย่างได้แก่

1. การรักษาและตกแต่งร่างกายรูปร่างหน้าตาให้สวยงาม เป็นที่ประทับใจของผู้อื่นและดึงดูดใจเพศตรงข้าม วัยรุ่นเอาใจใส่ในการรักษาทรวดทรง การแต่งกายและทรงผม และพยายามวางตนให้เหมาะในความเป็นชายหรือหญิง

2. การเป็นตัวของตัวเอง อยากเป็นอิสระ ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่บังคับ ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อมั่นว่าตนสามารถตัดสินใจเองได้และเป็นผู้ใหญ่แล้ว

3. การมีเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม และเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ทั้งนี้เพื่อจะได้พิสูจน์ว่าตนมีคุณสมบัติที่ผู้อื่นพึงพอใจ ต้องการมีกลุ่มเพื่อนสนิท

4. โอกาสที่จะทดลองประสบการณ์แปลกใหม่เพื่อเรียนรู้และปรับตัวได้กว้างขวางขึ้น วัยรุ่นชอบทดลองสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ

5. ความเด่น วัยรุ่นชอบคำยกย่องชมเชย ชอบเป็นคนสำคัญ ต้องการมีบทบาทในกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน ชอบแข่งขันและเอาชนะ

6. การแสดงความคิดเห็นของตนว่าถูกต้อง บางครั้งอาจต่อต้านผู้ใหญ่ หรือฝ่าฝืนระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

7. ความรักความอบอุ่น ความรู้สึกปลอดภัย ต้องการมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือแนะนำเมื่อตนเองกังวล สับสน และมีอารมณ์รุนแรง

8. ความถูกต้อง วัยรุ่นจะจริงจังต่อความยุติธรรม ต่อต้านความไม่ถูกต้องและต่อสู้เพื่อความถูกต้อง มีความยืดหยุ่นน้อย

9. การแสวงหาด้านปรัชญาและอุดมการณ์ มีความสนใจเรื่องปรัชญาชีวิตและศาสนา เริ่มเห็นคุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการแสวงหาตนเองและแนวทางในการดำเนินชีวิต มีความสนใจวิถีชีวิตของบุคคลต่าง ๆ ค้นหาคำตอบของชีวิตและหาหลักในการแก้ไขอุปสรรคต่าง ๆ ยกย่องนับถือและเลียนแบบบุคคลที่เขานิยมนับถือ

นอกจากนี้ เฟอแมน (*ศรีเรือน* แก้วกังวาล. 2540 : 64; อ้างอิงมาจาก Fuhrmann. 1990.) ได้ศึกษารายงานการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อวัยรุ่น พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีมากกว่าอิทธิพลของครอบครัว เด็กวัยรุ่นจะเข้าหาเพื่อนของตนมากกว่าพ่อแม่ มีการศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่า เพื่อนสนิทของคนเรามักจะเป็นเพื่อนในช่วงวัยรุ่น

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่านิยม บุคลิกภาพ การแต่งกาย กิจกรรมด้านนันทนาการต่าง ๆ ซึ่งจะมีการทำตามและเลียนแบบเพื่อให้เหมือนกัน ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนน่าจะมีผลต่อความนิยมไทยของนิสิต จึงสนใจที่จะศึกษาว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีผลต่อความนิยมไทยหรือไม่

2.3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อความนิยมไทย

สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีบทบาทและมีอิทธิพลอย่างยิ่งในสังคมไทย เนื่องจากเครือข่ายการสื่อสารที่ทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้สื่อประเภทต่าง ๆ สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ หรือสื่อประเภทอื่นๆ เมื่อมองในแต่ละวันเด็กได้ใช้เวลาไปไม่น้อยกับสื่อต่าง ๆ เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ นิทาน การ์ตูน เป็นต้น ยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบันที่พ่อแม่มีเวลาให้กับลูกน้อยลง ก็ยิ่งทำให้สื่อต่างๆ มีโอกาสเข้าถึงเด็กได้มากขึ้น เพราะอิทธิพลของสื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ ความคิดเห็น ค่านิยม เจตคติ ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก และนับวันสื่อมวลชนก็ยิ่งทวีความสำคัญในการเป็นสถาบันสังคมที่มีบทบาทถ่ายทอดค่านิยม เจตคติต่าง ๆ ให้แก่เด็กและคนในสังคมมากขึ้น เพราะวิถีชีวิตของคนยุคใหม่ต้องการความรวดเร็วในการรับข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในการกระทำการต่าง ๆ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2539 : 40 - 41) ได้ศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่ส่งผลต่อลักษณะทางจิตใจของเยาวชน และก็มีความเชื่อมั่นว่า ลักษณะทางจิตใจที่เกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชนจะเป็นสิ่งที่คงทน และในสภาพแวดล้อมอันเหมาะจะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมได้ ซึ่งได้พิจารณาขั้นตอนทางจิตใจเพียงสามขั้นตอนแรกเท่านั้น คือ การสนใจรับทราบ การเข้าใจเนื้อความ และการยอมเปลี่ยนตาม อันเกิดได้ในผู้รับสาร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การสนใจรับทราบ จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยินยอมที่จะรับสารที่ส่งมา โดยเริ่มต้นที่การสนใจรับทราบสิ่งที่สื่อมวลชนนำเสนอ เช่น เปิดรับและให้ความสนใจชมรายการโทรทัศน์ ฟังรายการจากวิทยุ หรืออ่านเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร เมื่อเริ่มรับแล้วก็ต้องตรึงความสนใจให้อยู่กับการนำเสนอนั้นจนจบ หรือรับทราบเนื้อหาของสารนั้นเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็จะมีบางคนที่มิได้สนใจรับทราบก็ได้ หรือคนต่าง ๆ อาจรับทราบเป็นปริมาณที่แตกต่างกันได้

การเข้าใจเนื้อความ จะเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลสนใจรับทราบเนื้อความแล้ว สามารถจะเข้าใจความหมายที่อยู่ในเนื้อความนั้น เช่น เข้าใจเนื้อความการโฆษณาสินค้า ว่าให้ซื้อสินค้าอะไร และทำไมจึงควรซื้อ ในหมู่ผู้ที่สนใจรับทราบเนื้อความนั้นอาจมีบางคนที่เข้าใจเนื้อความได้ครบถ้วน บางคนเข้าใจน้อยกว่า บางคนไม่เข้าใจเลย ความเข้าใจเนื้อความนี้ขึ้นอยู่กับการสนใจรับทราบเป็นเบื้องต้น ประกอบกับการที่ผู้รับทราบนั้นมีสติปัญญาดีพอ หรือมีประสบการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เข้าใจเนื้อหาของสารได้ เด็กกับผู้ใหญ่มีความสามารถเข้าใจเนื้อหาของสารได้ต่างกัน เด็กอาจเข้าใจอย่างผิวเผินหรือเข้าใจบางส่วนบางตอนของสารเท่านั้น แต่ผู้ใหญ่ที่ฉลาดพอสมควรจะเข้าใจได้

ละเอียดครบถ้วนถูกต้องมากกว่า ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าปริมาณความเข้าใจเนื้อความจึงแตกต่างกันไปตามความสามารถของผู้รับแต่ละคน

การยอมเปลี่ยนตาม ลังจากที่บุคคลให้ความสนใจรับทราบสารแล้วและเข้าใจเนื้อความในสารนั้นแล้ว บุคคลอาจจะยอมรับหรือปฏิเสธข้อเสนอแนะในสารนั้นก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าสารนั้นมีคุณภาพเช่นไร และผู้รับมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้ยอมรับได้มากหรือน้อยเพียงใด เช่น ถ้าผู้รับเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนั้น มองเห็นประโยชน์หรือตระหนักถึงโทษในเรื่องนั้น หรือ เนื้อความนั้นก่อให้เกิดการรับรู้รับทราบในสิ่งแปลกใหม่ ทำให้เข้าใจบางสิ่งบางอย่างได้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น หรือมองเหตุการณ์หนึ่งในแง่มุมใหม่ ๆ หรือเกิดการเรียนรู้จากตัวแบบตัวละครในสื่อมวลชน จึงทำให้ผู้รับเปลี่ยนทัศนคติหรือเปลี่ยนบุคลิกภาพบางประการที่เกี่ยวกับการรู้หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะทางจิตใจอื่น ๆ ของบุคคลได้อีกด้วย

ยุวดี เทียรฆประสิทธิ์ (2536 : 123) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมที่จะรับข่าวสารต่าง ๆ ทุกรูปแบบ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในสภาพสังคมปัจจุบัน และนับวันอิทธิพลของสื่อมวลชนจะครอบคลุมและเปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิต วัยรุ่นได้รับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศอย่างรวดเร็ว บางรายการมีเนื้อหาสาระที่ไม่เหมาะสมกับวัยรุ่น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางธุรกิจด้านบันเทิงเริงรมย์ที่มอมเมาวัยรุ่นมากเกินไป เช่น ค่านิยม รสนิยม และพฤติกรรมที่ขัดต่อประเพณีไทย อย่างเปิดเผย ทำให้เกิดความสับสนและหลงผิดได้ง่าย เช่น การยั่วยุทางกามารมย์ การส่งเสริมชีวิตที่ฟุ่มเฟือยทางวัตถุ อบายมุข ตลอดจนความรุนแรงต่าง ๆ ที่วัยรุ่นได้รับโดยตรงจากสื่อมวลชน

ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้สื่อมวลชนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นจักรกลสำคัญในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม นับตั้งแต่เยาว์วัย เด็ก ๆ จะนั่งอยู่หน้าจอโทรทัศน์ เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากวิทยุ โทรทัศน์อย่างซึมซาบค่อยเป็นค่อยไป เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เด็ก ๆ ก็จะอ่านนิตยสารต่าง ๆ ที่มีอยู่บนแผงหนังสือ ฟังวิทยุกระจายเสียง ชมภาพยนตร์โทรทัศน์ ภาพยนตร์วีดีโอ และภาพยนตร์จอใหญ่ที่สร้างขึ้นมาเพื่อป้อนตลาดวัยรุ่น สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ได้กลายเป็นตัวชี้นำให้เด็กวัยรุ่นแสวงหาวิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ความใฝ่ฝัน ความทะเยอทะยานของเด็กวัยรุ่นถูกหล่อหลอมโดยสื่อมวลชนเหล่านี้ บทบาทของสื่อมวลชนในกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจึงมีดังนี้
(อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์. 2540 : 61 -62)

1. สื่อมวลชนสอนบทบาท ให้รู้ว่าควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรในสังคม การเรียนรู้จากสื่อมวลชนเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ ไม่ต้องจงใจ ทำให้เกิดการซึมซาบได้ง่าย

2. สื่อมวลชนสร้างค่านิยม ในขณะที่ทุกคนกำลังเรียนรู้บทบาทของการเป็นสมาชิกของสังคมต่าง ๆ จากสื่อมวลชนนั้น ก็จะเรียนรู้ค่านิยมไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมเรื่องการสะสมทรัพย์สิน การดำเนินชีวิต ความทะเยอทะยาน จุดหมายปลายทางของชีวิต หรือค่านิยมทางเพศ

3. สื่อมวลชนสร้างทัศนคติ สื่อมวลชนจะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้แก่สมาชิกในสังคม และจะสอนวิธีการประเมินสิ่งต่าง ๆรอบตัว ตลอดจนชี้แนวทางที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติ ซึ่งทำให้ทัศนคติของคนเราเปลี่ยนแปลงไป

4. สื่อมวลชนสอนวิธีการใช้เวลา คนในสังคมอาจได้แนวทางการใช้เวลาว่างของตัวคนในภาพยนตร์ นวนิยาย และจากข่าวคนดังในสังคม คนที่เป็นเพื่อนสนิทกันไม่จำเป็นต้องมีการใช้เวลาว่างตรงกัน เพราะต่างคนต่างก็มีหนังสือ มีภาพยนตร์เป็นตัวชี้แนวทางของการใช้เวลา

5. สื่อมวลชนสอนวิธีการใช้เงิน ในปัจจุบันนี้วัยรุ่นจะใช้เงินไปกับการสั่งอาหารราคาแพง กินพร่ำเพื่อ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จนเรียกว่า เป็นยุค "สังคมบริโภคนิยม" ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความทะเยอทะยานเกี่ยวกับการใช้เงิน ที่ได้เรียนรู้จากสื่อมวลชน การแต่งตัวจากหนังสือแฟชั่น การนั่งตามร้านอาหารราคาแพงตาที่โฆษณาเชิญชวนคนยุคใหม่นิยม

6. สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมรสนิยม มาตรฐานของสุนทรีย์ทางด้านศิลปะวัฒนธรรมในยุคนี้ลดลงไปมาก คนเป็นนักแสดงได้ง่ายขึ้นตามความถี่ของการปรากฏในสื่อมวลชน ละคร นวนิยาย ภาพยนตร์ ดนตรีมีทุกประเภทสำหรับคนทุกระดับชั้น จนความปรารถนาที่จะพัฒนารสนิยมให้เหมาะสมกับงานศิลปะวัฒนธรรมชั้นสูง กลายเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอีกต่อไป

7. สื่อมวลชนชี้แนะการตอบโต้ทางอารมณ์ ในการดำเนินชีวิตในสังคม เราต้องเผชิญกับสิ่งเร้าต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่เป็นสิ่งของ เหตุการณ์ และตัวบุคคล สื่อมวลชนได้สอนให้เราเรียนรู้การตอบโต้ทางอารมณ์กับสิ่งเหล่านี้

8. สื่อมวลชนกำหนดปทัสถานของพฤติกรรม สื่อมวลชนได้สร้างกลุ่มอ้างอิงขึ้นมา เช่น การเป็นดารา การเป็นนักกีฬา การเป็นนักวิชาการ การเป็นผู้บริหาร การเป็นนักการเมือง สื่อมวลชนจะชี้ให้เราเห็นว่า เขาเหล่านั้นมีปทัสถานของพฤติกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเป็นกลุ่มอ้างอิงที่เราใฝ่ฝันทะเยอทะยาน จากการได้เรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มจากสื่อมวลชนแล้วก็นำปทัสถานของพฤติกรรมของกลุ่มอ้างอิงเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้

ผลกระทบของสื่อมวลชนที่มีต่อเด็กและเยาวชนด้านวัฒนธรรม ทัศนคติ และค่านิยม (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลวัยรุ่น. 2525 : 43)

1. การใช้ภาษา การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมของสื่อมวลชน อาจจะทำให้เด็กเลียนแบบหรือจำไปใช้โดยไม่ทราบว่าผิด

2. การถ่ายทอดวัฒนธรรม รายการทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีสาระส่งเสริมความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมไทยมีน้อยและเด็กไม่ค่อยสนใจ

3. ทัศนคติและค่านิยม รายการทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีระดับความนิยมในเชิงตลาดสูงมักมีเนื้อหาที่ตอกย้ำให้เด็กมีทัศนคติและค่านิยมบางประการที่ไม่เหมาะสม เช่นมีลักษณะอำนาจนิยม ฟุ้งเฟ้อ นิยมบริโภคสิ่งเสพติดประเภทเหล้า บุหรี่ ให้คุณค่าของเงินมากกว่าคุณธรรมความดี ไม่ยอมรับความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ มองภาพพจน์ของสตรีไปในทางลบ เช่น เห็นเป็นวัตถุทางเพศ เป็นต้น

อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์ (2540 : 195) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับการรับรู้ข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้สำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่ออิทธิพลจากสื่อต่าง ๆ ต่อการรับรู้เนื้อหาวัฒนธรรมไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าสื่อมีอิทธิพลต่อการแต่งกายแบบไทยมากที่สุด คือ นักร้องและนักแสดง ร้อยละ 37.2 สื่อที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ภาษาไทยและวรรณกรรมไทยมากที่สุด คือ วิทยุ ร้อยละ 55.8 ครู-อาจารย์ ร้อยละ 52.8

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกในหลาย ๆ ด้านของวัยรุ่น เช่น การแต่งกาย การใช้ภาษา การใช้เงิน และเวลาที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง เจตคติ และค่านิยม ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนมีผลต่อความนิยมไทยของนิสิตหรือไม่

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่ส่งผลต่อความนิยมไทย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความนิยมไทยของนิสิต โดยมีตัวแปรดังต่อไปนี้ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ ภูมิลำเนา อิทธิพลของครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลของสื่อมวลชน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่ามีความนิยมไทยเป็นอย่างไร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม 12 คณะ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะมนุษย์ศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา โครงการจัดตั้งคณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 8,934 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 รวม 6 คณะ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 816คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 816 คน (ประคอง กรรณสูต.2538 : 356 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967)

ขั้นที่ 2 สุ่มคณะวิชารวมทั้งหมด 6 คณะ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขั้นที่ 3 สุ่มนิสิตจากคณะที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 โดยสุ่มอย่างง่ายจากแต่ละชั้นปี 1 - 4 ชั้นปีละ 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 816 คน ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนิสิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะวิชา

ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์
คณะ	จำนวน (คน)	คณะ	จำนวน (คน)	
แพทยศาสตร์	356	-	-	-
ทันตแพทยศาสตร์	166	ทันตแพทยศาสตร์	136	100
เภสัชศาสตร์	209	-	-	-
วิศวกรรมศาสตร์	947	วิศวกรรมศาสตร์	136	95
วิทยาศาสตร์	1,628	วิทยาศาสตร์	136	105
พลศึกษา	1,000	-	-	-
มนุษยศาสตร์	1,156	-	-	-
ศิลปกรรมศาสตร์	664	ศิลปกรรมศาสตร์	136	111
ศึกษาศาสตร์	1,205	ศึกษาศาสตร์	136	132
สังคมศาสตร์	1,156	สังคมศาสตร์	136	129
พยาบาลศาสตร์	90	-	-	-
โครงการจัดตั้งคณะ สหเวชศาสตร์	159	-	-	-
12	8,934	6	816	672

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย โดยแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ ภูมิลำเนาเดิมของนิสิต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

2.1 แบบสอบถามความนิยมไทย

2.2 แบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว

ตอนที่ 4 แบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน

วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร งานการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย จากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา และรายงานการวิจัย รวมทั้งบทความจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทยเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างแบบสอบถามความนิยมไทยและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย ได้แก่

2.1 แบบสอบถามความนิยมไทย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความนิยมไทยให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 แบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว ผู้วิจัยสร้างแบบสอบอิทธิพลของครอบครัวให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.3 แบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามมาจาก วิธี แจ่มกระทึก (2541)

2.4 แบบสอบถามอิทธิของสื่อมวลชน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามมาจาก อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์ (2540)

3. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 100 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t-test) โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ และพิจารณาข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม โดยคัดเลือกได้ดังนี้

4.1 แบบสอบถามความนิยมไทย

ด้านวัฒนธรรมไทย จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 2.57 - 5.28

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย จำนวน 16 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 2.38 - 6.88

ด้านความนิยมสินค้าไทย จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 3.86- 26.94

4.2 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 3.08 - 9.22

4.3 แบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 2.04 - 5.88

4.4 แบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว จำนวน 11 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 2.15 - 5.14

5. นำแบบสอบถามที่คัดเลือก มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 132 – 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

5.1 แบบสอบถามความนิยมไทย

ด้านวัฒนธรรมไทย ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.41

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.73

ด้านความนิยมสินค้าไทย ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89

5.2 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.53

5.3 แบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.71

5.4 แบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.44

ลักษณะแบบสอบถาม

ตอนที่ 1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลของตัวนิสิต ได้แก่ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ ภูมิลำเนาเดิมของนิสิต เป็นแบบสอบถามชนิดให้เติมคำ และแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตัวอย่างแบบสอบถาม

1. เพศของนิสิตคือ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชา.....
3. นิสิตได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวน ..... บาท
4. ภูมิลำเนาเดิมของนิสิต ( ) กรุงเทพมหานคร ( ) ต่างจังหวัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

ลักษณะแบบสอบถามความนิยมไทย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับความนิยมไทย ประกอบด้วย คำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง วัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี การสนับสนุนและซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นของคนไทย

แบบสอบถามมี 2 แบบ แบบที่ 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบที่ 1 คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความนิยมไทย ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง วัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย การสนับสนุนและซื้อผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศไทย ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด (ข้อละ 1 ช่อง) แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับลักษณะของนิสิตเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	วันหยุดนักขัตฤกษ์เป็นวันสำหรับพักผ่อนหรือทำธุระส่วนตัวมากกว่าการไปเข้าร่วมกิจกรรมประจำวันสำคัญนั้น ๆ					
00	ท่านชอบเสื้อผ้าที่ผลิตจากเมืองนอกหรือมียี่ห้อต่างประเทศเพราะมักจะมีคุณภาพดีกว่าที่ผลิตในประเทศไทย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อคำถามที่เป็นข้อความทางบวก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
จริงมาก ให้ 4 คะแนน
จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน
ไม่จริง ให้ 1 คะแนน

2. ข้อคำถามเป็นข้อความทางลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด ให้ 1 คะแนน
จริงมาก ให้ 2 คะแนน
จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 4 คะแนน
ไม่จริง ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง นิสิตมีความนิยมไทยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง นิสิตมีความนิยมไทยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง นิสิตมีความนิยมไทยในระดับมาก

แบบที่ 2 แบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความนิยมไทย ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง วัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย การสนับสนุนและซื้อผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศไทย ให้นิสิตอ่านข้อความแล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความคิดเห็นของนิสิตมากที่สุด

1. โปรดพิจารณาแนวทางหรือวิธีการที่จะทำให้คนไทยมีความนิยมไทยมากขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.1 ด้านวัฒนธรรมไทย

..... รัฐบาลควรรณรงค์เรื่องการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... จัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องแก่ประชาชน

..... จัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

..... เชิญชวนดารา นักร้อง นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่เชิญชวนให้ประชาชนชาวไทยทุกคนหันมาร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... ในสถานศึกษาทุกระดับ ครู อาจารย์ ควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้อง

..... การใช้สื่อมวลชนทุกประเภทเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... บิดา มารดา และผู้ปกครองควรปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้แก่บุตรหลาน

..... บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู และอาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.2 ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

..... ครอบครัวมีหน้าที่ในการปลูกฝัง และเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามขนบธรรมประเพณีไทย

..... หน่วยงานราชการ และสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมตามประเพณีไทยเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

..... การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในสถาบันการศึกษาควรสอดแทรกในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทุกระดับชั้น

..... ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิธีการและให้ความรู้เรื่องการละเล่นแบบไทยตามประเพณีต่างๆ

..... ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.3 ด้านความนิยมสินค้าไทย

..... การใช้สื่อมวลชนรณรงค์เชิญชวนให้คนไทยหันมานิยมซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

..... การประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลเสียถ้าคนไทยไม่ช่วยกันบริโภคสินค้าไทย

..... เชิญชวน ดารา นักร้อง นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่ในการเชิญชวนให้คนไทยนิยมสินค้าไทย

..... บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่มีชื่อเสียงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริโภคสินค้าไทย

..... ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว

ลักษณะแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัว เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับครอบครัวของนิสิต ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด (ข้อละ 1 ช่อง) แบบสอบถามแบ่งเป็น มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ตรงกับความจริงของนิสิตมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	พ่อแม่สนับสนุนให้ซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย					
00	ในวันหยุดที่เป็นวันที่สำคัญทางศาสนา พ่อแม่มักจะพาลูก ๆ ไปทำบุญที่วัด					

<u>เกณฑ์การให้คะแนน</u>

1. ข้อคำถามเป็นข้อความทางบวกมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

จริงมาก ให้ 4 คะแนน

จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริง ให้ 1 คะแนน

2. ข้อคำถามเป็นข้อความทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด ให้ 1 คะแนน

จริงมาก ให้ 2 คะแนน

จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ค่อนข้างไม่จริง ให้ 4 คะแนน

ไม่จริง ให้ 5 คะแนน

<u>เกณฑ์การแปลความหมาย</u> (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับมาก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ลักษณะแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบในเรื่องความนิยมไทยของเพื่อนนิสิตแล้วมีผลทำให้นิสิตเกิดการคล้อยตามหรือปฏิบัติตามเพื่อน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพื่อนของนิสิต ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องความนิยมไทย ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด (ข้อละ 1 ช่อง) แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	นิสิตไม่เคยปฏิเสธถ้าเพื่อน ๆ ชวนออกไปเที่ยวนอกบ้านในวันหยุด					
00	เพื่อนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกซื้อเสื้อผ้าของนิสิต					

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ข้อคำถามเป็นข้อความทางบวก มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
จริงมาก	ให้	4 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	2 คะแนน
ไม่จริง	ให้	1 คะแนน

2. ถ้าข้อคำถามเป็นข้อความทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	1 คะแนน
จริงมาก	ให้	2 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	4 คะแนน
ไม่จริง	ให้	5 คะแนน

<u>เกณฑ์การแปลความหมาย</u> (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง เพื่อนมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง เพื่อนมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง เพื่อนมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับมาก

<u>ตอนที่ 5</u> แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน

<u>ลักษณะของแบบสอบถาม</u>

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นทั้งทางบวกและทางลบเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อนิสิต เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

<u>ตัวอย่างแบบสอบถาม</u>

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสื่อมวลชน ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อมวลชน ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด (ข้อละ 1 ช่อง) แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

จริงมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของนิสิตมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
0	เมื่อนิสิตได้รับรู้ข่าวสารในการรณรงค์เรื่องความนิยมไทยนิสิตรู้สึกไม่เห็นด้วยกับการรณรงค์ดังกล่าว					
00	จากการที่รัฐบาลได้พยายามรณรงค์ในเรื่องความนิยมไทยผ่านทางสื่อมวลชน นิสิตคิดว่าน่าจะทำให้คนไทยมีความนิยมไทยมากขึ้น					

<u>กณฑ์การให้คะแนน</u>

1.ข้อคำถามเป็นข้อความทางบวก มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
จริงมาก ให้ 4 คะแนน
จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 2 คะแนน
ไม่จริง ให้ 1 คะแนน

2. ข้อคำถามเป็นข้อความทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด ให้ 1 คะแนน
จริงมาก ให้ 2 คะแนน
จริงปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง ให้ 4 คะแนน
ไม่จริง ให้ 5 คะแนน

<u>เกณฑ์การแปลความหมาย</u> (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง สื่อมวลชนมีอิทธิต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับปานกลาง

ค่านเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนิสิตในระดับมาก

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังคณบดีของแต่ละคณะวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้รับความช่วยเหลือจากคณบดี และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเลขานุการของแต่ละคณะวิชาที่ได้ประสานงานกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูล ทั้งหมด 6 คณะวิชา ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 685 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 816 คน

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 672 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.35

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences) และวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิตตามตัวแปร เพศ ภูมิลำเนา อิทธิพลของเพื่อน โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบ t (t - test) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร 3 กลุ่ม โดยวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้สูตร t - test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็น Rating Scale โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างของความนิยมไทยของนิสิตตามตัวแปรทางด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม โดยใช้สถิติทดสอบ t (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
t	แทน	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
df	แทน	Degrees of Freedom
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Square
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ได้เสนอเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนา ตามตาราง 2

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความนิยมไทยของนิสิต ตามตาราง 3

ตอนที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต ตามตาราง 4 - 26

ตอนที่ 4 แสดงผลจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต ตามตาราง 27

ตอนที่ 5 แสดงผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตาม เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ ภูมิลำเนา อิทธิพลของครอบครัว อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อมวลชน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. **เพศ**		
ชาย	264	39.29
หญิง	408	60.71
รวม	672	100.00
2. **คณะวิชา**		
วิทยาศาสตร์	95	14.14
ทันตแพทยศาตร์	100	14.88
วิศกรรมศาสตร์	105	15.62
ศิลปกรรมศาสตร์	111	16.52
สังคมศาสตร์	129	19.20
ศึกษาศาสตร์	132	19.64
รวม	672	100.00
3. **เงินค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ**		
ระดับมาก (สูงกว่า 4,000 บาท)	179	26.64
ระดับปานกลาง (2,001 – 4,000 บาท)	407	60.56
ระดับน้อย (ต่ำกว่า 2,000 บาท)	86	12.80
รวม	672	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. **ภูมิลำเนา**		
กรุงเทพมหานคร	265	39.43
ต่างจังหวัด	407	60.57
รวม	672	100.00
5. **อิทธิพลของครอบครัว**		
นิสิตได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมาก	502	74.70
นิสิตได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลาง	167	24.85
นิสิตได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย	3	0.45
รวม	672	100.00
6. **อิทธิพลของเพื่อน**		
นิสิตได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับมาก	335	49.85
นิสิตได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับปานกลาง	336	50.00
นิสิตได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับน้อย	1	0.15
รวม	672	100.00
7. **อิทธิพลของสื่อมวลชน**		
นิสิตได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมาก	158	23.51
นิสิตได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง	507	75.45
นิสิตได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย	7	1.04
รวม	672	100.00

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 672 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.71) นอกนั้นเป็นเพศชาย เป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มากที่สุด 132 คน (ร้อยละ 19.64) รองลงมาคือ คณะสังคมศาสตร์ 129 คน (ร้อยละ 19.20) นอกนั้นใกล้เคียงกัน เงินค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.56) อยู่ในระดับปานกลาง (2,000 – 4,000 บาท) รองลงมา (ร้อยละ 26.64) ระดับมาก (สูงกว่า 4,000 บาท) ส่วนภูมิลำเนาของนิสิตส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 60.57) นิสิตส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมาก(ร้อยละ 74.70)

รองลงมา ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลาง (ร้อยละ 24.85) นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50.00) รองลงมาได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับมาก (ร้อยละ 24.85) และนิสิตส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 75.45) รองลงมาได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมาก (ร้อยละ 23.51)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความนิยมไทยของนิสิต ดังปรากฏตามราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานความนิยมไทยของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย

ความนิยมไทย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านวัฒนธรรมไทย			
1. การให้ความเคารพนับถือผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่คนไทยควรปฏิบัติ	4.737	.507	มาก
2. นิสิตรู้ว่าวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างไร	4.150	.930	มาก
3. นิสิตควรปฏิบัติต่อครู อาจารย์ในเรื่องดังต่อไปนี้คือลุกคำนับ รับอาสา ว่าง่าย ใฝ่บำรุง มุ่งการเรียน	4.184	.809	มาก
4. วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้ช้า เพราะไม่ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.655	1.084	ปานกลาง
5. การแสดงความเคารพผู้อื่นไม่ได้เป็นการประกาศความต่ำต้อยของตน	4.670	.745	มาก
6. นิสิตไม่ชอบการแต่งกายของวัยรุ่นที่เน้นรูปร่างมากเกินไป	3.266	1.128	ปานกลาง
7. นิสิตชอบการทักทายผู้ใหญ่ด้วยการไหว้แบบไทยๆ	4.449	.678	มาก
8. นิสิตรู้สึกดีใจเมื่อสมาชิกในครอบครัวพยายามหาโอกาสรับประทานอาหารพร้อมเพรียงกัน	4.469	.685	มาก
9. นิสิตชอบศิลปะของต่างประเทศมากกว่าศิลปะของไทย	3.649	.927	ปานกลาง
10. ถ้านิสิตแต่งงานนิสิตจะสวมชุดไทยในวันแต่งงาน	3.747	1.207	มาก
11. นิสิตชอบฟังเพลงสากลมากกว่าเพลงไทย	3.446	1.156	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ความนิยมไทย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
วัฒนธรรมไทย (ต่อ)			
12. นิสิตมักจะแสดงความเคารพผู้ใหญ่ด้วยการไหว้เสมอ	4.506	.688	มาก
13. นิสิตจะซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๆ ตามแฟชั่นของต่างประเทศเพราะจะได้ทันสมัย	3.527	.942	ปานกลาง
14. ถ้ามีนักร้องชาวต่างประเทศที่นิสิตชื่นชอบมาแสดงคอนเสิร์ทในเมืองไทยนิสิตจะไม่ไปดูคอนเสิร์ทดังกล่าว	4.031	1.123	มาก
รวม	4.035	.419	มาก
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย			
15. การมีส่วนร่วมในพิธีการทางศาสนาตั้งแต่เยาว์วัยก่อให้เกิดแนวทางในการประพฤติที่ดีเมื่อโตขึ้น	3.994	1.264	มาก
16. ระเบียบแบบแผนของประเพณีไทยเป็นสิ่งที่ดีงาม	4.491	.709	มาก
17. วันหยุดนักขัตฤกษ์ควรเป็นวันสำหรับพักผ่อนหรือทำธุระส่วนตัวมากกว่า การไปร่วมกิจกรรมในวันนั้น	3.552	.947	ปานกลาง
18. การไปทำบุญที่วัดไม่ได้เป็นเรื่องของผู้สูงอายุ	4.369	.801	มาก
19. ระเบียบแบบแผนประเพณีจำเป็นต้องปฏิบัติตามเพราะไม่ใช่กฎหมายและไม่มีกฎหมายใด ๆ บัญญัติไว้ว่าต้องปฏิบัติตาม	4.018	.950	มาก
20. นิสิตอยากไปขอพรและรดน้ำผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์	3.933	.975	มาก
21. นิสิตชอบการไปทำบุญที่วัด	3.583	1.055	ปานกลาง
22. นิสิตอยากให้มีการเชิญชวนให้ประชาชนชาวไทยทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	3.924	.970	มาก
23. นิสิตอยากที่จะทำบุญครบรอบวันเกิดมากกว่าการเลี้ยงฉลองวันเกิด	3.863	.990	มาก
24. ในวันพ่อ วันแม่แห่งชาตินิสิตจะอยู่ที่บ้านเพื่อปรนนิบัติพ่อและแม่ให้ดีเป็นพิเศษ	3.729	.971	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ความนิยมไทย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย (ต่อ)			
25. นิสิตอยากให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีไทย	3.979	.854	มาก
26. นิสิตพยายามหาโอกาสที่จะตักบาตรในตอนเช้า	3.568	1.119	ปานกลาง
27. นิสิตไปลอยกระทง เมื่อถึงเทศกาลลอยกระทง	3.673	1.155	มาก
28. นิสิตมักจะเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ของไทยอย่างสม่ำเสมอ	3.156	1.043	ปานกลาง
29. เมื่อได้ยินเพลงชาติไทยในที่สาธารณะต้องยืนตรง	4.146	1.029	มาก
30. นิสิตไปทำบุญที่วัดตามเทศกาลที่ตรงกับวันหยุด	3.067	1.029	ปานกลาง
รวม	3.815	.518	มาก
ด้านความนิยมสินค้าไทย			
31. คนไทยควรช่วยกันสนับสนุนการใช้สินค้าไทย	4.314	.845	มาก
32. การซื้อสินค้าต่างประเทศมาใช้เป็นสิ่งที่ฟุ่มเฟือย	4.082	.940	มาก
33. สินค้าไทยบางชนิดมีคุณภาพดีพอ ๆกับสินค้าต่างประเทศ	4.177	.858	มาก
34. นิสิตชื่นชมผู้ที่ใช้สินค้าไทย	3.918	.932	มาก
35. นิสิตรู้สึกว่าการสนับสนุนให้คนไทยร่วมใจกันซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	4.335	.756	มาก
36. นิสิตชอบเครื่องประดับที่เป็นของต่างประเทศมากกว่าของไทยเพราะมีรูปแบบที่ทันสมัยกว่า	3.558	1.017	ปานกลาง
37. นิสิตชอบรูปแบบเสื้อผ้าที่ผลิตจากต่างประเทศมากกว่าประเทศไทย	3.394	1.048	ปานกลาง
38. การใช้สินค้าต่างประเทศทำให้นิสิตรู้สึกมั่นใจ	3.565	1.047	ปานกลาง
39. นิสิตจะพิจารณาซื้อสินค้าไทยก่อนสินค้าต่างประเทศเสมอ	3.804	1.093	มาก
40. นิสิตแนะนำให้เพื่อน ๆ ใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศไทย	4.189	.953	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ความนิยมไทย	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ความนิยมสินค้าไทย (ต่อ)			
41. นิสิตชอบซื้อสินค้าไทยในงานนิทรรศการแสดงสินค้าไทย	3.368	.998	ปานกลาง
42. นิสิตจะทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่เป็นสินค้าต่างประเทศ	3.554	1.001	ปานกลาง
43. นิสิตจะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสินค้าต่างประเทศ	3.583	1.011	ปานกลาง
รวม	3.833	.595	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นิสิตมีความนิยมไทยโดยรวมในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า นิสิตมีความนิยมไทยในระดับมาก ยกเว้น

ด้านวัฒนธรรมไทย ข้อที่ 4. วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้ช้า เพราะไม่ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อที่ 6. นิสิตไม่ชอบการแต่งกายของวัยรุ่นที่เน้นรูปร่างมากเกินไป ข้อที่ 9. นิสิตชอบศิลปะของต่างประเทศมากกว่าศิลปะของไทย ข้อที่ 11. นิสิตชอบฟังเพลงสากลมากกว่าเพลงไทย และข้อที่ 13. นิสิตจะซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๆ ตามแฟชั่นของต่างประเทศเพราะจะได้ทันสมัย มีความนิยมไทยในระดับปานกลาง

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ข้อที่ 17. วันหยุดนักขัตฤกษ์ควรเป็นวันสำหรับพักผ่อนหรือทำธุระส่วนตัวมากกว่าการไปร่วมกิจกรรมในวันนั้น ข้อที่ 21. นิสิตชอบการไปทำบุญที่วัด ข้อที่ 26. นิสิตพยายามหาโอกาสที่จะตักบาตรในตอนเช้า ข้อที่ 28. นิสิตมักจะเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ของไทยอย่างสม่ำเสมอ และข้อที่ 30. นิสิตไปทำบุญที่วัดตามเทศกาลที่ตรงกับวันหยุด มีความนิยมไทยในระดับปานกลาง

ด้านความนิยมสินค้าไทย ข้อที่ 36. นิสิตชอบเครื่องประดับที่เป็นของต่างประเทศมากกว่าของไทยเพราะมีรูปแบบที่ทันสมัยกว่า ข้อที่ 37.นิสิตชอบรูปแบบเสื้อผ้าที่ผลิตจากต่างประเทศมากกว่าประเทศไทย ข้อที่ 38. การใช้สินค้าต่างประเทศทำให้นิสิตรู้สึกมั่นใจ ข้อที่ 41. นิสิตชอบซื้อสินค้าไทยในงานนิทรรศการแสดงสินค้าไทย ข้อที่ 42. นิสิตจะทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่เป็นสินค้าต่างประเทศ และข้อที่ 43. นิสิตจะพูดคุยกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับสินค้าต่างประเทศ มีความนิยมไทยในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิตตามตาราง 4 - 26

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามเพศ

ความนิยมไทย	เพศชาย (N = 264)		เพศหญิง (N = 408)		t
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
ด้านวัฒนธรรมไทย	3.826	.439	4.147	.365	9.101*
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	3.638	.561	3.931	.453	7.105*
ด้านความนิยมสินค้าไทย	3.652	.625	3.960	.569	6.585*
รวม	3.717	.471	4.013	.371	8.599*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตหญิงจะมีความนิยมไทยทุกด้านสูงกว่านิสิตชาย

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามคณะวิชา

ความนิยมไทย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	5	6.858	1.372	8.123*
	ภายในกลุ่ม	666	111.223	.167	
	รวมทั้งหมด	671	118.081		
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	ระหว่างกลุ่ม	5	9.298	1.860	7.255*
	ภายในกลุ่ม	666	170.723	.256	
	รวมทั้งหมด	671	180.022		
ด้านความนิยมสินค้าไทย	ระหว่างกลุ่ม	5	6.979	1.396	3.828*
	ภายในกลุ่ม	666	242.808	.365	
	รวมทั้งหมด	671	249.786		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	7.011	1.402	7.698*
	ภายในกลุ่ม	666	121.314	.182	
	รวมทั้งหมด	671	128.325		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกัน คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อทราบความแตกต่างเป็นรายคู่จึงทำการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกัน โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe') ดังปรากฏตามตาราง 6 – 9

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่

คณะวิชา		วิศวกรรมศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์	ศึกษาศาสตร์
	$\overline{X}$	3.893	3.973	3.984	4.023	4.059	4.213
วิศวกรรมศาสตร์	3.893	-	.080	.090	.130	.166	.319*
ศิลปกรรมศาสตร์	3.973		-	.011	.050	.086	.240*
ทันตแพทยศาสตร์	3.984			-	.039	.076	.229*
วิทยาศาสตร์	4.023				-	.036	.189*
สังคมศาสตร์	4.059					-	.153
ศึกษาศาสตร์	4.213						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกันกับนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตในคณะอื่น ๆ พบว่ามีความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทยไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่มีคณะวิชาแตกต่างกันเป็นรายคู่

คณะวิชา		วิศวกรรมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	ศึกษาศาสตร์
	$\overline{X}$	3.602	3.760	3.772	3.814	3.871	3.991
วิศวกรรมศาสตร์	3.602	-	.157	.169	.212	.268*	.389*
ทันตแพทยศาสตร์	3.760		-	..012	.054	.111	.231*
วิทยาศาสตร์	3.772			-	.042	..099	.219
ศิลปกรรมศาสตร์	3.814				-	.057	.177
สังคมศาสตร์	3.871					-	.120
ศึกษาศาสตร์	3.991						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความนิยมไทยในด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านิสิตคณะสังคมศาสตร์มีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตในคณะอื่น ๆ มีความนิยมไทยในด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่

คณะวิชา		วิศวกรรมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	ศึกษาศาสตร์
	$\overline{X}$	3.684	3.747	3.813	3.838	3.899	3.998
วิศวกรรมศาสตร์	3.684	-	.063	.129	.154	.215	.313*
วิทยาศาสตร์	3.747		-	.065	.019	.152	.250
สังคมศาสตร์	3.813			-	.026	.087	.185
ทันตแพทยศาสตร์	3.838				-	.061	.159
ศิลปกรรมศาสตร์	3.899					-	.098
ศึกษาศาสตร์	3.998						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตในคณะอื่น ๆ มีความนิยมไทยในด้านความนิยมสินค้าไทยไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยโดยรวมของนิสิตที่มีคณะวิชาต่างกันเป็นรายคู่

คณะวิชา		วิศวกรรมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ทันตแพทยศาสตร์	ศิลปกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	ศึกษาศาสตร์
	$\overline{X}$	3.727	3.847	3.860	3.896	3.914	4.067
วิศวกรรมศาสตร์	3.727	-	.013	.134	.169	.188	.314*
วิทยาศาสตร์	3.847		-	.013	.049	.067	.220*
ทันตแพทยศาสตร์	3.860			-	.035	.054	.206*
ศิลปกรรมศาสตร์	3.896				-	.019	.171
สังคมศาสตร์	3.914					-	.153
ศึกษาศาสตร์	4.067						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความนิยมไทยโดยรวมแตกต่างกับนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตในคณะอื่น ๆ มีความนิยมไทยโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามค่าใช้จ่าย

ความนิยมไทย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	2.383	1.191	6.889*
	ภายในกลุ่ม	669	115.689	.173	
	รวมทั้งหมด	671	118.081		
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.954	.977	3.671*
	ภายในกลุ่ม	669	178.068	.266	
	รวมทั้งหมด	671	180.022		
ด้านความนิยมสินค้าไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.151	3.576	9.859*
	ภายในกลุ่ม	669	242.635	.363	
	รวมทั้งหมด	671	249.786		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.440	1.720	9.214*
	ภายในกลุ่ม	669	124.885	.180	
	รวมทั้งหมด	671	128.325		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่างกันมีความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อทราบความแตกต่างเป็นรายคู่จึงทำการเปรียบเทียบความนิยมไทย ในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่างกัน โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe′) ดังปรากฏตามตาราง 11 - 14

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่

ค่าใช้จ่าย		มาก	น้อย	ปานกลาง
	$\overline{X}$	3.994	4.006	4.081
มาก	3.994	-	.061	.136*
น้อย	4.006		-	.075
ปานกลาง	4.081			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยสูงกว่านิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับมาก

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่

ค่าใช้จ่าย		น้อย	มาก	ปานกลาง
	$\overline{X}$	3.745	3.750	3.859
น้อย	3.745	-	.114	.005
มาก	3.750		-	.108
ปานกลาง	3.859			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่างกันมีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายแตกต่างกันเป็นรายคู่

ค่าใช้จ่าย		มาก	น้อย	ปานกลาง
	$\overline{X}$	3.685	3.778	3.919
มาก	3.685	-	.049	.159*
น้อย	3.778		-	.110
ปานกลาง	3.919			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยสูงกว่านิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับมาก

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยโดยรวมของนิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่างกันเป็นรายคู่

ค่าใช้จ่าย		มาก	น้อย	ปานกลาง
	$\overline{X}$	3.793	3.843	3.953
มาก	3.793	-	.049	.159*
น้อย	3.843		-	.110
ปานกลาง	3.953			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางมีความนิยมไทยโดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางมีความนิยมไทยโดยรวมสูงกว่านิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายในระดับมาก

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามภูมิลำเนา

ความนิยมไทย	ภูมิลำเนา				t
	กรุงเทพมหานคร		ต่างจังหวัด		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวัฒนธรรมไทย	3.935	.443	4.099	.390	5.034*
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	3.736	.543	3.867	.495	3.225*
ด้านความนิยมสินค้าไทย	3.725	.598	3.913	.607	3.941*
รวม	3.799	.453	3.960	.415	4.732*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความนิยมไทยโดยรวม และรายด้าน คือ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมีความนิยมไทยสูงกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทย จำแนกตามอิทธิพลของครอบครัว

ความนิยมไทย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	17.837	8.981	59.518*
	ภายในกลุ่ม	669	100.244	.150	
	รวมทั้งหมด	671	118.081		
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	45.989	22.995	114.774*
	ภายในกลุ่ม	669	134.033	.200	
	รวมทั้งหมด	671	180.022		
ด้านความนิยมสินค้าไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	54.847	25.923	87.616*
	ภายในกลุ่ม	669	197.940	.296	
	รวมทั้งหมด	671	249.876		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	36.505	18.253	132.988*
	ภายในกลุ่ม	669	91.820	.137	
	รวมทั้งหมด	671	128.325		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกัน คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อยมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อทราบความแตกต่างเป็นรายคู่จึงทำการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกัน โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe′) ดังตาราง 17 - 20

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒธรรมไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของครอบครัว		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\overline{X}$	2.643	3.809	4.118
น้อย	2.643	-	1.166*	1.475*
ปานกลาง	3.809		-	.309*
มาก	4.118			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของครอบครัว		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\bar{X}$	1.792	3.436	3.954
น้อย	1.792	-	1.644*	2.162*
ปานกลาง	3.436		-	.518*
มาก	3.954			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่านิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางมีความนิยมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของครอบครัว		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\bar{X}$	2.282	3.398	3.995
น้อย	2.282	-	1.116*	1.713*
ปานกลาง	3.398		-	.596*
มาก	3.995			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลของครอบครัวในระดับปานกลางมีความนิยมไทย ด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยโดยรวมของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลของครอบครัว แตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของครอบครัว		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\overline{X}$	2.239	3.548	4.022
น้อย	2.239	-	1.309*	1.783*
ปานกลาง	3.548		-	.475*
มาก	4.022			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่านิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยโดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางมีความนิยมไทยโดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับมากมีความนิยมไทยโดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามอิทธิพลของเพื่อน

ความนิยมไทย	อิทธิพลของเพื่อน				t
	ระดับปานกลาง		ระดับมาก		
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	
ด้านวัฒนธรรมไทย	3.843	.386	4.232	.348	13.724*
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	3.577	.446	4.061	.459	13.868*
ด้านความนิยมสินค้าไทย	3.489	.457	4.200	.523	18.641*
รวม	3.636	.347	4.163	.338	19.949*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิตตามอิทธิพลของเพื่อน ผู้วิจัยได้แบ่ง อิทธิพลของเพื่อนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก แต่เนื่องจากอิทธิพลของเพื่อนในระดับน้อยมีกลุ่มตัวอย่างเพียง 1 คน ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบอิทธิพลของเพื่อนในระดับปานกลางและระดับมาก ผลการวิเคราะห์ พบว่านิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับปานกลาง มีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับมากมีความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยสูงกว่านิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับปานกลาง

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความนิยมไทย จำแนกตามอิทธิพลของสื่อมวลชน

ความนิยมไทย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวัฒนธรรมไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	17.342	8.671	57.582*
	ภายในกลุ่ม	669	100.739	.151	
	รวมทั้งหมด	671	118.081		
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	41.226	20.613	99.354*
	ภายในกลุ่ม	669	138.796	.207	
	รวมทั้งหมด	671	180.022		
ด้านความนิยมสินค้าไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	33.030	16.515	50.973*
	ภายในกลุ่ม	669	216.756	.324	
	รวมทั้งหมด	671	249.786		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	29.323	14.661	99.072*
	ภายในกลุ่ม	669	99.002	.148	
	รวมทั้งหมด	671	128.325		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่างกันมีความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อทราบความแตกต่างเป็นรายคู่จึงทำการเปรียบเทียบความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่างกัน โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe') ดังตาราง 23 - 26

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของสื่อมวลชน		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\overline{X}$	2.826	3.990	4.231
น้อย	2 826	-	1.641*	1.405*
ปานกลาง	3.990		-	.241*
มาก	4.231			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของสื่อมวลชน		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\overline{X}$	2.170	3.731	4.159
น้อย	2.170	-	1.561*	1.989*
ปานกลาง	3.731		-	.428*
มาก	4.159			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางมีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของสื่อมวลชน		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\overline{X}$	2.593	3.750	4.178
น้อย	2.593	-	1.157*	1.585*
ปานกลาง	3.750		-	.428*
มาก	4.178			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางมีความนิยมไทย ด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบความนิยมไทยโดยรวมของนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนแตกต่างกันเป็นรายคู่

อิทธิพลของสื่อมวลชน		น้อย	ปานกลาง	มาก
	$\overline{X}$	2.530	3.824	4.190
น้อย	2.530	-	1.290*	1.660*
ปานกลาง	3.824		-	.365 *
มาก	4.190			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยโดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางมีความนิยมไทย โดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับน้อย และนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับมากมีความนิยมไทยโดยรวม แตกต่างกับนิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตอนที่ 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตาม คณะวิชา ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ ดังปรากฏตามตาราง 27

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต

ด้าน	สังคมศาสตร์ (N = 129)		ศึกษาศาสตร์ (N = 132)		ศิลปกรรมศาสตร์ (N = 111)		วิทยาศาสตร์ (N = 105)		ทันตแพทยศาสตร์ (N = 100)		วิศวกรรมศาสตร์ (N = 95)		รวม (N = 672)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านวัฒนธรรมไทย														
1. จัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องแก่ประชาชน	122	94.57	118	89.39	81	72.97	81	77.14	54	54.00	71	74.74	527	78.42
2. ในสถานศึกษาทุกระดับ ครู อาจารย์ ควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้อง	121	93.80	115	87.12	83	74.77	82	78.10	64	64.00	62	65.26	527	78.42
3. จัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	121	93.80	120	90.91	88	79.28	82	78.10	63	63.00	70	73.68	544	80.95
4. บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูและอาจารย์ต้องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	120	93.02	113	85.61	77	69.37	75	71.43	66	66.00	70	73.68	521	77.53

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้าน	สังคมศาสตร์ (N = 129)		ศึกษาศาสตร์ (N = 132)		ศิลปกรรมศาสตร์ (N = 111)		วิทยาศาสตร์ (N = 105)		ทันตะแพทยศาสตร์ (N = 100)		วิศวกรรมศาสตร์ (N = 95)		รวม (N = 672)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านวัฒนธรรมไทย (ต่อ)														
5. บิดา มารดา และผู้ปกครอง ควรปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้แก่บุตรหลาน	108	83.72	101	76.52	73	65.77	62	59.05	70	70.00	60	63.13	474	70.54
6. การใช้สื่อมวลชนทุกประเภทเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	100	77.52	97	73.48	68	61.26	65	61.90	76	76.00	45	47.37	451	67.11
7. รัฐบาลควรรณรงค์เรื่องการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	99	76.74	97	73.48	69	62.16	60	57.14	73	73.00	69	72.63	467	69.49
8. เชิญชวนดารา นักร้อง นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่เชิญชวนชาวไทยทุกคนให้หันมาร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	74	57.36	83	62.88	62	55.86	68	64.76	77	77.00	45	47.37	409	60.86

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้าน	สังคมศาสตร์ (N = 129)		ศึกษาศาสตร์ (N = 132)		ศิลปกรรมศาสตร์ (N = 111)		วิทยาศาสตร์ (N = 105)		ทันตแพทยศาสตร์ (N = 100)		วิศวกรรมศาสตร์ (N = 95)		รวม (N = 672)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย														
9. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในชุมชน	122	94.57	100	75.76	77	69.37	72	68.57	51	51.00	67	70.28	489	74.11
10. ครอบครัวมีหน้าที่ในการปลูกฝัง และเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	122	94.57	125	94.70	90	81.08	91	86.67	50	50.00	61	64.21	539	80.21
11. การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในสถาบันการศึกษาควรสอดแทรกในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทุกระดับชั้น	106	82.17	106	80.30	82	73.78	77	73.33	57	57.00	53	55.79	487	72.47
12. มีการรณรงค์โดยสื่อมวลชนทุกแขนงให้คนไทยช่วยกันอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	98	75.97	106	80.30	67	60.36	64	60.95	58	58.00	58	61.05	451	67.11
13. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิธีการและให้ความรู้เรื่องการละเล่นแบบไทยตามประเพณีต่าง ๆ	97	75.19	112	84.85	79	71.17	69	65.71	59	59.00	58	61.05	474	70.54

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้าน	สังคมศาสตร์ (N = 129)		ศึกษาศาสตร์ (N = 132)		ศิลปกรรมศาสตร์ (N = 111)		วิทยาศาสตร์ (N = 105)		ทันตแพทยศาสตร์ (N = 100)		วิศวกรรมศาสตร์ (N = 95)		รวม (N = 672)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย (ต่อ)														
14. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงคุณค่าของการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและประวัติความเป็นมาที่สำคัญเพื่อให้คนไทยได้ระลึกถึงและเห็นความสำคัญ	94	72.87	88	66.67	67	60.36	62	59.05	68	68.00	58	61.05	437	65.03
15. หน่วยงานราชการ และสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมตามประเพณีไทย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว	83	64.34	83	62.88	58	52.25	56	53.33	71	71.00	47	49.47	398	59.23
ด้านความนิยมสินค้าไทย														
16. เชิญชวนดารา นักร้อง นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่ในการเชิญชวนให้คนไทยนิยมสินค้าไทย	123	95.35	98	74.24	67	60.36	61	58.09	68	68.00	58	61.05	475	70.68

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้าน	สังคมศาสตร์ (N = 129)		ศึกษาศาสตร์ (N = 132)		ศิลปกรรมศาสตร์ (N = 111)		วิทยาศาสตร์ (N = 105)		ทันตแพทยศาสตร์ (N = 100)		วิศวกรรมศาสตร์ (N = 95)		รวม (N = 672)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
17. บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่มีชื่อเสียงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริโภคสินค้าไทย	122	94.57	92	69.70	66	59.46	63	60.00	81	81.00	47	49.47	471	70.09
18. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสินคาไทย	122	94.57	81	61.36	67	60.36	61	58.09	67	67.00	58	61.05	456	67.86
19. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลเสียถ้าคนไทยไม่ช่วยกันบริโภคสินค้าของไทย	109	84.50	109	84.50	82	73.78	73	69.52	61	61.00	53	55.79	487	72.47
20. สื่อมวลชนรณรงค์เชิญชวนให้คนไทยหันมานิยมสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย	98	75.97	98	75.97	70	63.06	59	56.19	67	67.00	58	61.05	450	66.96
21. จัดงานแสดงและจัดจำหน่ายสินค้าไทยตามสถานที่ต่างๆ	96	74.42	96	74.42	87	78.38	78	74.29	52	52.00	61	64.21	473	70.39
22. จัดนิทรรศการเชิญชวนให้คนไทยหันมานิยมสินค้าไทย	94	72.87	94	72.87	82	73.78	76	72.38	57	57.00	67	70.53	470	69.94

จากตาราง 27 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70 ขึ้นไป) เสนอความคิดเห็นดังนี้

ด้านวัฒนธรรมไทย นิสิตส่วนใหญ่เสนอความคิดเห็น ดังนี้ จัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องแก่ประชาชน ในสถานศึกษาทุกระดับ ครู อาจารย์ ควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้อง และ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูและอาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการ ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย นิสิตส่วนใหญ่เสนอความคิดเห็น ดังนี้ ครอบครัวมีหน้าที่ในการปลูกฝัง และเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย จัดนิทรรศการเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในชุมชน และการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในสถาบันการศึกษาควรสอดแทรกในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทุกระดับชั้น

ด้านความนิยมสินค้าไทย นิสิตส่วนใหญ่เสนอความคิดเห็น ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลเสียถ้าคนไทยไม่ช่วยกันบริโภคสินค้าของไทย เชิญชวนดารา นักร้อง นักแสดงและบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่ในการเชิญชวนให้คนไทยนิยมสินค้าไทย และจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าไทยตามสถานที่ต่าง ๆ

ตอนที่ 5 แสดงผลข้อเสนอแนะของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต

นิสิตได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย ดังนี้

ด้านวัฒนธรรมไทย

1. ควรจัดการเรียนการสอนที่มีหลักสูตรเน้นทางด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องให้มากขึ้น
2. สร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในสถานที่ที่วัยรุ่นชอบไปและให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

1. หน่วยงานของรัฐควรช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้ชาวไทยทุกคนทราบถึงความสำคัญ
2. กำหนดให้เป็นข้อบังคับในการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

ด้านความนิยมสินค้าไทย

1. ปรับปรุงสินค้าไทยให้มีคุณภาพดีที่สุดทัดเทียมกับต่างประเทศ
2. ลดปริมาณการนำเข้าสินค้าต่างประเทศที่ไม่จำเป็น
3. ส่งเสริมให้คนไทยมีความรักชาติให้มากกว่านี้ โดยการช่วยกันบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

<u>บทย่อ</u>

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความนิยมไทยของนิสิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิตโดยจำแนกตามตัวแปร ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นิสิตที่มีตัวแปรทางด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนาต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกัน

2. นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกัน

3. นิสิตที่มีตัวแปรทางด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อมวลชนต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 รวม 6 คณะ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 816 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

2.1ตัวแปรต้น

2.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 คณะวิชา จำแนกเป็น

2.1.1.2.1 คณะทันตแพทยศาสตร์

2.1.1.2.2 คณะวิศวกรรมศาสตร์

2.1.1.2.3 คณะวิทยาศาสตร์

2.1.1.2.4 คณะสังคมศาสตร์

2.1.1.2.5 คณะศิลปกรรมศาสตร์

2.1.1.2.6 คณะศึกษาศาสตร์

2.1.1.3 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ จำแนกเป็น

2.1.1.3.1 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับสูง

2.1.1.3.2 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับปานกลาง

2.1.1.3.3 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับในระดับต่ำ

2.1.1.4 ภูมิลำเนาเดิมของนิสิต จำแนกเป็น

2.1.1.4.1 กรุงเทพมหานคร

2.1.1.4.2 ต่างจังหวัด

2.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

อิทธิพลของครอบครัว

2.1.3 ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่

2.1.3.1 อิทธิพลของเพื่อน

2.1.3.2 อิทธิพลของสื่อมวลชน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความนิยมไทยและแนวทางในการสร้างความนิยมไทยของนิสิต

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย โดยแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนาของนิสิต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

2.1 แบบสอบถามความนิยมไทย

2.2 แบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว

ตอนที่ 4 แบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังคณบดีของแต่ละคณะวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากนิสิตในแต่ละคณะวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้รับความช่วยเหลือจากท่านคณบดี และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเลขาของคณะวิชาที่ช่วยในการประสานงานกับคณาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ เพื่อการเก็บข้อมูล ทั้งหมด 6 คณะวิชา ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 685 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 816 คน

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป ได้แบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 672 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.35

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences) และวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนาของนิสิต

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความนิยมไทยของนิสิต จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความนิยมไทยของนิสิต จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ ภูมิลำเนาของนิสิต อิทธิพลของสื่อมวลชน อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของครอบครัว

ตอนที่ 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต พบว่า

1. นิสิตมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีนิยมไทยในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ นอกนั้นนิสิตมีความนิยมไทยในระดับปานกลาง

2. เมื่อเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิต จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับภูมิลำเนา อิทธิพลของครอบครัว อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อมวลชน โดยวิเคราะห์แต่ละตัวแปร พบว่า นิสิตมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70 ขึ้นไป) เสนอความคิดเห็น ดังนี้

3.1 ด้านวัฒนธรรมไทย นิสิตเสนอความคิดเห็น ดังนี้

1. จัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
2. จัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องแก่ประชาชน
3. ในสถานศึกษาทุกระดับ ครู อาจารย์ ควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้อง
4. บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูและอาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในด้านวัฒนธรรมไทย มีดังนี้

1. ควรจัดการเรียนการสอนที่มีหลักสูตรเน้นทางด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องให้มากขึ้น

2. สร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

3. จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในสถานที่ที่วัยรุ่นชอบไปและให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

3.2 ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย นิสิตเสนอความคิดเห็น ดังนี้

1. ครอบครัวมีหน้าที่ในการปลูกฝัง และเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

2. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในชุมชน

3. การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในสถาบันการศึกษาควรสอดแทรกในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทุกระดับชั้น

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มีดังนี้

1. หน่วยงานของรัฐควรช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้ชาวไทยทุกคนทราบถึงความสำคัญ

2. กำหนดให้เป็นข้อบังคับในการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

3.3 ด้านความนิยมสินค้าไทย นิสิตเสนอความคิดเห็น ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลเสียถ้าคนไทยไม่ช่วยกันบริโภคสินค้าของไทย

2. เชิญชวนดารา นักร้อง นักแสดงและบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่ในการเชิญชวนให้คนไทยนิยมสินค้าไทย

3. จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าไทยตามสถานที่ต่าง ๆ

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านความนิยมสินค้าไทย มีดังนี้

1. ปรับปรุงสินค้าไทยให้มีคุณภาพดีที่สุดทัดเทียมกับต่างประเทศ

2. ลดปริมาณการนำเข้าสินค้าต่างประเทศที่ไม่จำเป็น

3. ส่งเสริมให้คนไทยมีความรักชาติให้มากกว่านี้ โดยการช่วยกันบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. เมื่อศึกษาความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยของนิสิต พบว่า นิสิตมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนใหญ่มีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และความนิยมสินค้าไทยในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษากำลังเรียนรู้บทบาทของตนเองและผู้อื่นในสังคม เรียนรู้บทบาทในการเข้าสังคม รวมทั้งในปัจจุบัน มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อมวลชนโดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความนิยมไทย จึงอาจทำให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความรู้สึกที่ดีต่อความนิยมไทยมากขึ้น

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ ชฎาพร พัชรัษเฐียร (2525 : 80-81) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องของการนิยมไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 48.39 มีความเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ร้อยละ 13.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง นักเรียนร้อยละ 34.87 ไม่มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ และร้อยละ 3.62 ไม่เห็นด้วยกับการนิยมไทย และ ผดุง อารยะวิญญู และศรียา นิยมธรรม (2530 : 60 - 62) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษามีความนิยมไทยในระดับค่อนข้างสูง คือมีจำนวน ร้อยละ 98 แต่ถึงแม้นักเรียนมีความรู้สึกนึกคิดนิยมไทยแต่แสดงออกทางพฤติกรรมในการนิยมไทยเพียงร้อยละ 67 และนักเรียนที่มีระดับการเปิดรับวัฒนธรรมไทยสูงมีอยู่ประมาณ ร้อยละ 46 ของประชากร แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาส่วนมากมีความนิยมไทยในด้านความรู้สึกนึกคิด แต่ไม่แสดงพฤติกรรมบ่อยนัก

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ผลที่ได้จากการศึกษาไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ามาจากเอกสารเกี่ยวกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งพบว่า วัยรุ่นปัจจุบันมีการใช้และประชันของที่ผลิตจากต่างประเทศกันจนต้องยอมขายตัวเพื่อให้มีเงินซื้อของต่างประเทศมาใช้และมีเงินใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เพียงเพื่อให้มีความทัดเทียมกับเพื่อนและเพื่อรักษาภาพพจน์การเป็นคนที่มีรสนิยมโก้หรูในสังคม (พูลทรัพย์ ปิยะอนันต์. 2541 : 31) จากสถานการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความไม่นิยมไทย การไม่รู้จักประหยัด การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย การไม่รักนวลสงวนตัว การมีค่านิยมเกี่ยวกับสินค้าต่างประเทศ การ

แต่งกายที่เน้นความหรูหรา ซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับผลของการศึกษาในครั้งนี้ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาจากสถานการณ์ที่เป็นข่าวนั้นเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทั้งในระดับการศึกษา ระดับของอายุ ความแตกต่างในเรื่องของความคิด เจตคติ การรู้จักบทบาทในการเข้าสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันกับนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพราะเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2. เมื่อเปรียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิต พบว่า

จากการเปรียบเทียบความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ ภูมิลำเนา อิทธิพลของครอบครัว อิทธิพลของเพื่อน อิทธิพลของสื่อมวลชน พบว่า

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิง มีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าเพศมีอิทธิพลต่อระดับความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เพศชาย เพศหญิงมีบทบาทในสังคมที่ต่างกันมีความสนใจ ทัศนคติ การทำกิจกรรมที่ต่างกัน เพศชายมักจะได้รับการสนับสนุนให้มีพฤติกรรมที่กล้าแสดงออก มีลักษณะเป็นผู้นำ ในขณะที่เพศหญิงมักจะมีความละเอียดอ่อน มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ยึดมั่นในวัฒนธรรมไทย และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และยังได้รับการปลูกฝังจากครอบครัว ญาติพี่น้องในเรื่องของการปฏิบัติตน การแต่งกาย กิริยามารยาท การพูด รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีมากกว่าเพศชาย ซึ่งเป็นบรรทัดฐานที่สังคมคาดหวัง ดังนั้นจึงทำให้การศึกษาในครั้งนี้นิสิตหญิงและนิสิตชายมีความนิยมไทยแตกต่างกัน ดังเช่นที่ จรรจา สุวรรณทัต, ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ และกมล สุดประเสริฐ (2523 : 109) กล่าวว่า เพศหญิงได้รับการเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากบิดา มารดามากกว่าเพศชาย มีการคาดหวังและฝึกอบรมตามสังคมและวัฒนธรรมไทย ทำให้เพศหญิงมีการควบคุม ยับยั้งชั่งใจในการปฏิบัติตนได้ดีกว่าเพศชาย จึงกล่าวได้ว่า เพศหญิงมักจะทำอะไรตามความคาดหวังตามบรรทัดฐานของสังคมมากกว่าเพศชาย จึงทำให้ผลการศึกษาในครั้งนี้เพศหญิงมีความนิยมไทยแตกต่างจากเพศชาย เพราะความนิยมไทยเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้วัยรุ่นมีความภูมิใจ

ในความเป็นไทย มีความซาบซึ้งในความงามของมรดกในวัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งเป็นคุณลักษณะของสังคมไทยและเด็กวัยรุ่นไทยที่พึงประสงค์ (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น. 2535 : 12)

2.2 นิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยมากที่สุด และแตกต่างกับนิสิตในคณะอื่นๆ ทั้งในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย ส่วนนิสิตในคณะสังคมศาสตร์มีความนิยมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยแตกต่างกับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนนิสิตในคณะอื่น ๆ มีความนิยมไทยในทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีลักษณะและบทบาทของความเป็นครูสูง ซึ่งบทบาท ของความเป็นครูนั้นอาจจะได้รับการปลูกฝังให้มีความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี เพราะครูจะต้องเป็นผู้ที่เผยแพร่ และเป็นสื่อกลางที่ดีในการประชาสัมพันธ์ให้คนไทยทุกคนได้ เล็งเห็นถึงความสำคัญ และมีความรักในประเทศชาติของตน จึงทำให้นิสิตที่อยู่ในคณะศึกษาศาสตร์มีความนิยมไทยแตกต่างกับนิสิตในคณะอื่น ๆ จากผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับผลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิต เนื่องจากนิสิตในแต่ละคณะวิชาได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย ในด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน จึงกล่าวได้ว่า นิสิตที่อยู่ในคณะวิชาต่างกัน มีความคิด ความรู้สึกต่อความนิยมไทยแตกต่างกัน จึงน่าจะเป็นการสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ จากสมมติฐานข้อที่ 1 คือ นิสิตที่อยู่ในคณะวิชาต่างกันมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกัน

2.3 นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่างกันมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายในระดับปานกลาง มีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียม

ประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย แตกต่างกับนิสิตที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายในระดับมาก ส่วนนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายในระดับน้อยมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจาก นิสิตที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายมาก มักจะมีค่านิยม และรสนิยมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ แตกต่างกับนิสิตที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายในระดับปานกลางและระดับน้อย จึงอาจกล่าวได้ว่า ค่าใช้จ่ายเป็นตัวกำหนดความสามารถในการดำเนินชีวิต เพราะวัยรุ่นที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายมากไม่ถูกจำกัดขอบเขตด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจ จึงมีโอกาสในการแสดงออก การทำกิจกรรมต่าง ๆ และสามารถใช้จ่ายได้อย่างเสรีกว่านิสิตที่ได้รับค่าใช้จ่ายปานกลางและน้อย ดังที่ สุนิสา พิลาสกุล (2540 : 91) กล่าวว่า ผู้บริโภครุ่นใหม่เป็นกลุ่มคนที่มีกำลังซื้อสูง มีวัฒนธรรมบริโภคนิยมสูง ถึงแม้ว่าวัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ยังไม่มีงานทำ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้มาจากผู้ปกครองก็ยังเป็นกลุ่มที่นิยมบริโภคมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และจากการศึกษาของยูอิ นากามูระ (1996 : 125) พบว่า เด็กวัยรุ่นได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นจำนวนมาก อาจทำให้เด็กสามารถมีเงินเก็บออมได้มากเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง และตรงกับความต้องการของตนเองได้ สอดคล้องกับนพนธ์ สัมมา (2523 : 122) กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับ หรือการยอมตามวัฒนธรรมตะวันตกด้านวัตถุ ดังนั้นจึงอธิบายได้ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้เข้ามากำหนดขอบเขตการแสดงพฤติกรรมด้านนันทนาการและการแต่งกาย จึงปรากฏว่าวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีขอบเขตในการแสดงออกได้กว้างไกลและมากกว่าวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

2.4 นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยสูงกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันมักจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของ ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม จุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต ความเชื่อมั่นในการอบรมเลี้ยงดู ครอบครัวและสภาพชุมชน (Cope and Hannah. 1975 : 144 - 145) ดังนั้น บุคคลที่มีภูมิลำเนาต่างกันจึงน่าจะมีความคิด ความรู้สึก ต่อความนิยมไทยในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

ผลจากการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (วรรณพร บุญเรือง. 2538 : 30, อ้างอิงมาจาก ถวิล เกื้อกูลวงศ์. ม.ป.ป.) ที่ได้ศึกษาค่านิยมแห่งชาติและผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ผลจากการศึกษา พบว่า ค่านิยมแห่งชาติของบุคคลในกรุงเทพฯ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เมื่อเปรียบเทียบกับค่านิยมแห่งชาติของบุคคลจากภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ทางภาคเหนือ และในจังหวัดนครศรีธรรมราชทางภาคใต้นั้น แสดงให้เห็นว่าการยึดมั่นในค่านิยมแห่งชาติด้านการนิยมไทยของประชาชนในเมืองหลวงแตกต่างกับประชาชนในต่างจังหวัด

2.5 นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผ ลจากการศึกษาดังกล่าว พบว่านิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย ทั้งนี้เป็นเพราะ ครอบครัวมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการหล่อหลอมลักษณะนิสัย เจตคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ รวมทั้งการพัฒนาวุฒิภาวะของบุคคล โดยเฉพาะในสังคมไทย ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อจิตใจของบุคคล คนไทยจะผูกพันธ์กับครอบครัวโดยเฉพาะพ่อแม่ของตน พัฒนาการของบุคคลตั้งแต่เด็กได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่ทั้งสิ้น เด็กจะค่อย ๆ ซึมซับเอา ค่านิยม อุปนิสัย ท่าทาง ความมั่นใจในตนเอง ความนับถือและความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกว่าตนเป็นชายหรือเป็นหญิง ความรับผิดชอบ มาตรฐานทางด้านศีลธรรม คุณธรรม และวัฒธรรมที่ดีจากการกระทำของผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นมารยาททางสังคม เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การไหว้ การกินอยู่ การรู้จักสำรวมความเกรงใจ และแม้กระทั่งเรื่องระเบียบวินัยทางสังคม การรักและชื่นชมธรรมชาติ ศิลปะวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ล้วนเป็นเรื่องที่พ่อแม่จะชี้ชวนให้ลูกสนใจและปลูกฝังได้ไม่ยาก ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกดูและสนับสนุนให้ลูกได้คิดและได้ทำอย่างเหมาะสม ให้เขาได้ร่วมกิจกรรมทางสังคมและประเพณีตามความเหมาะสม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวมีบทบาทในการถ่ายทอดลักษณะของความนิยมไทยให้กับนิสิตซึ่งแต่ละครอบครัวก็มีลักษณะของความนิยมไทยในสัดส่วนที่ต่างกัน จึงเป็นผลให้นิสิตมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกัน

ผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับ สวนา พรพัฒน์กุล. (2525 : 4) ที่กล่าวว่า การมีตัวตน (Self) ของเด็กเป็นการมองเห็นตัวเองของบุคคลหนึ่งที่แยกจากบุคคลอื่น นั่นคือพอถึงวัยที่เด็กเริ่มรู้ภาษา เด็กเริ่มหัดพูด จะเริ่มรู้และตระหนักว่าเขามีตัวตนแยกจากบุคคลอื่น หลังจากนั้น

เด็กจะเริ่มแสดงบทบาทโดยการสมมุติตนเองของเด็กเป็นบุคคลอื่น ๆ นั่นคือการเลียนแบบจากบุคคลที่เด็กรู้จักและประทับใจทั้งสิ้น แล้วแต่ว่า ตัวแบบใดจะสามารถทำให้เด็กเกิดความชอบใจและประทับใจในบทบาทใดได้มากกว่ากัน และคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2539 : 142) ที่ได้กล่าวว่า การเลียนแบบเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ดีวิธีหนึ่ง โดยเด็กจะซึมซับจากการได้เห็นได้ยิน ได้ลิ้มรส ได้จากผัสสะทั้งหมดที่อยู่ในครอบครัว การที่เด็กจะเลียนแบบพฤติกรรม คติธรรม รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดของพ่อแม่ ซึ่งน่าจะเป็นผู้ที่เด็กเลียนแบบได้มากที่สุด การที่เด็กจะเลียนแบบมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับวิธีการที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กและเด็กปฏิบัติต่อพ่อแม่ภายในครอบครัว ยุคปัจจุบันที่ครอบครัวไทยส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ประกอบด้วยพ่อแม่ลูกที่มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น การเลียนแบบทัศนคติและค่านิยม จึงค่อยเป็นค่อยไปมาตั้งแต่เล็ก ๆ ค่อย ๆ หล่อหลอม ค่อย ๆ เลียนแบบ ถ้าพ่อแม่ให้โอกาสในการใกล้ชิด ภายใต้บรรยากาศที่สบาย ๆ ไม่เคร่งเครียดหรือจริงจัง ดุดัน การอบรมสั่งสอน รวมทั้งการสะท้อนสิ่งต่างๆ ที่เด็กคิด พูด และทำมีลักษณะตรงต่อความเป็นจริงก็จะเป็นสิ่งที่เด็กยอมรับได้

2.6 นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 จากผลการศึกษา พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในระดับต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงที่เป็นวัยรุ่น โดยธรรมชาติของวัยรุ่นมักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่ม มีทัศนคติ เจตคติ รสนิยม การแสดงพฤติกรรมที่คล้ายๆ กัน มีการปรับตัวให้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับเพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ซึ่งในบางครั้งเพื่อนอาจจะมีอิทธิพลต่อบุคคลในระดับมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับทัศนคติและสถานการณ์ที่มีต่อเพื่อนของบุคคล ดังเช่นที่ นิภา นิธยายน (2530 : 141) กล่าวว่า เพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในชีวิตวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำตัวให้เพื่อนฝูงยอมรับ นับถือ วัยรุ่นจะมีความเข้าใจดีว่า เพื่อนมีความรู้สึกต่อตนอย่างไร ถ้าวัยรุ่นได้รับความนิยมยกย่องจากเพื่อนฝูงมากเพียงใด ย่อมทำให้เขาเป็นคนที่มีลักษณะเป็นมิตรน่าคบ กล้าแสดงออก วางตัวในการเข้าสังคมเป็น และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเพียงนั้น ซึ่งลักษณะต่าง ๆของบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ ย่อมจะช่วยให้วัยรุ่นได้รับความนิยมยกย่องจากกลุ่มเพื่อนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในแง่ที่ดีด้วย

อีกต่อหนึ่ง สอดคล้องกับ อลิศรา ชูชาติ และคณะ. (2538 : 57) กล่าวว่า โดยธรรมชาติของวัยรุ่นแล้ว เพื่อนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเจตคติ ค่านิยม ของวัยรุ่นเป็นอันมาก และวัยรุ่นก็พยายามสร้างกลุ่มและวัฒนธรรมกลุ่มของตนเอง ที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ดังนั้นการคบเพื่อนดี ถือเป็นโชคดีของบุคคลนั้น แต่ถ้าคบเพื่อนแล้วมีการชักจูงไปในทางที่เบี่ยงเบน ซึ่งวัยรุ่นเองก็มีลักษณะทางธรรมชาติที่พร้อมจะเอนเอียงอยู่แล้ว คือ อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง ชอบเสี่ยง ชอบสนุก

ผลจากการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับ สุริยา จาตุพรพิพัฒน์ (2528 : 78) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะธรรมชาติของวัยรุ่นที่มักชอบรวมกลุ่มกัน และมีความต้องการหรือความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมือนกันและร่วมกันทำกิจกรรมนั้น ๆ จนเกิดเป็นลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม หรือที่เรียกว่า วัฒนธรรมวัยรุ่น อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หรือ ค่านิยมของกลุ่มเพื่อนจึงมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านนันทนาการและการแต่งกาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 80 - 81) ที่กล่าวว่า การคบเพื่อนเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นต้องการพึ่งพาและได้รับการประคับประคองด้านจิตใจ ต้องการให้เพื่อนเข้าใจและยอมรับ การกลัวเพื่อนทอดทิ้งและไม่ให้ร่วมกลุ่มจะทำให้วัยรุ่นพยายามปรับตนให้เป็นที่ยอมรับ ทำให้ยอมทำตามเพื่อนและเลียนแบบเพื่อน ทั้งท่าทาง การแต่งกาย วิธีพูด ความคิดและค่านิยมต่างๆ ความสนใจเพื่อนต่างเพศจะช่วยผลักดันให้วัยรุ่นกระทำตามค่านิยมที่เป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อจะได้สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้ามและรักษาความสัมพันธ์อันใกล้ชิดไว้ได้

2.7 นิสิตที่ได้รับอิทธิพลของสื่อมวลชนต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 จากผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นิสิตที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในระดับที่ต่างกันมีความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเครือข่ายการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้สื่อประเภทต่าง ๆ สามารถเข้าถึงระชาชนได้อย่างกว้างขวาง ทำให้อิทธิพลของสื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ ความคิด เจตคติ ค่านิยม ความใฝ่ฝันและความทะเยอทะยาน ซึ่งถูกหล่อหลอมด้วยสื่อมวลชน ยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบันที่พ่อแม่มีเวลาให้กับลูกน้อยลงก็ยิ่งทำให้สื่อต่าง ๆ มีโอกาสเข้าถึงเด็กได้มากขึ้น แต่ปริมาณการรับอิทธิพลจากสื่อมวลชนของแต่ละบุคคลนั้นอาจจะไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้มีผลต่อระดับ

ความนิยมไทยด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตในสัดส่วนที่แตกต่างกัน ดังเช่นที่ ยุวดี เทียรฆประสิทธิ์ (2536 : 123) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมที่จะรับข่าวสารต่าง ๆ ทุกรูปแบบ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในสภาพสังคมปัจจุบัน และนับวันอิทธิพลของสื่อมวลชนจะครอบคลุมและเปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิต วัยรุ่นได้รับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอย่างรวดเร็ว บางรายการมีเนื้อหาสาระที่ไม่เหมาะสมกับวัยรุ่น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางธุรกิจด้านบันเทิงเริงรมย์ที่มอมเมาวัยรุ่นมากเกินไป เช่น ค่านิยม รสนิยม และพฤติกรรมที่ขัดต่อประเพณีไทย อย่างเปิดเผย ทำให้เกิดความสับสนและหลงผิดได้ง่าย เช่น การยั่วยุทางกามารมย์ การส่งเสริมชีวิตที่ฟุ่มเฟือยทางวัตถุ อบายมุข ตลอดจนความรุนแรงต่างๆ ที่วัยรุ่นได้รับโดยตรงจากสื่อมวลชน สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2539 : 40 - 41) ได้ศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่ส่งผลต่อลักษณะทางจิตใจของเยาวชน และก็มีความเชื่อมั่นว่า ลักษณะทางจิตใจที่เกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชนจะเป็นสิ่งที่คงทน และในสภาพแวดล้อมอันเหมาะจะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นิสิตหญิงมีความนิยมไทยมากกว่านิสิตชาย ดังนั้น สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตโดยตรง ควรจะรณรงค์ส่งเสริมและจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับความนิยมไทยเพื่อให้นิสิตชายมีความนิยมไทยให้มากกว่านี้ และในขณะเดียวกันก็ควรจะส่งเสริมให้ความนิยมไทยให้กับนิสิตหญิงควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ระดับความนิยมไทยของนิสิตหญิงยังคงอยู่ต่อไปและอาจจะดีขึ้นในอนาคต

1. 2 สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้นิสิตในแต่ละคณะวิชามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความนิยมไทย เพื่อให้นิสิตทุกคณะวิชาได้เล็งเห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าของความนิยมไทยและมีความนิยมไทยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

1.3 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเน้นการส่งเสริมและการเสริมสร้างความนิยมไทยให้กับเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครหรือในเขตเมืองหลวงให้มากกว่านี้ เพราะจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีความนิยมไทยมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นเพื่อให้เยาวชนทั่วประเทศมีความนิยมไทยในระดับที่ใกล้เคียงกันจึงควรส่งเสริมให้เยาวชนในกรุงเทพมหานครและในเขตเมืองหลวงมีความนิยมไทยให้มากกว่านี้

2. ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างเจตคติต่อความนิยมไทยกับพฤติกรรมความนิยมไทย

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความนิยมไทยระหว่างนิสิตจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับนิสิตจากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน และในระดับอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติต่อความนิยมไทย เจตคติและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กอบแก้ว สิงห์ดี. ความคิดเห็นของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2526. อัดสำเนา.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. "แนวคิด หนทางแก้ไขปัญหาขาดดุลการค้า," เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : เอช - เอนการพิมพ์, 2528.

เกษม เกษมนุกิจ. ค่านิยมจุดหมายปลายทางและค่านิยมวิถีปฏิบัติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา ภูมิหลังทางครอบครัว และการถ่ายทอดค่านิยมที่แตกต่างกัน. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

เกษมศักดิ์ วิชิตเชื้อ. "ลดการขาดดุลทางการค้าด้วยอุดมการณ์นิยมไทย," เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : เอช - เอนการพิมพ์, 2528.

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลวัยรุ่น. วัยรุ่นสร้างสรรค์เพื่อสังคมไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ปริ้นติ้ง,2525.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนแม่บทว่าด้วย "ทศวรรษสืบสานวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา" 2541 - 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2541.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, สำนักงาน. การพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ปริ้นติ้ง, 2539.

คำนูณ สิทธิสมาน. "หลังวัดชนะสงคราม," ผู้จัดการ. 4 - 7 ; ตุลาคม 2537.

จรรจา สุวรรณทัต. "การสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว," ครุปริทัศน์. 5(8) : 52 - 57; มิถุนายน 2523.

จรรยา เกษสีสังข์. วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

จรรยา เศรษฐบุตร. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัว และอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิง ในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

จรรยา เศรษฐบุตร. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัวและอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จ.บุรีรัมย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสารมิตร, 2536.

จำลอง ดิษยวณิช, พริ้มเพรา ดิษยวณิช และสังวรณ์ สมบัติใหม่. "ความแปรปรวนทางจิตใจที่มีผลกระทบต่อการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย," สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย. 24 (3) : 291 - 304 ; กันยายน 2522.

จิตรา วสุวานิช, มุกดา ศรียงค์ และสมพักตร์ อัญญะสิทธิ์. รายงานการวิจัยการสำรวจสุขภาพจิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522 - 2533.

จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ. จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.

แฉล้ม กุญชร. เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : อิมเมจมีเดีย, 2525.

ชฎาพร พัชรัษเฐียร. ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

ชลธี กุลประดิษฐ์.ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อวัฒนธรรมไทยกับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในเขตเมืองพัทยา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ชวน หลีกภัย. เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : เอช - เอนการพิมพ์,2527.

ดำรง ศากรวิมล. การทำตามของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. รายงานการวิจัยการควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจนปัจจนึก. รายงานการวิจัยความสัมพันธ์ในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

เต็มศิริ บุญยสิงห์. "แม่บ้านพูด รัฐนิยม," เส้นทางเศรษฐกิจ. 10 ; กรกฎาคม 2535.

ทัศนี ทองสว่าง. สังคมไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

นพนธ์ สัมมา. จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวกรรมของการเกษตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. วรรณคดีเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิฆเนศ, 2522.

นิภา นิธยายน. การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์, 2530.

บุญตา ยิ้มน้อย. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความนิยมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนค่ายธนะรัชต์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

โบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, สำนัก. ระบบบริหารการจัดการวัฒนธรรม ฉบับแก้ไขปรับปรุง. กรุงเทพฯ : สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2540.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ประพัฒน์ ตรีณรงค์. เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : อิมเมจมีเดีย, 2525.

ประยุทธ์ ปยุตโต. รายงานการสัมมนานามรดกไทย : ยุคสร้างสรรค์และสืบสานวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

เปรม ติณสูลานนท์. "ปลุกใจคนนิยมไทยจะช่วยกู้ภัยเศรษฐกิจ," เดลินิวส์. 23 ; ตุลาคม 2541.

ผดุง อารยะวิญญู และศรียา นิยมธรรม. รายงานการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความนิยมไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

พวงผกา คุโรวาท. ศิลปะและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2539.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

พูลทรัพย์ ปิยะอนันต์. "การสร้างค่านิยมเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน," วัฒนธรรมไทย 35 (6) : 31 ; มีนาคม 2541.

มาเรียม นิลพันธุ์. "พลวัตสังคม วัฒนธรรมไทยในบริบทโลก," วัฒนธรรมไทย 12 (8) : 8 ; กันยายน 2537.

ยุวดี เฑียรฆประสิทธ์. เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2536.

ยูอิ นากามูระ. พลวัตของวัฒนธรรมบริโภคและรูปแบบการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539. อัดสำเนา.

รัชนีกร เศรษโฐ และคณะ. สภาพของปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ของเยาวชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

วรรณพร บุญเรือง. "ค่านิยมแห่งชาติและผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาประเทศ," วัฒนธรรมไทย. 32 (4) : 28 – 31 ; มกราคม 2538.

วราลักษณ์ ดุรงค์กาญจน์. ระบบการบริหาร - การจัดการวัฒนธรรม ฉบับแก้ไขปรับปรุง 2540. กรุงเทพฯ : สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2540.

วัลลภา เทพหัศดิน ณ อยุธยา. เอกสารประกอบการสอนวิชา 421, 655. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิธี แจ่มกระทึก. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541. อัดสำเนา.

วิบุลย์ กระจ่างแจ้ง. การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมความนิยมไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

วิเชียร เกตุสิงห์. "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย เรื่องง่ายที่บางครั้งก็พลาดได้," ข่าวสารการศึกษา. 18 (3) : 9 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.

วิโรจน์ ภู่ตระกูล. เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : เอช - เอนการพิมพ์, 2528.

ศรีธรรม ธนะภูมิ. พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการ พฤติกรรมศาสตร์ตลอดช่วงชีวิต. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

-------. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

ส.ศิวรักษ์. รายงานการสัมมนา "มรดกไทย : ยุคสร้างสรรและสืบสานวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักเสริมการศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

สมชาย ธัญธนกุล. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิฆเนศ, 2526.

สมบูรณ์ แก่นตะเคียน. การประเมินคุณค่าสิ่งพิมพ์เพื่อการวิจัยด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2519.

สมพร เทพสิทธา. เอกสารเผยแพร่อุดมการณ์นิยมไทย. กรุงเทพฯ : อิมเมจมีเดีย, 2525.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. รายงานการวิจัยการวิเคราะห์ความเชื่อ และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าไทย ของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มปป.

สวนา พรพิพัฒน์กุล. อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการด้านความคิด และการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

สุนิสา พิลาศกุล. ฟาสต์ฟู้ด : การบริโภคแบบใหม่ในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540. อัดสำเนา.

สุริยา จาตุพรพิพัฒน์. รายงานการวิจัยการคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตกของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

สุเทพ อัตถากร. "สัญญาณเตือนภัย ลัทธิอาณานิคมทางเศรษฐกิจ," ผู้จัดการรายวัน. 10 มีนาคม 2541. หน้า 6.

โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ. การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับจริยธรรม ค่านิยม และประเพณีและวัฒนธรรมของครอบครัวไทยที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการศึกษาวิจัยปัญหาสังคม สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2531.

อรวรรณ สุธีธรรมรักษ์. อิทธิพลของสภาพการณ์และความเชื่อในเรื่องอัตลิขิตที่มีพฤติกรรมคล้อยตาม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

อลงกรณ์ ปริวุฒิพงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับการรับรู้ข่าวสารวัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540. อัดสำเนา.

อลิศรา ชูชาติ และคณะ. การศึกษาทัศนคติและค่านิยมของหญิงวัยรุ่นในสถานเริงรมย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร. มปท., 2538.

อัจฉรา สุขารมณ์. องค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกงานของนิสิตระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. 2540.

อัมพร โอตระกูล และศรีธรรม ธนะภูมิ. สุขภาพจิต. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, 2522.

Cope, Robert and Willeam Hannah. Revolving College Door. New York : Harper & Sans, Inc., 1975

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้ แจง แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนิสิต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความนิยมไทย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสื่อมวลชน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับเพื่อน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับครอบครัว

ตอนที่ 6 แบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

ขอบเขตของการศึกษาเรื่องความนิยมไทยมีดังต่อไปนี้

ความนิยมไทย หมายถึง ความคิด ความรู้สึกนิยมชมชอบและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อความเป็นไทย ชื่นชม สนับสนุนและมองเห็นคุณค่าขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย นิยมในสิ่งประดิษฐ์ และซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย มีการ แต่งกายแบบไทย ใช้ภาษาไทย รู้จักประหยัด อดออม ในการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมความนิยมไทยดังนี้

1. วัฒนธรรมไทย หมายถึง สิ่งที่คนไทยกำหนด หรือสร้างขึ้น มีการเรียนรู้และปฏิบัติ ต่อ ๆ กันมา มีลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้แก่ การมีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย การรู้จักเคารพครูบาอาจารย์ และผู้อาวุโส มีมารยาทในการพูดจา ชื่นชมในศิลปกรรมของไทย แต่งกายสุภาพเรียบร้อยถูกต้องตามกาลเทศะ เหมาะสมกับฐานะและวัย

2. ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง แนวปฏิบัติที่ยึดถือกันมาในสังคมเพื่อให้มีบุคคลในสังคมมีการปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสมตามที่สังคมกำหนด รวมทั้งการเข้าร่วมในกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และวันสำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ พิธีกรรมที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและความเชื่อ ได้แก่ การทำบุญ การบริจาค การแต่งงาน ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง

3. ความนิยมสินค้าไทย หมายถึง การยอมรับสินค้าและบริการของไทย ซื้อและใช้บริการสินค้าของไทยอยู่เสมอ รวมทั้งเล็งเห็นถึงความสำคัญ และมีการสั่งสอน ชักชวน สนับสนุน ให้คนไทยหันมานิยมสินค้าและบริการของไทยมากขึ้น

4. แนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย หมายถึง แนวความคิดหรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของนิสิตที่มีต่อแนวทางในการที่จะส่งเสริมให้นิสิตมีความนิยมไทยมากขึ้น รวมทั้งการยอมรับในสินค้าและบริการของไทย เล็งเห็นถึงความสำคัญและมีการชักชวน สนับสนุนให้คนไทยหันมานิยมและชื่นชม ในด้านความเป็นไทย อีกทั้งมองเห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และมีความนิยมในสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว เป็นแบบสอบถามให้เติมคำ หรือข้อความลงในช่องว่าง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนิสิต อ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด

1. เพศของนิสิตคือ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชา.....

3. นิสิตได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวน ..... บาท

4. ภูมิลำเนาเดิมของนิสิต

( ) กรุงเทพมหานคร ( ) ต่างจังหวัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความนิยมไทย เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และความนิยมสินค้าไทย

คำชี้แจง ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
	วัฒนธรรมไทย					
1.	การให้ความเคารพนับถือผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่คนไทยควรปฏิบัติ.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	นิสิตไม่รู้ว่าวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างไร.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	นิสิตควรปฏิบัติต่อครู อาจารย์ในเรื่องดังต่อไปนี้คือ ลุกคำนับ รับอาสา ว่าง่าย ใฝ่บำรุง มุ่งการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.	วัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้ช้า เพราะไม่ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การแสดงความเคารพผู้อื่นเป็นการประกาศความต่ำต้อยของตน.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	นิสิตไม่ชอบการแต่งกายของวัยรุ่นที่เน้นรูปร่างมากเกินไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	นิสิตชอบการทักทายผู้ใหญ่ด้วยการไหว้แบบไทยๆ	.....	.....	.....	.....	.....
8.	นิสิตรู้สึกดีใจเมื่อสมาชิกในครอบครัวพยายามหาโอกาสรับประทานอาหารพร้อมเพรียงกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	นิสิตชอบศิลปะของต่างประเทศมากกว่าศิลปะของไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
10.	ถ้านิสิตแต่งงานนิสิตจะไม่สวมชุดไทยในวันแต่งงาน	.....	.....	.....	.....	.....
11.	นิสิตชอบฟังเพลงสากลมากกว่าเพลงไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.	นิสิตมักจะแสดงความเคารพผู้ใหญ่ด้วยการไหว้เสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
13.	นิสิตจะซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๆ ตามแฟชั่นของต่างประเทศเพราะจะได้ทันสมัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
14.	ถ้ามีนักร้องชาวต่างประเทศที่นิสิตชื่นชอบมาแสดงคอนเสิร์ทในเมืองไทยนิสิตจะพยายามหาโอกาสไปดูคอนเสิร์ทดังกล่าว.....	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย					
15.	การมีส่วนร่วมในพิธีการทางศาสนาตั้งแต่เยาว์วัยไม่ก่อให้เกิดแนวทางในการประพฤติที่ดีเมื่อโตขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
16.	ระเบียบแบบแผนของประเพณีไทยเป็นสิ่งที่ดีงาม	.....	.....	.....	.....	.....
17.	วันหยุดนักขัตฤกษ์ควรเป็นวันสำหรับพักผ่อนหรือทำธุระส่วนตัวมากกว่า การไปร่วมกิจกรรมในวันนั้น	.....	.....	.....	.....	.....
18.	การไปทำบุญที่วัดเป็นเรื่องของผู้สูงอายุ.....	.....	.....	.....	.....	.....
19.	ระเบียบแบบแผนประเพณีไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามเพราะไม่ใช่กฎหมายและไม่มีกฎหมายใด ๆ บัญญัติไว้ว่าต้องปฏิบัติตาม.....	.....	.....	.....	.....	.....
20.	นิสิตอยากไปขอพรและรดน้ำผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์	.....	.....	.....	.....	.....
21.	นิสิตไม่ชอบการไปทำบุญที่วัด เพราะต้องนั่งฟังพระสวดมนต์นาน ๆ ทำให้รู้สึกเบื่อ.....	.....	.....	.....	.....	.....
22.	นิสิตอยากให้มีการเชิญชวนให้ประชาชนชาวไทยทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย.....					
23.	นิสิตอยากที่จะทำบุญครบรอบวันเกิดมากกว่าการเลี้ยงฉลองวันเกิด.....	.....	.....	.....	.....	.....
24.	ในวันพ่อวันแม่แห่งชาตินิสิตจะอยู่ที่บ้านเพื่อปรนนิบัติพ่อ และแม่ให้ดีเป็นพิเศษ.....	.....	.....	.....	.....	.....
25.	นิสิตอยากให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีไทย....	.....	.....	.....	.....	.....
26.	นิสิตพยายามหาโอกาสที่จะตักบาตรในตอนเช้า	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
27.	นิสิตไปลอยกระทง เมื่อถึงเทศกาลลอยกระทง....	.....	.....	.....	.....	.....
28.	นิสิตมักจะเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ของไทยอย่างสม่ำเสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
29.	เมื่อได้ยินเพลงชาติไทยในที่สาธารณะไม่จำเป็นต้องยืนตรงก็ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
30.	นิสิตไปทำบุญที่วัดตามเทศกาลที่ตรงกับวันหยุด	.....	.....	.....	.....	.....
	ด้านความนิยมสินค้าไทย					
31.	คนไทยควรช่วยกันสนับสนุนการใช้สินค้าไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
32.	การซื้อสินค้าต่างประเทศมาใช้เป็นสิ่งที่ฟุ่มเฟือย	.....	.....	.....	.....	.....
33.	สินค้าไทยบางชนิดมีคุณภาพดีพอ ๆกับสินค้าต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
34.	นิสิตชื่นชมผู้ที่ใช้สินค้าไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
35.	นิสิตรู้สึกว่าการสนับสนุนให้คนไทยร่วมใจกันซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ.....	.....	.....	.....	.....	.....
36.	นิสิตชอบเครื่องประดับที่เป็นของต่างประเทศมากกว่าของไทยเพราะมีรูปแบบที่ทันสมัยกว่า.....	.....	.....	.....	.....	.....
37.	นิสิตชอบรูปแบบเสื้อผ้าที่ผลิตจากต่างประเทศมากกว่าประเทศไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
38.	การใช้สินค้าต่างประเทศทำให้นิสิตรู้สึกมั่นใจ.....					
39.	นิสิตจะพิจารณาซื้อสินค้าต่างประเทศก่อนสินค้าไทยเสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
40.	นิสิตแนะนำให้เพื่อน ๆ ใช้สินค้าต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
41.	นิสิตชอบซื้อสินค้าไทยในงานนิทรรศการแสดงสินค้าไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
42.	นิสิตจะทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่เป็นสินค้าต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.	นิสิตจะพูดคุยกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับสินค้าต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสื่อมวลชน

คำชี้แจง ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1.	นิสิตรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความนิยมไทยจากสื่อมวลชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	การประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชนช่วยให้ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่สูญหายให้กลับคืนมาได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การโฆษณาทางสื่อมวลชนมีผลต่อค่านิยมการซื้อสินค้าไทยของนิสิตเปลี่ยนแปลงไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	วัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การใช้ภาษาของสื่อมวลชน มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	นิสิตรู้สึกชื่นชอบที่สื่อมวลชนรณรงค์เกี่ยวกับการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	นิสิตรู้สึกพอใจที่สื่อมวลชนกระตุ้นให้คนไทยซื้อสินค้าไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	สื่อมวลชนทำให้คนไทยรู้สึกว่าศิลปวัฒนธรรมมีคุณค่าต่อประเทศชาติ.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	การนำเสนอสารคดีเกี่ยวกับวันสำคัญต่าง ๆ โดยสื่อมวลชนทำให้นิสิตได้ทราบถึงความสำคัญของประเพณีไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
10.	สื่อมวลชนกระตุ้นให้นิสิตติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
11.	นิสิตได้รู้จักสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศผ่านการโฆษณาของสื่อมวลชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.	นิสิตรับรู้ข่าวสารด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทยจากการประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
13.	นิสิตได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องเมืองไทย ทำให้นิสิตอยากท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
14.	การรณรงค์เรื่องการแต่งกายแบบไทยทำให้นิสิตอยากจะปฏิบัติตาม.....	.....	.....	.....	.....	.....
15.	การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องโดยสื่อมวลชนมีผลทำให้นิสิตปรับปรุงการใช้ภาษาของตนเอง.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับเพื่อน

<u>คำชี้แจง</u> ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด

	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1.	นิสิตคิดว่าการใช้กระเป๋าที่ผลิตในประเทศไทย จะทำให้เพื่อน ๆ มองว่าเป็นคนไม่มีรสนิยม.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	นิสิตไม่คิดจะซื้อสินค้าไทยตามคำแนะนำของเพื่อน	.....	.....	.....	.....	.....
3.	นิสิตไม่สนใจว่าเพื่อน ๆ จะมีความคิดเห็น อย่างไรเกี่ยวกับการซื้อเสื้อผ้าที่ผลิตในประเทศไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	นิสิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกับเพื่อน ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	นิสิตมีความรู้สึกอยากจะซื้อสินค้าจากต่างประเทศตามคำชักชวนของเพื่อน ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
6.	นิสิตจะรู้สึกมั่นใจที่ได้แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าที่ผลิตจากต่างประเทศเหมือนกับเพื่อน ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	นิสิตไม่กล้าสนทนาพูดคุยเรื่องการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยกับเพื่อน ๆ เพราะกลัวเพื่อน ๆ จะไม่ชอบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	นิสิตรู้สึกประทับใจเมื่อเห็นเพื่อนของนิสิตแสดงพฤติกรรมชื่นชมต่อศิลปวัฒนธรรมไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทยนิสิตจะหยุดยืนตรงโดยไม่คำนึงว่าเพื่อน ๆ จะปฏิบัติด้วยหรือไม่.....	.....	.....	.....	.....	.....

	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
10.	ในขณะเดินผ่านอาจารย์เมื่อเพื่อน ๆ ไม่ยกมือไหว้นิสิตก็จะปฏิบัติเช่นเดียวกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
11.	เพื่อน ๆ ทำให้นิสิตรู้จักผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าจากต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.	นิสิตปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยด้วยตนเองถึงแม้ว่าเพื่อน ๆ จะปฏิบัติหรือไม่ก็ตาม	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับครอบครัว

<u>คำชี้แจง</u> ให้นิสิตอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนิสิตมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1.	บิดา มารดามีส่วนปลูกฝังให้บุตรเข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	นิสิตคิดว่าบิดา มารดามีหน้าที่โดยตรงในการว่ากล่าวตักเตือนเมื่อบุตรแสดงกิริยาไม่เหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	บิดา มารดาควรจะการปลูกฝังความคิดที่ดีเกี่ยวกับสินค้าไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	นิสิตรู้สึกชื่นชอบกับการแต่งกายด้วยชุดไทยของบิดา มารดา.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	นิสิตรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อบิดา มารดาร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ถ้ามีโอกาสนิสิตอยากให้บิดา มารดาไปเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	เมื่อเห็นบิดา มารดาทักทายผู้ใหญ่ด้วยการกราบไหว้นิสิตรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	บิดา มารดาสนับสนุนให้ซื้อเสื้อผ้าที่ผลิตในประเทศไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	บิดา มารดาชักชวนนิสิตไปทำบุญที่วัด.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
10.	บิดา มารดา มักจะซื้อสินค้าต่างประเทศเป็นของขวัญให้นิสิตในเทศกาลต่าง ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
11.	บิดา มารดาจะว่ากล่าวตักเตือนเสมอเมื่อนิสิตแต่งกายไม่เหมาะสมกับสังคมไทย.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 6 แบบสอบถามแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย

<u>คำชี้แจง</u> โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ให้ตรงกับความคิดเห็นของนิสิตมากที่สุด

1. โปรดพิจารณาแนวทางหรือวิธีการที่จะทำให้คนไทยมีความนิยมไทยมากขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.1 ด้านวัฒนธรรมไทย

..... การใช้สื่อมวลชนทุกประเภทเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... เชิญชวนดารา นักร้อง นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่เชิญชวนประชาชนชาวไทยทุกคนหันมาร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... รัฐบาลควรรณรงค์เรื่องการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... บิดา มารดา และผู้ปกครองควรปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้แก่บุตรหลาน

..... บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู และอาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

..... ในถานศึกษาทุกระดับ ครู อาจารย์ ควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้อง

..... จัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

..... จัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องแก่ประชาชน

..... ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

.....

1.2 ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

..... หน่วยงานราชการ และสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมตามประเพณีไทย เพื่อเปิดโอกาศให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

..... ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงคุณค่าของการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและประวัติความเป็นมาที่สำคัญเพื่อให้คนไทยได้ระลึกถึงและเห็นความสำคัญ

..... ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิธีการและให้ความรู้เรื่องการละเล่นแบบไทยตามประเพณีต่างๆ

..... มีการรณรงค์โดยสื่อมวลชนทุกแขนงให้คนไทยช่วยกันอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

..... การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในสถาบันการศึกษาควรสอดแทรกในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทุกระดับชั้น

..... การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในชุมชนต่าง ๆ

..... ครอบครัวมีหน้าที่ในการปลูกฝัง และเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

..... ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

1.3 ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

..... บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคคลที่มีชื่อเสียงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริโภคสินค้าไทย

..... เชิญชวน ดารา นักร้อง นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงให้ทำหน้าที่ในการเชิญชวนให้คนไทยนิยมสินค้าไทย

..... ประชาสัมพันธ์ให้ถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าไทย

..... การใช้สื่อมวลชนรณรงค์เชิญชวนให้คนไทยหันมานิยมซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

..... การประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลเสียถ้าคนไทยไม่ช่วยกันบริโภคสินค้าของไทย

..... การจัดนิทรรศการเชิญชวนให้คนไทยหันมานิยมใช้สินค้าไทย

..... จัดงานแสดง และจัดจำหน่ายสินค้าไทยตามสถานที่ต่าง ๆ

..... ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

.....

.....

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 28 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามความนิยมไทย จำแนกตามเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทย

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
ด้านวัฒนธรรมไทย			
1	3.70	8	3.00
2	4.99	9	4.51
3	3.76	10	4.14
4	4.26	11	7.75
5	2.79	12	4.89
6	2.57	13	5.13
7	5.28	14	3.14
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.41			
ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย			
15	2.43	23	5.05
16	4.32	24	5.75
17	5.25	25	3.81
18	4.89	26	5.76
19	2.38	27	2.67
20	5.10	28	5.39
21	4.35	29	4.37
22	6.89	30	2.63
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.73			
ด้านความนิยมสินค้าไทย			
31	13.27	38	12.39
32	6.20	39	12.93
33	9.16	40	8.42
34	26.94	41	3.86
35	9.36	42	9.25
36	5.90	43	1.73
37	9.32		
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89			

ตาราง 29 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลของครอบครัว

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.67	7	5.14
2	5.07	8	2.15
3	9.16	9	4.67
4	7.82	10	3.95
5	9.04	11	4.17
6	8.42		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.53

ตาราง 30 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.74	7	5.04
2	5.82	8	5.53
3	3.10	9	4.77
4	4.83	10	5.88
5	6.84	11	2.04
6	5.63	12	4.82

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.71

ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.91	9	9.22
2	7.30	10	4.60
3	2.37	11	3.08
4	2.38	12	9.11
5	2.89	13	5.56
6	10.65	14	4.40
7	8.44	15	4.81
8	10.03		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.53

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกฤติกา ลีลาพตะ

ที่อยู่ 92/482 ถนนเสรีไทย แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม
กรุงเทพมหานคร 10240

ประวัติการศึกษา

2534 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนเซนต์จอห์นเทคโนโลยี

2536 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

2538 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอก จิตวิทยาและการแนะแนว
สถาบันราชภัฏพระนคร (เกียรตินิยมอันดับ 2)

2544 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอก จิตวิทยาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ของ

กฤติกา ลีลาพตะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2544

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความนิยมไทย และแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัว และตัวแปรด้านสังคม ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ คณะวิชา ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับ และภูมิลำเนา ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ อิทธิพลของครอบครัว ตัวแปรด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อมวลชน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2543 จำนวน 672 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ สถิติทดสอบที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความนิยมไทยโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้านความนิยมสินค้าไทย อยู่ในระดับมาก

2. นิสิตที่มีตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคมต่างกันมีความนิยมไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นิสิตเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทย ด้านวัฒนธรรมไทย ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และด้านความนิยมสินค้าไทยของนิสิตโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70 ขึ้นไป) เสนอความคิดเห็น ดังนี้

ด้านวัฒนธรรมไทย การจัดนิทรรศการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จัดอบรมให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยให้แก่ประชาชน ในสถานศึกษาทุกระดับควรปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรมไทย และบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูและอาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ครอบครัวมีอิทธิพลในการปลูกฝังเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย จัดนิทรรศการเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในชุมชน การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมในสถาบันการศึกษาควรสอดแทรกในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทุกระดับชั้น

ด้านความนิยมสินค้าไทย ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับคุณค่าของสินค้าไทย และจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าไทยตามสถานที่ต่าง ๆ และส่งเสริมให้คนไทยมีความรักชาติให้มากกว่านี้ โดยการช่วยกันบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

A STUDY OF THAI PATRIOTISM AND ITS NURTURE AMONG SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

KRITTIKAR LEELAPATA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology

at Srinakharinwirot University

March 2001

The purpose of this study was to investigate Thai patriotism and its nurture among Srinakharinwirot University students. Variables studied were personal variables, family variable and social variables. Personal variables were gender, faculty attended, expenses and domicile. Family variable was familieu influences. Social variables were influences of peer groups and mass media. The subjects were 672 Srinakharinwirot University students. The research instrument was a questionnaire of Thai patriotism and its nurture. The data were analyzed by percentage, t – test and One – way ANOVA.

The results of the study were as follows:

1. Srinakharinwirot University students' Thai patriotism (total scores and each dimension score) were high.

2. There were statistically significant differences in the differences of personal variables, family variable and social variables among Srinakharinwirot University students at .05 level.

3. The following patriotism's nurture recommendations are made by the Srinakharinwirot University students : consolidating Thai culture, Thai tradition, and the preferences of Thai products. Seventy percents of the Srinakharinwirot University students suggested the following recommendations :

Thai culture : (1) Exhibition of Thai culture promotion should be considered, (2) Thai cultural context training should be properly provided for Thai people, and (3) every educational level of Thai institutions should offer Thai culture programs.

Thai tradition : (1) Families have greatest influences on family members' Thai traditional orientation, (2) community exhibition emphasizing on Thai traditions should be created, and (3) Thai traditional learning and teaching activities model should be provided.

Thai products preferences : (1) Valuable of Thai products should be informed, (2) Thai products exhibition should be promoted, and (3) the sense of patriotism of Thai people could focus on Thai products preference styles.